

Wat een **M**oeder

haar kind

des Zondags moet leeren.

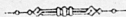

Onderrichtingen

in

den Christelijken godsdienst

door een Moeder.

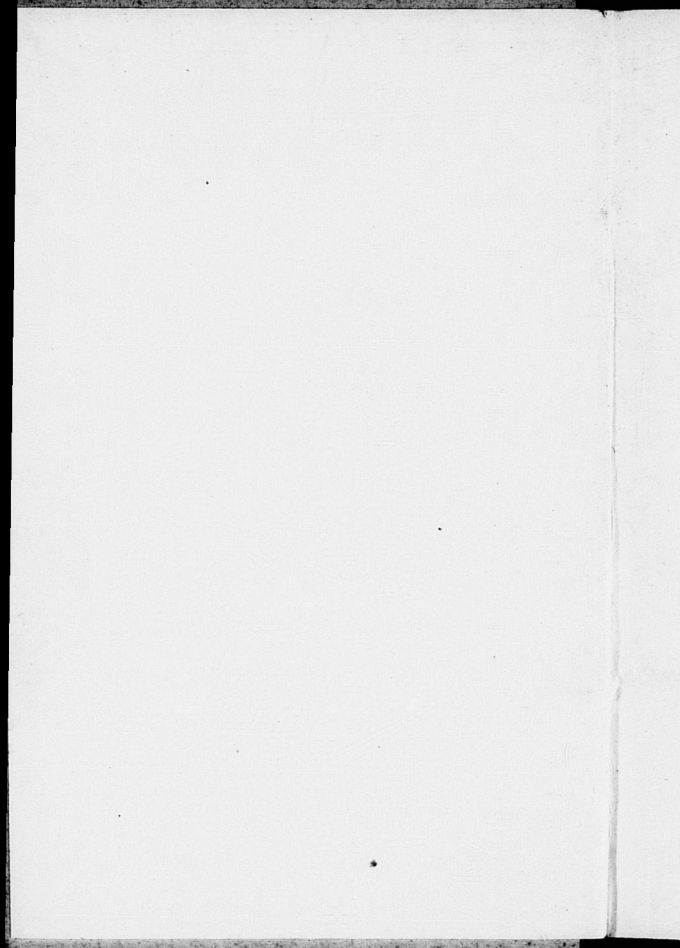
Vertaald uit het Duitsch.

— Roermond. —

M. Waterreus, Drukker en Uitgever.
1894.

kin

C

M.

Wat eene Moeder

Vak 73
494A

HAAR

kind des Zondags moet leeren.

Onderrichtingen

in

den Christelijken godsdienst
door een Moeder. [M. v. P.]

VERTAALD

UIT HET DUITSCH.

ROERMOND.

M. WATERREUS, DRUKKER EN UITGEVER.

1894.

Σ

vo
ke
se
da
ke
or
d
h
d
s
p
v
m
d

Voorwoord.

*P*redikaties voor kinderen zou ik deze onderrichtingen willen noemen, want zij zijn inderdaad bestemd om des Zondags voor het kind datgene te zijn, wat het op den kansel gesproken woord Gods is voor volwassenden. Ik woon, evenals zoovele katholieke moeders, in een protestantsche stad, waar de eenige katholieke geestelijke zoodanig met zielearbeid overladen is, dat hij onmogelijk voor de kinderen nog een afzonderlijke predikatie kan houden. Voor mijn kind verlangde ik echter des Zondags ook iets, en vandaar dat ik zelf steeds een godsdienstige onderrichting, een soort predikatie opstelde. Die onderrichting, heb ik verzameld in de volgorde, waarin ik ze voor mijn kind heb gehouden van het oogenblik af, dat het jeugdig hartje geschikt bleek te zijn

om den zaadkorrel van het Woord Gods in zich op te nemen.

Men moet hier geen eigen'lijk, systematisch onderwijs in den godsdienst verwachten. De eerste van deze korte Zondagsvoordrachten zijn bestemd voor kleinen die de school nog niet bezoeken, ik begon er mede toen mijn kind vier jaar oud was. Met het zesde jaar ving het eigenlijk godsdienstonderricht in den catechismus en de Bijbelsche Geschiedenis aan.

Daar ik steeds ondervond, dat mijn kind gewillig en gaarne zijn speelgoed liet liggen, zoo dikwijls het uur der onderrichting daar was, dat het aandachtig en godvruchtig luisterde en tot zelfstandig denken en vragen werd aangespoord — meem ik, den rechten toon en het woord te hebben gevonden om tot het kinderhart door te dringen, en vertrouw daarom ook dat moeders, die, evenals ik, geen gelegenheid hebben om hunne kinderen naar de predikaties te zenden welke door hen begrepen worden, en die daarenboven den tijd missen, om telkens voor hunne kinderen een passend onderricht voor te bereiden, in deze

weinige bladzijden een welkome handleiding zullen vinden.

De eerste onderrichtingen brengen het kleine kind tot de eerste kennis van God en van zijn eigene ziel, verder behandelen zij de geschiedenis van de jeugd des Zaligmakers. Toch zullen ook grootere kinderen daarin nog veel behartigenswaardigs vinden. Bij afwisseling heb ik ze zoolang voor mijn kind herhaald, totdat het alles volkomen had begrepen wat er in vervat is, en genoegzame vorderingen had gemaakt, om in de volgende onderrichtingen voortdurend meer te leeren kennen van de leer des Verlossers van zijne wonderen en zijne gelijkenissen.

M. v. P.

gaa
gro
bos
in
ree
wa
lijk
go
ge
ret
laa
me
jes
die
lie
kin
ge
ge

1. De Macht van God.

*Denk eens, mijn kind, hoe schoon het is, als wij bij helderen zonnenschijn buiten gaan wandelen in het groene bosch — dat groene bosch met zijn hooge boomen, dat bosch waar de vogelen zingen en de bloemen in allerlei kleuren bloeien. Dat alles hebt gij reeds dikwijls met vreugde beschouwd, niet waar? Maar weet gij nu ook wie al die heerlijk schoone dingen gemaakt heeft? Wie de gouden zon aan den blauwen hemel heeft geplaatst, wie des nachts die tallooze sterretjes laat schitteren en de maan haar glans laat verspreiden, wie de boomen bekleedt met hun groene bladeren, de schoone bloempjes laat groeien? — Dat is onze lieve Heer, die daarboven in den Hemel woont. Onze lieve Heer, die de groote menschen en de kinderen zoo liefheeft, Hij heeft dat alles gemaakt. Hij heeft den warmen zonnenschijn geschapen. Hij heeft voor het kind de bloemp-

jes laten groeien, die het zoo gaarne plukt, en de steentjes gemaakt, welke het in het zand vindt. Onze lieve Heer laat de boomen zoo groot worden en hangt de appelen en peeren, de kersen en pruimen er aan. Hij laat het koren rijpen, opdat wij graankorrels zouden krijgen en daaruit meel en brood bereiden. Onze lieve Heer heeft ook de dieren geschapen: de koe, die ons goede melk geeft, de kippetjes, die eieren leggen, het paard dat den wagen trekt, en den trouwen hond, die het huis bewaakt.

En ook aan mijn lief kind heeft Onze lieve Heer die heldere oogjes gegeven, zoodat het al dat schoons kan zien, en Hij heeft gemaakt, dat het kan hooren, en Hij heeft het gezonde beentjes geschouken, zoodat het flink kan loopen. En daarbinnen in de borst heeft Hij mijn kind een hartje gegeven dat klopt en waarmede het Onzen lieven Heer zoo hartelijk kan beminnen, Onzen Lieven Heer, die steeds vol liefde naar beneden ziet en voor al zijn kinderen zorgt en zich verheugt als zij zoet en gehoorzaam zijn. — Zie eens goed om u heen; mijn lief kind, overal ziet

gij
doo
en
daa
mor
nen
als
still
zac
mo
He
dag
kin
zoo
mi

kin
he
de
da
de

gij iets schoons en wonderbaars, gemaakt door Onzen Lieven Heer; let eens goed op en denk eens dikwijls aan den goeden Vader daarboven. Hij denkt altijd aan u. Iederen morgen laat Hij opnieuw de lieve zon schijnen en doet het rondom u licht worden; en als gij des avonds vermoeid zijt, laat Hij het stillen donkeren nacht worden, opdat gij zacht zoudt kunnen rusten. Daarom, lief kind, moet gij iederen morgen denken. »Onze Lieve Heer, ik dank u voor den schoonen, nieuwen dag, en ik zou ook gaarne een goed, braaf kind zijn en u niet bedroeven, wijl Gij mij zooveel goeds schenkt en mij zoozeer bemint. Amen.

2. Gods alomtegenwoordigheid.

Waar woont Onzen Lieve Heer? Daarboven in den hemel, nietwaar, mijn kind, waar de engeltjes zijn, waar het zoo heerlijk schoon is, en waar ook de goede kinderen komen, als zij sterven. Maar meent gij, dat Onze Lieve Heer alleen daarboven in den Hemel is, evenals een koning in zijn

paleis? — Onze Lieve Heer is overal, overal, op iedere plaats; Zijn oog ziet alles! Als gij, mijn lief kind, in uw kamertje speelt en de deur toe is — al is er dan ook niemand bij u — dan toch ziet Onze Lieve Heer u en weet wat gij doet, of gij goed en braaf zijt, ofwel boos en ongehoorzaam. En als gij daarbuiten zijt in den tuin, in het veld en in het bosch, ook dan ziet Onze Lieve Heer u, ook dan slaat Hij u gade en beschermt Hij u. Voor Onzen Lieven Heer bestaan er geen muren en deuren. Hij ziet overal doorheen, en zelfs de duistere nacht is voor Hem helder als de dag. En ook het hart van mijn lief kind doorziet Hij geheel en al en weet altijd wat het denkt.

Gij weet — ik heb het u immers reeds gezegd — dat Onze Lieve Heer alles gemaakt heeft, wat gij kunt zien, de groene boomen en de veelkleurige bloemen, de vogels in de lucht en de dieren, de zon, de maan en de sterren, en ook u, mijn kind, en alle groote en kleine menschen. — En nu ziet zijn vriendelijk, beminnelijk Vaderoog overal rond, en maakt, dat alles zoo goed en schoon blijft,

als
goed
het
alles
de g
en v
kond
is h
zijn
ook
eens
ter
Liev
oog
het
den
ten
Kij
nu
wat
nie
is”
inn
gij
On

als Hij het geschapen heeft. Want als de goede God zijne oogen van ons en van al het geschapene wilde afwenden, en dan zou alles weer in het niet terugkeeren. Dan zou de gouden zon worden uitgedoofd, de boomen en velden zouden verdorren en de menschen konden geen vreugde meer smaken! Daarom is het schoon, dat Onze Lieve Heer over alles zijn wakend oog laat gaan. En daarom mag ook mijn lief kind niet bevreesd zijn, als het eens alleen is — geheel alleen is in het duister — gij weet immers, dat er voor Onzen Lieven Heer geen macht bestaat, zijn Vaderoog ziet u even goed in het donker als in het licht en waakt altijd over u. — En van den anderen kant, als gij eens op klaarlichten dag alleen zijt en bij u zelve denkt: Kijk, moeder is op dit oogenblik niet hier, nu zal ik eens klouteren, of snoepen, of met water plassen, of iets doen, wat ik anders niet mag doen, als er iemand in de kamer is" — waaraan zult gij u dan dadelijk herinneren? — Nietwaar, mijn lieveling, dan zult gij denken: Moeder is wel niet hier, maar Onzen Lieve Heer ziet mij toch, ik zal het

dus niet doen en Hem niet bedroeven." Dan is Onze Lieve Heer over dat kind tevreden, en het kind zelf is vroolijk en de ouders hebben het eens zoo lief.

3. De ziel.

Leg uw handje eens op uw borst, mijn kind! Gij voelt daar iets kloppen, nietwaar? Dat is uw hart en daarin leeft en werkt uwe ziel. Weet gij wel, wat dat is: uw ziel? Gij kunt uwe ziel niet zien, gij kunt haar ook niet aanvatten en toch voelt gij haar. Als mijn kind braaf en gehoorzaam is, en moeder neemt het dan op haren schoot kust, het en zegt: „Gij zijt mijn lief kind,” dan zijt gij blijde, nietwaar, en uw hartje klopt heviger. Zie, dat is dan uwe ziel, die zich verheugt. — En als gij over de straat gaat, en er komt een arme man op krukken, of een blinde die de lieve zon en al het overige schoone niet kan zien; of gij ontmoet een arm kind met een gescheurd kleedje, dat honger heeft en koud is, dan gevoelt mijn kind medelijden, het wordt treurig en zegt: „Moe-

der,
Zie,
die n
moec
op d
mij
uwe
den.
of e
kunt
spele
treun
geen
goed
moe
zoo
dan
wijd
D
wat
of b
bare
uw
woe
len

Dan der, kunt gij die arme kleine niet helpen?"
den, Zie, dat is dan uwe ziel, die treurig is, en
heb- die met anderen medelijden heeft. — En als
moeder u een schoon versje leert, of, zooals
op dit oogenblik, tot u spreekt, dan ziet gij
mij aan, en luistert met uwe ooren; maar
uwe ziel alleen verstaat en onthoudt die woor-
den. — En als gij eens ongehoorzaam, boos
of eigenzinnig zijt geweest, mijn kind, dan
kunt gij niet vroolijk zijn en niet vergenoegd
spelen. En waarom niet? Omdat uwe ziel dan
treurig is, en als deze treurig is, hebt gij
geen plezier in uw schoonste poppen of speel-
goed; maar als gij dan vergiffenis vraagt en
moeder weer goed is, dan zijt gij weer eens
zoo verheugd. Ook dat is de ziel, die zich
dan weer verheugt, wijl het kwade er uit ver-
wijderd is.

Datgene dus wat in u denkt en gevoelt,
wat begrijpt als ik tot u spreek, wat vroolijk
of bedroefd is, dat is uwe ziel, uwe onzicht-
bare ziel, die in u woont. De ziel woont in
uw geheele lichaam en zoolang zij daarin
woont, leeft gij, kunt gij zien en hooren, voe-
len en gaan. Maar eens zal er een dag komen

waarop Onze Lieve Heer uwe ziel zal roepen, dan verlaat zij het lichaam, en het engeltje dat haar bewaakt heeft, voert haar naar boven, verre boven de sterren, in den schoonen hemel van Onzen Lieven Heer. Het lichaam is dan evenals een kleed, dat men heeft uitgetrokken en niet meer gebruiken kan. Maar de ziel, dat zijt gij zelf, zij gaat naar Onzen Lieven Heer en leeft bij Hem altijd, altijd in den schoonen Hemel. De volgenden Zondag zal ik u leeren, hoe gij u moet gedragen, om uw onsterfelijke ziel zuiver te bewaren en eens bij Onzen Lieven Heer te kunnen komen. Amen.

4. De onschuld der ziel.

ie met mij op naar den blauwen hemel, mijn kind, en denk eens hoe schoon het daar is, waar Onze Lieve Heer woont. Het is daar zoo schoon, dat wij er ons volstrekt geen denkbeeld van kunnen vormen. Ook gij zoudt gaarne daar eens komen, nietwaar? Als Onze Lieve Heer u roept, zoudt

ook
en h
den,
kind
ziel
haar
To
in d
kerk
u uit
dat
kind
kind
van
nu b
het
waar
te z
te b
gew
u le
kle
te b
A
aans

ook gij gaarne een engelje worden in licht en heerlijkheid. Maar gij moet wel onthouden, dat Onze Lieve Heer alleen de goede kinderen in den Hemel laat komen, die hunne ziel schoon en zuiver hebben bewaard, en haar niet door boosheid hebben bevlekt.

Toen gij nog een klein kindje waart en nog in de windsels laagte, droegen wij u naar de kerk, en mijnheer pastoor sprak gebeden over u uit en maakte over u het kruisteeke, opdat gij van dat oogenblik af een goed braaf kind Gods zoudt worden. Op dien dag, mijn kind, ontving uwe ziel een glanzend wit kleed van onschuld. Uwe ouders en doopborgen nu beloofden aan Onzen Lieven Heer, dat zij het kindje, het nieuwe Godskindje — dat waart gij — zouden leeren, braaf en vroom te zijn en altijd het kleed der ziel onbesmet te bewaren. En — ziet ge — nu zijt gij groot geworden en kunt het goed begrijpen, als ik u leer, hoe gij het moet aanleggen, om het kleed uwer ziel voortdurend zuiver en schoon te bewaren.

Als mijn kind lief en vriendelijk is, altijd aanstonds doet wat vader en moeder zeggen,

als het gediensig is en anderen gaarne van zijn speelgoed mededeelt, als het zijne zaken netjes wegruimt, als het 's morgens en 's avonds bij het gebed met innigheid aan Onzen Lieven Heer denkt, dan is het een goed kind, heeft een blij hart en dan straalt het witte kleed der ziel als een heldere zonneschijn het schittert letterlijk uit de oogen, zoo vroolijk zien deze rond. Maar evenals de vriendelijkheid en de gehoorzaamheid, het witte kleed doen glanzen, evenzoo wordt het door de ongehoorzaamheid, de onvriendelijkheid en de stijfhoofdigheid vuil en leelijk, zoodat Onze Lieve Heer het volstrekt niet meer wil aanzien. Gij houdt echter veel van Onzen Lieven Heer, niet waar, en wenscht toch dat Hij u altijd met vriendelijke oogen zal aanzien; want, mijn kind, waar Onze Lieve Heer zijne oogen afwendt, daar is het duister en droevig. Daarom ook kan een kind niet blij zijn, als het ondeugend is geweest; het kan zich volstrekt niet er over verheugen, dat het zijn boozen wil heeft opgevolgd: want, o wee, het witte kleed is besmeurd, Onze Lieve Heer kan het niet meer aanzien, en vandaar dat

die
gij
mo
kle
vle
O,
gen
de.

Lhaa
gij
wil
me
mo
der
ma
plic
gij
M
eer
iets

M

die ziel bedroefd en beschaamd is. Nu moet
gij deze geheele week iederen dag bij het
morgengebed er aan denken, dat gij het blanke
kleed uwer ziel zuiver wilt houden en er geen
vlekken van ondeugendheid op zult toelaten.
O, dan heeft Onze Lieve Heer zijn welbeha-
gen in uwe reine ziel en ziet u aan vol lief-
de. Amen.

5. De twee stemmen.

Let eens goed op, mijn kind! Zie, als ik
u zoo van den lieven goeden God ver-
haal en van Zijn schoonen hemel, dan bemint
gij Hem, nietwaar? Dan denkt gij: »Ach, ik
wil altijd, altijd braaf en goed zijn, en nim-
mer ondengend, opdat Onze Lieve Heer mij
moge liefhebben.” — Dat is de stem van
den Engel die zóó in uwe ziel spreekt, die
maakt, dat gij denkt aan datgene wat uw
plicht is; en naar die stem des Engels moet
gij altijd luisteren.

Nu doet zich echter in uw binnenste nog
een andere stem hooren, en deze wil altijd
iets anders als de stem des Engels. Ja, dat

verwondert u! Maar let nu eens verder op, ik zal u een geschiedenis verhalen, van een kind, dat juist zoo oud was als mijn kind en dat sprekend op u geleek. Dat kind ging des zomers eens in den tuin en zijn moeder had gezegd: »Kind, blijf van de bessen af, want zij zijn nog niet rijp. In het begin speelde het dan ook heel zoet met zand en steentjes. Maar na eenigen tijd begon de booze stem in zijn hoofdje te spreken, zachtjes, heel zachtjes. Die stemmen spreken zoo zacht, dat men ze slechts gevoelen kan, maar men verstaat ze toch zeer goed. De booze stem begon dan bij het kind en zeide: »Hè, zoo'n paar bessen waren toch prettig om mede te spelen." Maar dan kwam de stem van den Engel tegen op: »Neen, gij moet het niet doen, want gij moogt niet!" — En de booze stem hervatte: »Alleen maar eens probeeren, of zij ook zacht zijn!" Tegelijkertijd ging het kind reeds langzaam naar de bessen toe. De stem van den Engel herhaalde voortdurend: »Niet doen, niet doen!" De bessen zagen er echter zoo schoon uit, dat het kind er eenige van plukte, en toen het ze eenmaal

in de
dus on
vond
liggen
veel b
stem v
Een
in de
een s
mocht
kind
nerde
stem
vervel
maar
terde
open,
groot
den
scheu
voren
kwan
het
dat
was

op, in de hand had, at het er ook van en was
een dus ongehoorzaam en ondeugend. — Later
kind vond de moeder de overblijfselen bij de struik
ging liggen en toen kwam de straf. Zou het niet
eder veel beter zijn geweest, als het kind naar de
af, stem van den Engel had geluisterd?

Een andere maal was datzelfde kind alleen
en in de kamer aan het spelen. Op de tafel lag
een schoone boek met kostbare platen; het
mocht daar volstrekt niet aankomen. Het
kind dacht er ook aan, want de Engel herin-
nerde het daaraan. Doch daar kwam de booze
stem weer en fluisterde: »Het is hier zoo
o'n vervelend, ik zal heel voorzichtig zijn en er
te maar even eens in kijken." En het kind luis-
den terde naar de booze stem en deed het boek
niet open, maar de kleine handen konden die
ooze groote bladen moeielijk omslaan, daarom had-
den de ouders het ook verboden. Op eens
ging scheurde het blad in, en wyl het kind te
oe. voren den vinger in den mond had gestoken,
du- kwam er nog een vlek op. O wee! toen sloeg
en het haastig het boek dicht en liep weg, op-
nd dat niemand het zou bemerken. Maar wat
maal was nu het gevolg? — Alle vroolijkheid was

verdwenen, het kind gevoelde voortdurend angst, dat er iemand zou komen en het gescheurde blad zou vinden. De ziel gevoelde zich treurig en ongelukkig, wijl zij een leelijke vlek van ongehoorzaamheid op haar wit kleed had. O, hadde het kind geen gehoor gegeven aan de booze stem! Deze verlokt slechts, om dan buiten angst en onrust te verwekken. Toen de moeder het boek open deed, toen zeide het kind: »Ik heb het niet gedaan.” Dat woord was wederom het gevolg van het luisteren naar die booze stem en het hart van het kind werd nu nog meer bezwaard. Het werd bang want de ziel was geheel zwart geworden van de leelijkste aller vlekken, den leugen.

De moeder zag echter aan de oogen van het kind, dat het gelogen had, en moest het hard bestraffen. Had het nu aanstonds naar de stem van den engel geluisterd, niets van dat alles zou voorgevallen zijn. En ook indien het kind aanstonds ware gekomen en gezegd had: »Moeder, ik ben ondeugend geweest, ik heb het boek verscheurd,” dan zou de moeder gaarne vergiffenis hebben geschon-

ken,
de l
ergst
kleed
van.
toen
loofd
Wat
eens
V
niet
des
»Zw
ziel
Liev
Heer

G
onst
sterf
ven;
zich

ken, wijl het kind de waarheid zeide. Maar de leugen, dat is iets zóó slecht, dat is het ergste wat een kind bedrijven kan, het witte kleed der ziel wordt er geheel zwart en leelijk van. Het kind kon eerst weer vroolijk zijn, toen het om vergiffenis had gevraagd en beloofd, nooit of nimmer meer te zullen liegen. Wat dunkt u, mijn kind, is het u ook wel eens zoo gegaan, als ik zooeven verhaalde?

Van nu af aan maakt gij het voornemen, niet waar, gehoorzaam te zijn aan de stem des Engels en tot de booze stem te zeggen: »Zwijg, ik luister niet naar u, ik wil mijne ziel zoo zuiver en schoon bewaren, dat Onze Lieve Heer haar gaarne ziet.” En Onze Lieve Heer ziet u altijd en overal. Amen.

6. De dood.

Gij weet nu, mijn kind, dat gij eene ziel hebt, die in uw lichaam woont, eene onsterfelijke ziel. — Wat wil dat zeggen, onsterfelijk? Zie, ieder mensch moet eens sterven; dan roept Onze Lieve Heer de ziel tot zich, en wij zeggen: de mensch is dood. Wij

hebben hem verloren, hij is niet meer in ons midden. Gij weet wel, dat de kleine N. geen moeder meer heeft. Waar is zij dan? Ja, Onze Lieve Heer heeft haar tot zich geroepen en daarom is zij niet meer bij de kleine (den kleinen) N. Maar zijn (haar) moeder is niet gestorven voor altijd, hare ziel en dat is zij zelf, is ten hemel gevlogen naar Onzen Lieven Heer en van daaruit ziet zij naar beneden neer op haar geliefd dochttertje (zoontje) en verheugt zich reeds in het vooruitzicht, dat haar geliefd kind ook in den schoonen hemel zal komen. — Verder herinnert gij u nog wel, dat men op zekeren dag zeide: De kleine Jan van N. is gestorven. Zijn vader en zijn moeder waren zoo bedroefd en zijn zusjes weenden, omdat zij nu geen lieven, kleinen Jan meer hadden. En toen gingen allen te zamen met den grooten, zwarten wagen, dien gij reeds dikwijls gezien hebt, naar het kerkhof. In een schoone kist, versierd met blank zilver, hadden zij het levenlooze kleed, hetwelk de ziel van Jantje had afgeworpen, zijn lichaam, neergelegd. Dit werd nu in het graf neergelaten en met schoone bloemen be-

dekt, en boven op den grafhenvel kwamen ook bloemen en groen en een schoon kruis tot aandenken van den kleinen Jan. Het was echter niet de kleine Jan zelf, dien zij daar hadden begraven, het was slechts zijn lichaam, en dit is, als de ziel het verlaten heeft, evenals een kleed, dat men heeft uitgetrokken. En — denk eens hoe wonderbaar — dit levenlooze kleed wordt evenals de schoone versierde kist in aarde veranderd, en uit die aarde komen dan het groene gras en de geurige bloemen te voorschijn. De ouders en de zusjes kussen nu de bloemen en denken aan hun kleinen Jan en aan Onzen Lieven Heer, bij wien hij thans is. De ouders zijn bedroefd, wijl zij hun Jantje zoo gaarne weer bij zich hadden zij hielden zooveel van hem en speelden zoo gaarne met hem, maar toch weten zij, dat Jan thans veel gelukkiger is daarboven in den schoonen, heerlijken hemel.

Wilt gij nu ook weten, wat er met Jantje gebeurde toen hij stierf? — Onze Lieve Heer zond hem eene ziekte over, en de dokter kon niet helpen, want Onze Lieve Heer wilde

Jantje roepen. En toen Onze Lieve Heer riep, gingen de oogen van Jantje dicht en op datzelfde oogenblik, verliet zijne ziel, dat is hij-zelf, onzichtbaar het lichaam. Zijn beschermengel nam hem in zijne armen en droeg hem naar boven, midden in den gouden hemel, voor den troon van Onzen Lieven Heer. De ziel van het kind slaapt dan, maar Onze Lieve Heer kust haar en dan ontwaakt zij en ziet al de heerlijkheid en is zelf een engeltje geworden, dat met de andere engelen mag spelen en altijd mag leven in het licht en den luister des Hemels. Als wij nu weer eens naar het kerkhof gaan, zullen wij er eens aan denken, dat al die brave kinderen, welke Onze Lieve Heer tot zich heeft genomen, en voor wie men die schoone kruisen heeft opgericht, thans gelukzalig zijn in den Hemel, en dan zullen wij ons verheugen, dat ook wij eens door Onzen Lieven Heer in den schoonen Hemel zullen worden opgeroepen. Amen.

W

vel
was
He
lich
er
glan
me
den
On
er
sch
sch
en
vis
gro
vro
He
naa
Hij
wo
lei

7. De schepping der wereld.

Voor langen, langen tijd was er nog geen schoone aarde met boomen en bloemen, velden en bergen; er was nog niets, alles was leeg en duister. Toen zeide Onze Lieve Heer: »Het worde licht!" en toen werd het licht en God maakte den Hemel en plaatste er de lieve, gouden zon in, opdat zij haar glans zou verspreiden des daags en de maan met de schitterende sterretjes, opdat zij zouden blinken in de nacht. Daarna maakte Onze Lieve Heer de aarde en sprak: »Dat er gras en boomen groeien en de boomen schoone vruchten voortbrengen." En daarna schiep Onze Lieve Heer de vele dieren, groote en kleine, de vogeltjes in de lucht en de visschen in het water. Toen nu de aarde groen werd en bloeide, en alle dieren zich vroolijk bewogen, toen schiep Onze Lieve Heer ook de eerste menschen, een man, genaamd Adam en eene vrouw, Eva geheeten. Hij gaf nu een prachtigen tuin om er in te wonen. In den tuin waren boomen met allerlei vruchten, heerlijk helder water, groene

grasperken, en het was daar altijd zomer en nooit koud of duister. Die prachtige tuin heette »Paradijs”. In dien tuin bracht God Adam en Eva en zeide tot hen: »Ziet, gij moogt van alle boomen eten, alleen van den boom die in het midden staat, moogt gij geen appel plukken, dat verbied ik u.” Onze Lieve Heer wilde namelijk Adam en Eva beproeven — of zij ook waardig waren in zijn schoonen tuin te wonen, of zij gehoorzaam zouden zijn, uit dankbaarheid voor al het goede en schoone, hetwelk hij hun had gegeven. De dieren waren destijds alle nog tam en vriendelijk, slechts een van de dieren was boos en wilde den menschen kwaad doen. Dat was de slang. Zij stelde zich zeer vriendelijk aan, kwam bij Eva en zeide: »Waarom eet gij niet van den boom, die midden in den tuin staat? Zie eens, welke heerlijke vruchten!” Maar Eva antwoordde: »De Heer heeft het verboden.” De slang zeide echter: Toe, doe het maar, als gij van de vrucht eet zult gij aan God gelijk worden.” Toen werd Eva zeer nieuwsgierig, zij plukte een appel af, at er van en gaf er ook van aan Adam.

Deze at eveneens. — Zie, nu hadden zij toch Gods gebod overtreden, zij waren ongehoorzaam geweest. Wat denkt gij daar nu wel van mijn kind? Gij zijt boos op Eva, nietwaar, omdat zij zich aan zulk een klein verbod niet gestoord heeft; er waren toch zooveel boomen met zulke schoone vruchten, waarom kon zij zich daarmee niet tevreden stellen, waarom was zij ongehoorzaam tegenover Onzen Lieven Heer, die haar zooveel goed had geschonken? — Maar stel u nu eens een kind voor, dat van zijne ouders alles kreeg wat goed was — ook van alle lekkernijen aan tafel. Nu stond er nog een bord met zoetigheden op tafel. Maar mama had gezegd, dat het genoeg was, dat het kind niet meer mocht hebben, wijl het anders ziek zou worden. Toen het kind echter alleen in de kamer was, ging het toch naar de tafel. Eerst raakte het slechts met den vinger aan de koeken, vervolgens proefde het een kruimeltje, ten laatste nam het een heel stuk en at het op. En het had te voren toch reeds zooveel van zijn goede mama gehad. Let nu eens op, heeft mijn kind nu niet juist hetzelfde gedaan wat

Eva deed? Zeer zeker, en in plaats van de slang, had de booze stem, waarvan ik u onlangs verhaald heb, tot mijn kind gesproken en het tot ongehoorzaamheid verleid. Gij luis-terdet niet naar de stem van den engel in uw hart, die voortdurend zeide: »Neen niet, doen, het is verboden!” Gij gaaft gehoor aan de boozestem, die fluisterde: »Het smaakt zoo zoet en zoo lekker!” Denk daarom van nu af aan dikwijls aan Eva en aan de booze slang, mijn kind! En als de booze stem u wil verleiden om ongehoorzaam of ondeugend te zijn, zeg dan bij u zelve: »Neen, ik wil niet doen zocals Eva, ik wil Onzen Lieven Heer en mijne ouders niet bedroeven — zwijg, booze stem!” Amen.

8. Verdrijving uit het Paradijs.

Eaten wij heden nu eens hooren, hoe het Adam en Eva ging, nadat zij ongehoorzaam waren geweest. Toen zij den appel hadden gegeten scheen het hun toe alsof alles plotseling veranderd was. Zij waren zeer on-

gerust en toen zij den Heer zagen komen, overviel hen een groote vrees en zij verbor- gen zich in het geboomte van den tuin. Te voren waren zij steeds zoo verheugd als Onze Lieve Heer bij hen kwam. Het was zeer dwaas van hen, dat zij zich wilden verbergen, niet waar? Voor Onzen Lieven Heer kan niemand zich verbergen, Hij ziet alles en overal. God riep nu: »Adam, waar zijt gij?» Deze antwoordde: »Hier.” En de Heer zeide: »Adam, waarom verbergt gij u?» »Wij schaam- den ons!” antwoordde Adam. Toen zeide Onze Lieve Heer: »Waarom schaamt gij u? Gij hebt van den boom gegeten, die midden in den tuin staat, en ik had het u verboden!” En Adam sprak: »Eva heeft mij er van ge- geven en ik heb er van gegeten!” Toen riep de Heer Eva en deze zeide: »De slang heeft mij verleid!” Toen werd Onze Lieve Heer boos op de slang en zeide tot haar: »Gij zult vervloekt zijn onder alle dieren des velds, op uwen buik zult gij kruipen en het stof der aarde eten.” En tot Adam en Eva sprak de Heer: »Gij hebt mijn gebod overtreden, gij zijt ongehoorzaam geweest en verdient nu

niet meer in het Paradijs te blijven. Over de aarde zult gij ronddwalen en zij zal u niet zulke heerlijke vruchten opleveren als deze tuin; gij zult met moeite moeten graven en arbeiden in hitte en koude, en dikwijls slechts distelen en doornen op uw veld vinden. Vele ziekten en smarten zult gij moeten verduren.” — Daarna kwam een Engel met een vlammend zwaard en verjoeg de beide eerste menschen uit het Paradijs. — Zie, dat was nu het loon voor hunne ongehoorzaamheid! Wat kan mijn kind nu uit deze treurige geschiedenis leeren? Het leert daaruit, dat bij Onzen Lieven Heer niets kwaads geoorloofd is. Die in den schoonen hemel wil komen, moet geheel zuiver en braaf zijn en gehoorzaam aan Onzen Lieven Heer. En verder leert mijn kind er uit, dat Adam en Eva, toen zij ongehoorzaam waren geweest, eensklaps angstig werden, zij vreesden en waren zeer bedroefd. Dat is de straf, die het kwaad vergezelt. Als mijn kind ondeugend of ongehoorzaam is, dan gevoelt het zich terneer geslagen; het zou zich gaarne voor zijn moeder verbergen, zijn hartje klopt onrustig en het

sch
heid
geke
derh
vrie
ziel
oog
kind
zaa
kind
u w
Eng

 nad
war
ten
ken
beid
den
voor
hard

schoone speelgoed heeft geen aantrekkelijkheid meer, totdat het kind vergiffenis heeft gekregen en weer braaf is. Dan ziet het vaderlijk oog van Onzen Lieven Heer weer vriendelijk neer op de ziel van het kind, die ziel is weer blij en gelukkig, alles is in haar oog heerlijk schoon en de ouders hebben hun kind lief. O, het is veel beter braaf en deugdzaam te zijn, niet waar? Daarom dan, mijn kind, denk altijd daaraan als de booze stem u wil verlokken, en volg liever de stem des Engels. Amen.

9. De Verlosser.

Gij wilt nu zeker gaarne weten, mijn kind, wat er met de eerste menschen gebeurde, nadat zij uit het schoone Paradijs verdreven waren. Ja, toen ging het hun slecht. Zij moesten nu eens bittere koude, dan weer drukkende warmte verduren, en met moeite arbeiden om te kunnen leven. Adam beploegde den akker opdat deze graan en vruchten zou voortbrengen, Eva moest zich inspannen en hard werken om kleederen te vervaardigen.

Het was heel, heel anders als in het Paradijs. Adam en Eva hadden kinderen, en toen deze groot waren, hadden ook zij weer kinderen en zoo ging het voort en mettertijd kwamen er vele, zeer vele menschen. En de menschen werden voortdurend ook verstandiger, de een leerde van den ander. Zij vervaardigden werktuigen om te bouwen, bijlen en aksten, huisraad en kunstige muziekinstrumenten. Toen nu de menschen het zoover hadden gebracht, dat zij vaste huizen konden bouwen van steen, kregen zij een groote verbeelding van zich zelve en zeiden tot elkander: »Wij zullen een hoogen, sterken toren bouwen, zoo hoog, dat zijn spits tot den hemel reikt.” En zij begonnen te bouwen en bleven bouwen, altijd hooger en hooger. Denkt gij dat zij aan den hemel kwamen? Ach, mijn kind, die menschen, welke meenden zoo wijs te zijn, waren eigenlijk door en door dwaas. Onze Lieve Heer is zoo groot en machtig, Hij heeft zijn hemel zoo hoog boven de aarde gesteld, dat niemand daarbij kan, en al zouden de menschen ook al de steenen der geheele wereld op elkaar stapelen, dan zouden zij er toch

altij
Liev
met
vru
heid
op
eens
and
een
kon
met
and
blik
and
heer
aare
sche
leef
en
kon
ven
er
een
dac
ech
M

altijd nog verre van verwijderd blijven. Onze Lieve Heer laat zich daarenboven ook niets met geweld ontnemen, maar men moet godvruchtig tot hem bidden. Hij zag de trotschheid en de overmoed der menschen en werd op hen vertoornd en veroorzaakte onder hen eensklaps een groote verwarring. Ieder begon anders te spreken als zijn geboorteland, ieder sprak een eigen taal. Nu zij elkander niet meer konden verstaan, moesten zij wel ophouden met bouwen, want de een wist niet, wat de ander van hem verlangde. Van dat oogenblik af scheidden de menschen zich van elkander, sommigen trokken hier- anderen daarheen, zij verspreidden zich over de geheele aarde, en vandaar dat in ieder land de menschen hun afzonderlijke taal spreken. Zoo leefden de menschen geruimen tijd op aarde en zij begonnen te vergeten, van waar zij gekomen waren, en velen vergaten Onzen Lieven Heer geheel en al, ja ten laatste waren er in één land, Palestina genaamd, nog slechts eenige menschen, die aan Onzen Lieven Heer dachten en braaf en goed waren. De andere echter, in al de overige landen, waren slecht

geworden, zij hadden beelden gemaakt van zilver, goud of steen, noemden deze beelden goden en baden tot hen. Toen had Onze Lieve Heer medelijden met de menschen en sprak: »Ik wil de arme menschen, die zoo dwaas zijn geworden, nog eens helpen, ik wil hen, zooals ik hun na den zondeval reeds beloofd heb, een Verlosser zenden, mijn eigen geliefden Zoon; Hij zal hen helpen en wederom den weg ten Hemel leeren vinden.» En wie is dan die Verlosser, dien Onze Lieve Heer naar de aarde wilde zenden? Dat is het Christus-Kindje, de Zaligmaker, Jesus Christus! Zie eens, daar op de schilderij het lieve, beminnelijk Christus-Kindje, bij Maria, zijne Moeder. Zie eens, hoe vriendelijk het u aanziet, het beste, het liefste Kind van alle kinderen der wereld. Als gij langs deze schilderij gaat, mijn kind, zie dan steeds naar boven en denk: »Lief Christus-kindje, maak mij zoo dan braaf als gij waart!» Amen.

10.

G

were
hadd
zij g
Pale
Liev
onth
had
er z
men
goed
hen
zond
heet
bem
Maa
aan
verli
heili
straa
haar

10. De aankondiging van Christus' geboorte.

Gij weet, mijn kind, dat ik u verhaald heb, hoe de menschen over geheel de wijde wereld slecht waren geworden en zich beelden hadden gemaakt van steen en metaal, welke zij goden noemden. Alleen in het land van Palestina waren nog vele menschen, die Onzen Lieven Heer kenden, en die alles hadden onthouden, wat God vroeger aan de menschen had bevolen. Deze goede menschen waren er zeer 'bedroefd over, dat er zooveel booze menschen waren en wenschten vurig, dat de goede God een Verlosser zou zenden, die hen kon helpen. Onder dezen was een bijzonder brave en heilige Maagd, Maria geheten. Zij had nooit iets kwaads gedaan, beminde God hartelijk en bad veel. Deze Maagd was eens in haar kamertje geknield aan het bidden. Plotseling werd het kamertje verlicht door een helderen glans en voor de heilige Maagd stond een Engel Gods, omstraald van hemelschen luister, en sprak tot haar: „Wees gegroet, Maria, gij zijt vol van

genade, de Heer is met u! Zie, gij zult een Kindje ontvangen, gezonden van den Hemel, dat zal de eigen Zoon zijn van den goeden God. Hem zult gij verzorgen en opvoeden en zijn naam Jezus noemen." Toen boog de heilige Maria nederig haar hoofd en zeide: »Zooals Onze Lieve Heer wil, moge het geschieden." Denk toch eens, mijn kind, hoe de heilige Maria zich wel verheugd mag hebben in de komst van het hemelsche Kindje! Zij zal er zeker den ganschen dag aan gedacht hebben en voortdurend haar best hebben gedaan, om zoo braaf en godvruchtig mogelijk te zijn, ten einde het groote, heerlijke geschenk te verdienen, hetwelk de hemelsche Vader haar wilde geven, het Christuskindje. Hoe zal mijn lief kind het nu maken, als het Christuskindje bij hem (haar) komt? Op het heilig Kerstfeest — gij weet: dat is de geboortedag van het Christuskindje — komt het zachtjes de huizen binnenzweven en zien, waar goede kinderen zijn. Over de goeden verheugt het zich, maar waar het een ondeugend kind ziet, daar is het bedroefd, want het Christuskindje heeft alle kinderen

zoo
vreug
denk
het l
fen.
gend
zin
kindj
vrien
leert
het
vlijti
welk
hart
mis g

1

uw h
goed
wat
ik to
en

zoo hartelijk lief en zou hun zoo gaarne vreugde verschaffen. Laten wij nu ook eens denken, wat een kind moet doen, om aan het lieve Christuskindje vreugde te verschaffen. — Als gij eens onvriendelijk en ondeugend wilt zijn, omdat iets u niet naar den zin is, denk dan aanstonds; het Christuskindje ziet door het venster,” en zet dan een vriendelijk gezicht. En als gij niet gaarne leert en liever traag zoudt zijn, denk dan: het Christuskindje ziet het,” en wees dan vlijtig bij uw arbeid. Dan zult gij eens zien, welk een heerlijke Kerstvreugde er in uw hart komt wonen en dan zult gij met Kerstmis groote, groote vreugde ondervinden! Amen.

11. Het hart, een tuin Gods.

Vandaag, mijn lief kind, zal ik u eens wat verhalen van uw hartje — van uw hartje, dat daarbinnen klopt. Luister eens goed, mijn kind! Met uwe oogen ziet gij, wat ik u toon, met uwe ooren hoort gij, wat ik tot u spreek, met uwe handen vat gij aan en voelt gij, wat ik u geef. Maar met uw

hart begrijpt gij, wat het is, hetgeen gij ziet; en wat de woorden beteekenen, die ik tot u spreek; en wat gij doen moet, met de dingen die ik U geef. In uw hart woont immers uwe ziel, die onsterfelijke ziel, welke eens een engeltje moet worden in den hemel. En opdat het witte kleed der onschuld hetwelk uwe ziel moet versieren, zuiver en glanzend blijve, daarom moet uw hartje gelijk zijn aan een zuiver, versierd kapelletje of aan een lief tuintje waarin voortdurend de schoonste bloemen bloeien ter eere van onzen Lieven Heer. Zie, als men daarbuiten in den tuin schoone bloemen wil hebben, dan legt men de zaadkorreltjes in het zachte bed en dan komt weldra een klein plantje te voorschijn. Het wordt grooter en grooter, krijgt schoone bladeren en ten laatste prachtige bloesems, een lust om te zien. Als mijn kind dikwijls aan Onzen Lieven Heer denkt en goed oplet wat moeder of iemand anders van Onzen Lieven Heer verhaalt, dan is zijn (haar) hartje ook als een zacht bloembed; daarop vallen dan de zaadkorreltjes, d. w. z. de woorden van den goeden God. En als mijn lief kind dan

het
gehe
zijn,
En
zijn
trou
verk
schij
dat
blo
later
plan
zij
tuin
deze
and
geho
de
—
plan
is
blo
het
reld
blik

het voornemen maakt: „Ik wil heden en den geheele week gehoorzaam, vriendelijk en braaf zijn,” dan strooit het de zaadkorreltjes uit. En als het dan alle dagen daaraan denkt en zijn best doet om aan dat voornemen getrouw te zijn, dan is dat zoo goed als een verkwikkende regen en een warme zonneschijn voor de plantjes. En dan groeit er in dat Godstuintje menige schoone bloem. Welke bloemen zou mijn kind nu het liefste daarin laten groeien? — Vooreerst kunnen wij er in planten de witte lelie der gehoorzaamheid; zij overtreft in glans al de bloemen van den tuin en verspreidt een sterken geur; waar deze bloem bloeit, daar bloeien ook al de andere bloemen Gods. Want als het kind gehoorzaam is, doet het immers altijd wat de ouders zeggen, en dan is het altijd goed. — Naast de witte lelie der gehoorzaamheid planten wij de roode roos der liefde. Ja, dat is een heerlijke bloem; als die in het hart bloeit en geurt, dan staren de oogen van het kind als twee vriendelijke sterren de wereld in en hebben voor niemand een boozen blik, maar altijd zien zij vriendelijk in de

oogen van ouders en huisgenooten en anderen en vragen: »Kan ik u soms niet in een of ander helpen, kan ik niets voor u doen?" En dan hebben de liefdevolle kinderoogen spoedig iets gevonden. Wat zou dat dan zijn?

En waar de roos der liefde in het hart bloeit, daar glimlacht de mond van het kind lief en vriendelijk en het heeft voor niemand een boos, onvriendelijk woord. Zulk een mondje antwoordt steeds vroolijk en blij, als men het iets vraagt; en zwijgt stil, als het geen tijd van spreken is. Maar nooit hoort men het luid en ondeugend schreien en »neen" zeggen en altijd anders willen als moeder heeft gesproken. Neen, waar de roos der liefde in het hartje bloeit, daar worden de handen van het kind, in plaats van twee onnutte grijpertjes die altijd aanvatten, wat zij niet aanvatten mogen, en onder het spel gaarne eens op andere kinderen zouden toeslaan — in plaats van twee zulke onnutte grijpertjes, worden de handen twee kleine, nanttige arbeitertjes, die nooit iets bederven, die andere kinderen vriendelijk streelen en liefkozen, en die gaarne van alle mededeelen.

Zie,
goe
de
wa
sch
zou
iem
beg
Hi
hun
Hi
aan
ge
no
wa
ge
go
go
di
lie
on
aa
be
Z
de

Zie, mijn kind, zulk een verandering ten goede heeft er plaats met een kind, als het de roos der liefde in zijn hart laat bloeien, want juist de liefde maakt, dat gij alle menschen hartelijk bemint en niemand eenig leed zoudt willen veroorzaken, en dat gij altijd iemand genoeg wensch te doen. God zelf begrijpt gij, is de hoogste en grootste liefde, Hij bemint alle menschen zoo innig en geeft hun het schoonste en beste, wat Hij heeft. Hij geeft hun de geheele schoone groene aarde en den hemel en de zonneshijn, hij geeft hun spijs en drank en alles, wat zij noodig hebben. En toen de menschen slecht waren geworden en Onzen Lieven Heer vergeten hadden en zich gouden en zilveren afgodsbeelden hadden gemaakt, toen had de goede God hen toch nog lief en schonk aan die slechte dwaze menschen zijn eigen geliefden Zoon, Jezus Christus. Deze leed groote ontbering en stierf zelfs onder vele smarten aan het kruis voor de menschen — zoozeer beminde God ons. Daarom wil Hij, dat ook Zijne kinderen vol liefde zullen zijn en dat de een den ander vriendelijk bejegene. Nu

moet gij, mijn lief kind, deze week eens veel denken aan de roos der liefde, met vriendelijke oogjes om u heen zien en met een vriendelijk mondje spreken. De volgende maal vertel ik u nog meer van dat tuintje van Onzen Lieven Heer en van de bloemen, die gij voor den goeden Verlosser daarin moet planten.

12. Andere bloemen uit Godstuintje.

erleden Zondag hebben wij gesproken van uw hart. Weet gij nu nog, hoe gij dat hart als een tuintje van Onzen Lieven Heer moet beplanten? Mijn kind zou in zijn hartje de roode roos der liefde laten bloeien, maar deze is nog een klein plantje gebleven; wij moeten haar nog met veel zorg en ijver kweeken, niet waar?

Nu wilt gij echter zeker ook weten, welke bloemen wij nog meer kunnen planten; want er zijn in een tuin nog meer bloemen dan leliën en rozen. Luister eens: in het voorjaar bloeit er — geheel verborgen tusschen het

gras onder groene blaadjes — een klein, lief bloempje, blauw van kleur, en dat een heerlijken geur verspreidt — juist — het viooltje. Ook in het tuintje van Onzen Lieven Heer willen wij een viooltje planten, het draagt daar den naam van »bescheidenheid.” Zie eens, het kleine viooltje dringt zich niet op den voorgrond; neen, het verbergt zich bescheiden en vervult toch den geheelen tuin met zijn geur. Ieder zoekt het op, gaat de bonte tulp, die alleen met haar opzigtelijk gewaad pronkt en geen geur verspreidt, voorbij, en houdt veel meer van het viooltje. Men noemt het viooltje het beeld der bescheidenheid. Wat moet mijn kind nu doen, om het viooltje der bescheidenheid in zijn hart te laten bloeien? — Dan moet het zich eerst afwennen altijd te zeggen: »Ik zou dit of dat willen,” of: »geef mij dit,” of: »geef mij dat!” Dan zit het aan tafel heel stil en netjes en wacht af, wat er op zijn bord gelegd wordt. En als de ouders zeggen: nu is het genoeg, dan staat het tevreden op en zegt voor hetgeen het heeft gekregen: »Dank u.” Of, als het bescheiden kind eens niet krijgt hetgeen

het gaarne had, als het eens thuis moet blijven, terwijl het gaarne meê zou zijn uitgaan, dan is het niet lastig met vragen en aanhouden, maar is stil en tevreden. Als de soep eens niet smaakt, dan zet het geen leelijk gezicht, maar denkt: het Christus-kindje is op deze wereld arm geweest, het heeft groote ontbering geleden en was toch altijd vriendelijk en tevreden. Dan smaakt de soep veel beter en het kind blijft daarbij vroolijk en opgeruimd. Als meerdere kinderen met elkander spelen, dan wil een bescheiden kind niet altijd de schoonste pop of het grootste paardje, of het beste speelgoed hebben, maar het geeft dit gaarne aan anderen, en neemt zelf wat er overschiet. Zie, in het hart van zulk een kind bloeit het viooltje der bescheidenheid, het siert en doorgeurt heel het tuintje van Onzen Lieven Heer, en Deze en alle menschen hebben zulk een kind lief. Ik weet nog een ander schoon bloempje voor Onzen Lieven Heer's tuintje, dat is namelijk het wintergroen »geduld." Gij weet wel, hoe dikwijls zegt moeder niet: »Geduld, kind, geduld! Wacht een beetje." Ach, dat is dan zoo

moeielijk, dan zou het kind dikwijls zoo gaarne aanstonds stampvoeten en weenen van drift en ongeduld. Het heeft zich bijv. warm geloopen, komt binnen en wil aanstonds drinken. »Geduld, eerst afkoelen!» Als mijn kind dan gehoorzaam en geduldig wacht en den hevigen dorst eerst nog een weinigje bestrijdt, dan wast het wintergroen »geduld,” in het tuintje van Onzen Lieven Heer. — Een ander maal komt mijn kind met groote haast binnen en heeft iets noodig voor zijn spel. Maar toevallig heeft niemand tijd, en het is dus weer: »Wachten, op het oogenblik gaat het niet!’ O, hoe verdrietig is dat dan! Dan zou het kind wel boos willen worden, zoo mogelijk weenen en schreien, omdat het nu niet dadelijk door kan spelen. Maar dan moet het aanstonds denken aan het wintergroen van het »geduld” en blijmoedig wachten. O, hoe verheugt zich dan het lieve Christuskindje, dat altijd zoo geduldig was als een lammetje, over het goede kind, dat blijmoedig kan wachten.

Ten slotte weet ik vandaag nog een heel lief bloempje, en dat heet: »vergeet-mij-niet”

— de »ordelijkheid.” Hoe dikwijls ligt alles dooreen als mijn kind gespeeld heeft. En als het uit den tuin komt, dan vliegt zijn hoed in dezen hoek, en zijn manteltje in genen, dan ligt hier een schoon boek met platen op den grond, en daar een doos met speelgoed, in gevaar van stuk getrapt te worden. Weet gij wat al deze zaken zeggen? Zij roepen u toe: »Vergeet mij niet! Leg mij op mijn plaats!” Het zuivere schortje, het nieuwe kleedje, zij zeggen ook: »Vergeet mij niet! Wees zuinig op mij!” Ja, mijn kind moet leeren letten op dat vergeet-mij-nietje van ordelijkheid. Ik zal u daarbij helpen, want wij willen dat tuintje van Onzen Lieven Heer goed verzorgen en uwen goeden beschermengel hartelijk bidden, dat ook hij ons helpen gedenken en zeggen: »Ruk het wintergroen van het »geduld” niet uit!” of. »Vergeet-mij-niet! Vergeet-mij-niet!” of »Denk aan de lieve, geurige viooltjes!” O ja, ons tuintje zal bloeien u ter eere, lieve, goede God. Amen.

Ikin
blo
Ku
pla
M
die
de
dat
de
V
den
gij
geb
vra
eer
»Ik
te
Ma
Th
wit

13. Nog eens het tuintje van
O. L. Heer.

Ik weet u vandaag nog iets zeer schoons van het Godstuintje te verhalen, mijn lief kind. Wij hebben bij de andere schoone bloemen nog een nieuwe bloem te planten. Kunt gij mij al de bloemen, welke wij willen planten, nog opnoemen? —

Nu ontbreekt er nog een heerlijke bloem, die glanst als een heldere ster, die bijna al de andere bloemen in schoonheid overtreft, dat is de bloem der »waarheid.” Wat is dat: de waarheid? —

Waarheid is juist het tegenovergestelde van den leugen. Veronderstel eens, mijn kind, dat gij ongehoorzaam zijt geweest, of dat gij iets gebroken of bedorven hebt en er wordt gevraagd: »Wie heeft dat gedaan?” Dan is het eerste wat mijn kind zou willen antwoorden: »Ik niet!” Uit vrees van misschien gestraft te zullen worden, zoudt gij het liefst liegen. Maar liegen is zoo slecht, zoo erg slecht. Thans weet gij, mijn kind, dat de leugen het witte kleed der ziel geheel zwart maakt, zoo

afschuwelijk, dat Onze Lieve Heer met Zijne heilige oogen zulk een ziel in het geheel niet meer kan aanzien, en dat de beschermengel zich treurig afwendt. O, nu mijn kind dit weet, zal het zeker niet meer liegen. Neen, als het iets gedaan heeft, wat het niet had moeten doen, en het wordt ondervraagd, dan dapper de waarheid gezegd! Dan zijn de ouders inwendig zoo verheugd over hun kind, want de glans der waarheid schittert uit zijne oogen. En dan schenken de ouders het kind gaarne vergiffenis, wijl zij zien, dat het spijt heeft over zijn misstap en het dit kwaad zeker niet meer doen wil.

Altijd waar en oprecht moet mijn kind zijn, altijd alles zóó zeggen, als het gebeurd is en niet anders. Al volgt er ook straf op, daarvoor moet mijn kind niet bevreesd zijn, maar wèl voor de leelijke vlekken, welke de leugen op de ziel werpt, de leugen, die de ziel zoo bedrukt en beangstigt, dat gij volstrekt niet vroolijk kunt zijn en papa en mama niet recht in de oogen durft zien. De leugen is evenals de zwarte, donkere nacht, de waarheid als de heldere, lichte dag. Als de ouders

kun
zegd
altij
alle
Hee
ziele
glan
W
met
hem
D
Moe
een
blo
vele
zijn
de
dan
ziel
vle
men
bar
zet
Eng
gen
M

kunnen getuigen: »Mijn kind heeft het gezegd, daarom is het waar; mijn kind spreekt altijd de waarheid!» o, dan verheugen zich alle goede menschen en vooral Onze Lieve Heer in den hemel over dat kind, in welks zieletuintje de bloem der waarheid bloeit en glanst.

Weet gij nu ook wat Onze Lieve Heer, met die schoone bloemen, welke gij voor hem plant, doen zal? Luister eens goed!

Daarboven in den hemel heeft de heilige Moeder Gods, die voor alle goede kinderen een hemelsche moeder is, voor ieder een bloembedje in den hemelschen tuin. En zoo vele bloemen als het kind kweekt in den tuin zijns harten, zooveel hemelsche bloemen plant de Moeder Gods voor hem daarboven. Als dan het goede kind sterft en de engel zijn ziel naar Onzen Lieven Heer opvoert, dan vlecht de heilige Moeder Gods van de bloemen van het bedje een heerlijken, wonderbaren krans. Zij gaat den Engel tegemoet en zet het doode kindje den krans op, en alle Engelen vergezellen haar onder vreugdezangen en geleiden zoo het kind voor Gods

troon. O, hoe vriendelijk en liefderijk ziet Onze Lieve Heer dan het slapende kind aan, dat zoo schoon versierd voor hem wordt gebracht. Dan kust Hij dat kind en het ontwaakt en ziet, dat het zelf een engeltje is geworden en medezingen en medezweven kan in het groote Engelenkoor. Wat denkt gij, mijn lief kind, wilt gij vlijtig arbeiden aan uw zieletuintje en altijd er op bedacht zijn om uw krans in den Hemel schoon en rijk te doen worden? Ja, wij zullen zorgen dat mijn lief kind een krans ontvangt en daardoor de deur des hemels open vindt, als Onze Lieve Heer roept. Wij zullen vlijtig arbeiden en moeder zal er u dikwijls aan herinneren: Kind, lief kind, denk aan uwen krans. Amen.

14. De Advent.

Hans, mijn kind, begint een schoone, heilige tijd; men noemt dien »advent," d. w. z. aankomst. Wie moet dan aankomen? Op wien wachten wij? Wij wachten op niemand minder dan op het lieve Christus-kindje

zelf.
het k
koud
ligt e
cp d
steed
koms
weld
jaar,
Kers
geda
de k
scho
is he
lang
dag
Beth
lijkst
en
gehe
en o
verr
van
heug
de l

zelf. Zie, het is thans winter; daarbuiten is het koud en guur en het wordt voortdurend kouder, totdat de witte sneeuw op de staten ligt en op de daken glanst en de ijsbloemen op de vensters staan. En dan nadert het steeds meer en meer, het hooge feest, de komst van het Christuskindje, dan vieren wij weldra den schoonsten dag van het geheele jaar, den geboortedag van Christus, het hooge Kerstfeest. Kerstmis! o welk een heerlijke gedachte! Ik wil u heden eens verhalen waar de kindertjes aan denken moeten als zij dat schoone woord »Kerstmis" hooren. Kerstmis is het geboortefeest van het Christus-kindje — lang, zeer lang geleden daalde het op dien dag op aarde neder. In een armen stal te Bethlehem werd het geboren, als het heerlijkste geschenk voor de heilige maagd Maria en voor de geheele wereld. Toen zweefden geheelen scharen engelen van den hemel neder en de herders van het veld en koningen uit verre, vreemde landen kwamen naar den stal van Bethlehem. En zij waren allen zeer verheugd, want zij wisten dat dit kleine kind in de kribbe de lieve Heiland was, die van den

Hooge was nedergedaald om voor de menschen den hemel weer te openen. — Zooals gij weet, werden Adam en Eva toen zij in het Paradijs ongehoorzaam waren geweest, door Onzen Lieven Heer verstooten en de hemel werd gesloten. Maar Onze Lieve Heer had toch medelijden met de menschen, hij beloofde hun een Verlosser, zijn eigen geliefden Zoon, deze zou eens komen en den hemel wederom openen. Maar er verliep, zeer langen tijd, vierduizend jaren. Dat is zoo lang, dat gij het u met uw verstandje volstrekt niet kunt verbeelden. En de tijden werden zeer slecht en alle goede menschen zagen smachtend uit naar den Verlosser en smeekten, dat Hij mocht komen. Van tijd tot tijd zond God vrome mannen, die zeer wijs waren, onder de menschen, deze mannen noemde men profeten. Zij voorspelden namelijk, wat in de toekomst zou geschieden, en zij zeiden tot de menschen, dat de Heiland weldra zou komen, en dat Hij te Bethlehem in een stal zou geboren worden en in een kribbe zou liggen. En toen nu eindelijk de vierduizend jaar om waren, toen was de tijd gekomen,

door
lietd
W
Ker
wor
vier
aanb
de l
de r
nu v
gen
mijn
tus-
dag
de.
Ker
Zou
Maa
zijn
spe
geb
zich
kind

door God bepaald en toen zond Hij zijn geliefden Zoon Jesus Christus.

Wij zijn nu juist nog vier weken voor Kerstmis; viermaal moet het nog Zondag worden, eer de heilige avond aanbreekt. Deze vier weken noemen wij »Advent'' d. w. z. aankomst. In die vier weken denken wij aan de lange vierduizend jaren, gedurende welke de menschen op den Verlosser wachtten, en nu wachten wij eveneens op Hem en verheugen ons in zijne komst. Ook gij nietwaar, mijn kind, ziet met blijdschap het lieve Christus-kindje tegemoet, want op zijn geboortedag gevoelen alle goede kinderen groote vreugde. Zoudt gij, van uwen kant, mijn kind, het Kerstkindje niet gaarne vreugde bereiden? Zoudt gij Hem niet iets willen schenken? Maar wat zal dat voor een geschenk moeten zijn? Het Christuskindje komt onzichtbaar; speelgoed kunnen wij Hem niet geven, om gebak en schoone kleederen bekommert het zich ook niet, het let er niet eens op, of een kind goed of slecht gekleed is.

15. Nog eens de Advent.

Nu nadert het schoone Kerstfeest hoe langer zoo meer. Nog een weinig tijds — en het is daar! Hoe staat het nu met de halmpjes in de kribbe? Wij moeten nog ijverig verzamelen, want wij hebben nog lang niet genoeg voor het lieve Kerstkindje. Mijn kind vergeet het nog te dikwijls als het een vriendelijk gezicht moet zetten en aanstonds moet gehoorzamen. En het Kerstkindje heeft toch nooit — geen enkele maal een onvriendelijk gezicht gezet, maar altijd blonk zijn gelaat als de heldere zonneschijn. Zoo moet het ook met mijn kind zijn. (Hier moet men het kind ernstig wijzen op eenige hardnekkige gebreken.)

Nu moet mijn lief kind nog eens van ganscher harte een goed voornemen maken en zeggen: »Lief Kerstkindje, ik heb u zoo lief, ik zal mij alle moeite geven om u vreugde te verschaffen.

Vandaag wil ik u ook een schoon lied leeren; dat zullen wij met Kerstmis bij het kerstboompje zingen. Dan zingen wij van den

stal te Bethlehem, van het armoedige kribje,
waarin het Kindje Jesus lag, van de engelen,
die van den hemel daalden en jubelliederen
zongen, en van de arme herders, die kwamen
aansnellen om het Christuskind te aanbidden.
Luister eens:

O kindertjes nadert, gij kleinste vooral
Bij 't liefelijk kribje van Bethlehem's stal,
En zie hoe in dezen volzaligen nacht
God zijne belofte met liefde volbracht.

Ziet, hoe in deez' stal en zoo hemels verlicht
Hoe hier in dat kribje daar bibberend ligt
In doekjes gewonden, vol armoê en pijn,
Een Kindje, veel schooner dan de Engeltjes zijn.

Van stroo is het bedje, daar 't weenend op rust,
Ach, ziet hoe Maria het teederlijk kust,
Hoe herdertjes bidden, voor 't Kindje gebukt
En zingen Hem liedjes van liefde verrukt.

Knielt hier dan, o kind'ren bij Jesuken neer
Vouwt zedig uw handjes tot dank en tot eer,
En zegt het vol vreugde: Ik min u, lief kind,
Gij daalt hier op aarde omdat gij ons mint:

Iederen dag zullen wij nu een versje van
dit schoone lied van buiten leeren en het
herhalen, totdat gij het goed kent. En iede-
ren dag moet mijn lief kind er dan eens aan

denken, dat het schoone feest voordurend naderbij komt.

Ik wil u ook nog iets heel schoons zeggen, dat wij met het Kerstfeest zullen doen. Zie, de lieve Heiland heeft altijd een bijzondere liefde getoond voor de arme menschen, omdat het hun in de wereld niet zoo goed gaat. Daarom wilde de lieve Heiland niet als een prins op aarde komen, niet in een prachtig slot wonen, met goud en fluweel. Hij had dit zeer gemakkelijk kunnen doen, want Hij was immers de Heer van hemel en aarde, hij had in plaats van den armelijken stal het prachtigste marmeren kasteel kunnen hebben. Maar neen, dat wilde de lieve Heiland niet, Hij wilde een heel arm Kindje zijn en altijd bij de armen verblijven en hen helpen. En de lieve Heiland heeft ook tot de rijke menschen gezegd, dat zij altijd aan de armen moesten denken, die veel minder hebben, en dat zij hun moesten mededeelen, van het vele hetwelk zij bezitten. Vooral met Kerstmis moeten alle kinderen, die zulke schoone en rijke zaken krijgen, goed aan de arme kindertjes denken, die weinig of misschien in

het
best
kind
zitter
goed
dan
scho
nietv
gen,

werc
derb
heili
die
zeer
kom
daar
Jose
stal,
was

het geheel niets krijgen, en zij moeten hun best doen, dat met Kerstmis geen enkel arm kind beproefd in zijn kamertje behoeft te zitten. Als ieder goed kind nu van zijn speelgoed iets schoons uitzocht en het wegschenkt dan komen er voor de arme kindertjes vele schoone zaken bijeen. Gij zult ook iets geven, nietwaar? Wij willen aanstonds eens overleggen, wat wij geven kunnen.

16. Kerstmis.

Heden is het de dag, waarop lang — zeer lang geleden het Kerstkindje geboren werd; luister eens, het is een schoone wonderbare geschiedenis. De heilige Maria en de heilige Joseph waren naar een stad gereisd die Bethlehem heette. Terzelfde tijd waren zeer vele vreemdelingen naar Bethlehem gekomen en alle huizen waren vol menschen; daarom hadden de heilige Maria en de heilige Joseph slechts plaats kunnen vinden in een stal, die niet verre van de stad verwijderd was. En juist gedurende dien nacht, waarin

zij een onderkomen vonden in den armoedigen stal, werd het lieve Kerstkindje geboren. Zijn heilige moeder wikkelde het in doeken en legde het in een kribje op stroo. Dat was het eerste bedje van het hemelsche Kind. Daarbuiten op het veld echter, voor den stal, waren herders, die des nachts hunne kudden hoedden. En zie, plotseling verscheen hun een engel des hemels, omstraald van licht en sprak tot hen: »Vreest niet! want zie, ik verkondig u een groote vreugde, die zijn zal voor alle volken. Heden is de Heiland geboren, de Heiland Jezus Christus, en liggende in een kribbe." Toen de engel dit gezegd had, kwamen er nog vele andere engelen bij, jubelende en zingende: »Eere zij God in den Hooge en vrede op aarde aan de menschen van goeden wille." Daarmede bedoelden de engelen alle menschen en ook alle kinderen, die in hun hart den lieven Heiland zoogaarne gehoorzamen, en hun best doen, Hem na te volgen. Toen de engelen wederom ten Hamel waren opgevaren, spraken de herders tot elkan er: »Laat ons spoedig gaan zien wat God ons heeft laten verkondigen." En

zij k
daar
En z
verha
er g
Al
boon
onde
hem
moe
het
sche
gaat
hero
alles
and
zwe
heu
kin
zoo
vol
Am

noedi- zij kwamen en vonden Maria en Joseph en
pooren. daarbij het Kindje liggende in eene kribbe.
oecken En zij aanbaden het Kindje, gingen heen en
t was verhaalden aan een ieder, welk een wonder
Kind. er geschied was.

n stal, Alle jaren vieren wij met Kerstmis dit ge-
dden boortefeest van den lieven Heiland, en daar
hun onder onzen Kerstboom is de stal van Bethle-
ht en hem afgebeeld. Daar ziet gij de lieve, heilige
k ver- moeder Maria en den vromen heiligen Joseph
n zal het hemelsche Kind bewaken vol bovenaard-
d ge- sche vreugde. Zie welk een lichtglans er uit-
ende gaat van dat Kind! Daar knielen de brave
zegd herders en ook de dieren zijn verbaasd, dat
a bij, alles heden in den donkere stal er zoo geheel
den anders uitziet. Daarboven, hoog in de lucht
chen zweeft jubelend het engelkoor en ook wij ver-
lden heugen ons met hen en bidden: O, lief Kerst-
nde- kindje, blijf altijd bij ons en help ons, om
zo o zoo braaf, zoo nederig, zoo bescheiden en zoo
dem vol liefde te worden als Gij geweest zijt.
ten Amen.

ders
zien
En

zij een onderkomen vonden in den armoedigen stal, werd het lieve Kerstkindje geboren. Zijn heilige moeder wikkelde het in doeken en legde het in een kribje op stroo. Dat was het eerste bedje van het hemelsche Kind. Daarbuiten op het veld echter, voor den stal, waren herders, die des nachts hunne kudden hoedden. En zie, plotseling verscheen hun een engel des hemels, omstraald van licht en sprak tot hen: »Vreest niet! want zie, ik verkondig u een groote vreugde, die zijn zal voor alle volken. Heden is de Heiland geboren, de Heiland Jezus Christus, en liggende in een kribbe.” Toen de engel dit gezegd had, kwamen er nog vele andere engelen bij, jubelende en zingende: »Eere zij God in den Hooge en vrede op aarde aan de menschen van goeden wille.” Daarmede bedoelden de engelen alle menschen en ook alle kinderen, die in hun hart den lieven Heiland zo gaarne gehoorzamen, en hun best doen, Hem na te volgen. Toen de engelen wederom ten Hamel waren opgevaren, spraken de herders tot elkan-er: »Laat ons spoedig gaan zien wat God ons heeft laten verkondigen.” En

zij kwamen en vonden Maria en Joseph en daarbij het Kindje liggende in eene kribbe. En zij aanbaden het Kindje, gingen heen en verhaalden aan een ieder, welk een wonder er geschied was.

Alle jaren vieren wij met Kerstmis dit geboortefeest van den lieven Heiland, en daar onder onzen Kerstboom is de stal van Bethlehem afgebeeld. Daar ziet gij de lieve, heilige moeder Maria en den vromen heiligen Joseph het hemelsche Kind bewaken vol bovenaardsche vreugde. Zie welk een lichtglans er uitgaat van dat Kind! Daar knielen de brave herders en ook de dieren zijn verbaasd, dat alles heden in den donkere stal er zoo geheel anders uitziet. Daarboven, hoog in de lucht zweeft jubelend het engelkoor en ook wij verheugen ons met hen en bidden: O, lief Kerstkindje, blijf altijd bij ons en help ons, om zoo braaf, zoo nederig, zoo bescheiden en zoo vol liefde te worden als Gij geweest zijt. Amen.

17. De heilige driekoningen.

In een land, zeer verre van Bethlehem ver-
wijderd, zoodat men vele dagen en nach-
ten moest reizen, om er te komen, daar
woonden drie godvreezende en wijze konin-
gen. Onze Lieve Heer had tot hen gesproken
en hun bevolen, dat zij zich op weg zouden
begeven en naar het heilige land zouden trek-
ken, want dat daar de Heiland der wereld
was geboren, Jesus Christus. Een heldere ster
zou voor de koningen uitgaan en hun den
weg wijzen. Zij begaven zich dan op weg en
aan den hemel ging een heldere ster hun
vooruit. Deze volgden zij. Eindelijk kwamen
zij in de hoofdstad van het land der Joden,
Jerusalem. Daar woonde koning Herodes. De
drie koningen gingen tot hem en vroegen:
»Waar is de nieuwgeboren koning der Joden?
Zij geloofden namelijk, dat de wonderbare
Heiland ten minste toch een koning moest
zijn. Koning Herodes werd door die vraag
zeer verschrikt, want hij dacht, dat er nu een
nieuwe koning der Joden komen en hem mis-
schien verjagen zou. Toen liet koning Hero-

des de heilige boeken halen, die in den grooten tempel bewaard werden, en hij liet voorlezen wat daarin geschreven stond door de profeten. De profeten — ik heb het u reeds vroeger gezegd — waren zeer wijze mannen geweest, tot wie Onze Lieve Heer had gesproken en aan wie Hij voorspeld had, dat Hij zijn geliefde Zoon op de wereld zou zenden, om de menschen te helpen. En in de heilige boeken der profeten stond geschreven, dat de lieve Heiland in het kleine stadje Bethlehem zou geboren worden, en dat zijne moeder de zuiverste en godvruchtigste Maagd der wereld zou zijn. Toen koning Herodes dit gelezen had, sprak hij tot de drie vreemde koningen: »Gaat naar Bethlehem en keert dan terug om mij alles te verhalen, zooals gij het daar bevonden hebt.” Toen volgden de koningen verder de ster, totdat deze ten laatste bleef staan boven den stal te Bethehem. En de godvreezende koningen traden binnen, vielen op hunne knieën en aanbaden het kind. Ook brachten zij aan dat Kind kostbare geschenken: goud, wierrook, myrrhe. Maar des nachts verscheen hun

in den droom een engel des Heeren en zeide hun, dat zij niet meer naar koning Herodes zouden terugkeeren, want deze was een boosaardig man en slechts daarom wilde weten, waar het Kind te vinden was, ten einde het te kunnen dooden. Toen gingen de heilige drie koningen langs een anderen weg naar hun land terug.

Zie, mijn kind, deze godvreezende mannen maakten zulk een verre, zeer verre reis, en dat was in dien tijd, toen er nog geen spoorwegen en geen rijtuigen bestonden, allermoeielijkst. Zij moesten groote hitte verdragen, dorst lijden, en dikwijls vermoeienis doorstaan, maar zij bleven trouw de ster volgen. Ook wij, mijn kind, ook wij zijn op reis; in dit leven moeten wij zonder ophouden voortreizen naar den hemel, en het Kindje Jesus dat op ons wacht, is onze heldere ster, welke wij altijd moeten volgen. Meermalen is dat zeer moeielijk, meermalen zou mijn kind liever niet volgen, niet gaarne vlijtig en braaf zijn en denkt dan bij zich zelve: »Waarom toch mag ik niet altijd doen, wat ik gaarne wil!" Zie, als gij zulke gedachten hebt, dan

is da
den
dan
het
en d
als
afgel

1
G
heili
Kind
zen
doo
mac
zijn
nede
ning
klee
en
sle
kon
hoe

is dat een moeilijke, een steile plaats op den weg ten Hemel. Maar mijn kind moet dan altijd opzien naar die heldere ster, naar het Kindje Jesus, dat in den hemel wacht, en dat u zoo gaarne een lief engeltje maakt, als gij de reis naar den hemel zult hebben afgelegd. Amen.

18. De vlucht naar Egypte.

Gij weet nog wel, mijn lief kind, hoe ik u de laatste maal verhaalde van de heilige drie Koningen die naar het Goddelijk Kindje waren heengereisd, en van den boozen koning Herodes, die het Kindje wilde dooden, wijl hij geloofde, dat het eens een machtig koning zoude worden en hem van zijn troon zou afstooten. Maar het lieve, nederige kind Jesus wilde geen aardsch koning zijn met gouden kroon en prachtige kleederen, met groote paleizen van marmer en vele soldaten. Het kindje Jesus wilde slechts koning des harten zijn, een hemelsche koning, en het wilde den menschen leeren, hoe zij den weg naar den hemel kunnen

vinden. Maar de booze koning Herodes begreep dit niet; hij was te slecht om te begrijpen, hoe liefdevol en goed het kind Jesus was, Hij zond zijne soldaten naar Bethlehem om het Hemelsche Kindje te dooden. Daar hij echter niet wist, in welk huis het kind Jesus woonde — de heilige drie koningen hadden hem er niets van gezegd — daarom moesten de soldaten alle knaapjes in Bethlehem dooden. Het kind Jesus zou dan van zelf wel daaronder zijn, zoo dacht de booze koning. Maar God had het anders bepaald. Hij had den heiligen Joseph een engel gezonden, die hem in den droom toesprak: »Neem het Kind en zijne moeder en trek haastig met hen naar het land van Egypte, want hier dreigt u een gevaar!» En aanstonds zette de heilige Joseph het Kind en zijne moeder op een ezel en trok met hen naar Egypte. — Dat was een lange, moeielijke weg; de heilige Joseph beschermde getrouw de moeder en haar Kindje en men verhaalt omtrent deze reis allerliefelijkste legenden. Eens, zoo luidt het verhaal, terwijl de heilige familie door een woestijn trok, was het zoo

bra
ting
een
hoo
zij
gen
heil
kon
deli
boo
ove
Een
zou
kin
dro
bos
dui
tijd
zull
dat
dek
I
Eg
eng
her
M

brandend heet, dat zij van dorst en uitputting bijna bezweken. Nergens ontdekten zij een bron. Maar langs den weg stond een hooge, slanke palmboom. Daaronder rustten zij uit. In den kruin van den palmboom hingen rijpe vruchten, maar zoo hoog, dat de heilige Joseph er met geen mogelijkheid bij kon. Nu zag het Kindje Jesus met zijne Goddelijke oogen naar den boom op, en zie, de boom boog zich met zijne vruchten diep voorover; zoodat allen zich konden verkwikken. Een andere maal — zoo verhaalt men — zou de Moeder Gods het kleedje van het kindje Jesus hebben gewasschen en het te drogen hebben gehangen op een dor doornbosch. Plotseling ontsproten aan de twijgen duizenden lelieblanke bloesems, en sinds dien tijd dragen de doornbosschen in het voorjaar zulk een rijkdom van schoone witte bloesems dat zij als met sneeuw witte kleederen overdekt schijnen.

De heilige familie moest eenige jaren in Egypte blijven. Toen verscheen wederom een engel aan den heiligen Joseph en verkondigde hem, dat hij naar zijn land mocht terugkee-

ren. De booze koning Herodes was gestorven en een betere vorst regeerde in het land. Toen keerden zij terug en vestigde, hun woonplaats in de stad Nazareth. De volgende maal vertel ik meer van het Kindje Jesus. Zorg maar, dat gij het hartelijk liefhebt, het Kerstkindje, en denk er aan, ook zoo lief-tallig vriendelijk te worden.

19. De kindsheid van Jesus.

Laten wij heden eens verder hooren, hoe het Kindje Jesus een schoon voorbeeld was voor alle de kinderen ter wereld. Het was het beste en het liefste Kind voor allen op aarde. De H. Joseph was naar het stadje Nazareth getrokken en leefde daar als een arme timmerman. Van het kind Jesus lezen wij in de heilige boeken, dat het zijn ouders steeds gehoorzaam was, en met hen arbeidde zooveel als slechts mogelijk was. En hoe lief en vriendelijk zal het Kerstkindje wel geweest zijn als het met andere kinderen speelde. Het had de kinderen altijd zoo lief en deed

hun zoo gaarne goed. Als het Kind Jesus te midden van andere kinderen speelde, zooals wij dat dikwijls op schoone platen zien voorgesteld, en het zag hen dan met zijn lieve oogjes aan, zoo vriendelijk en hemelsch, dan zullen zij zeker wel gevoeld hebben, dat het geen gewoon kind was waarmede zij speelden, en zij waren allen lief en braaf, geen enkel maakte twist, het was alsof er engeltjes in den hemel speelden.

Zie, mijn lief kind, gij en uwe speelmakertjes hebt niet meer het groot geluk, dat het kind Jesus met u speelt, maar denk er altijd aan, dat de Heiland aan ieder uwer een engel geeft gegeven, en dat die engelen beschermend en liefdevol achter u staan en steeds onzichtbaar bij uwe spelen tegenwoordig zijn. Als een kind nu plaagt of zelfs slaat, o, dan verbergen de engelen hun gelaat en weenen over dat ondeugende kind. Maar als een kind lief en vriendelijk is en gaarne speelt om anderen genoeg te doen, als het met een vroolijk woord en een lachend gezichtje vrede sticht, wanneer er strijd is ontstaan, o, dan zijn de engelen verheugd en zij bood-

schappen het Kindje Jesus, hoe dat brave kind zijn best doet om een goed kind Gods te zijn. Mijn kind, wat zal het Goddelijk Kindje u liefhebben, als uw beschermengel van u kan zeggen: »Mijn beschermeling tracht altijd het Kindje Jesus na te volgen, het kweekt zulke schoone bloemen in het tuintje zijns harten.»

Het Kind Jesus groeide op en God en de menschen hadden in Hem hun welbehagen, Toen het twaalf jaren oud was, ging het met zijne ouders op naar Jerusalem. Toen deze na drie dagen naar huis wilden terugkeeren, was de knaap niet bij hen. Zij dachten echter, dat hij bij de andere reisgenooten zou zijn en trokken verder. Maar toen zij hem ook bij de bekenden niet vonden, keerden zij terug en zochten hem gedurende drie dagen in Jerusalem. Eindelijk vonden zij hem in den tempel onder de priesters en leeraars, terwijl Hij met hen sprak. Hij gaf antwoord op hunne vragen en verklaarde hun, wat er in de heilige boeken stond; zij waren echter allen zeer verbaasd, dat een kind zulk een groote wijsheid bezat. Nu naderde hem zijne

mo
zoo
heb
En
niet
der
mo
was
zijn
Wa
He
ma
zaa
en
dat
vol
He
de
voe

moeder en zeide: »Kind, waarom hebt gij zoo met ons gedaan? Zie, uw vader en ik hebben u met smart gezocht, drie dagen lang!» En toen antwoordde Jesus: »Wist gij dan niet, dat ik moest zijn in het huis mijns vaders.» Het Christuskind herinnerde zijn lieve moeder er aan, dat het geen aardsch kind was, maar het liefste verbleef in het huis zijns Vaders, het huis Gods, den tempel. Want zijn eigenlijke vader was immer in den Hemel en van Dezen sprak Het met de wijze mannen in den tempel. Dan ging het gehoorzaam met zijne ouders mede naar Nazareth en diende hen en deed niets dan goed, totdat Het den mannelijken leeftijd bereikte. De volgende maal verhaalt ik u, hoe de Lieve Heiland het land en de steden doortrok en de menschen langs den weg des Hemels voerde.

Jesus' eerste leerlingen en het wonder te Kana.

Toen de Goddelijke Zaligmaker een man was geworden, trok hij uit naar de ste-

den en dorpen om de menschen te leeren en hun te toonen, hoe zij goed en braaf moesten zijn. En hij kwam bij een meer, waar twee armen visschers waren gezeten bij hunne netten. De Zaligmaker sprak tot hen: »Volgt mij!» Aanstands lieten de mannen, alles liggen, stonden op en volgden hem. Hunne namen waren Jacobus en Joannes. En de Zaligmaker riep nog meer vrome mannen, die aanstands aan zijn woord gehoor gaven en hem overal volgden. Dat waren de leerlingen des Heeren, zijne apostelen. Zij moeten hem helpen de menschen te leeren en ook al de woorden van den Heiland in hun harten bewaren, opdat ook zij de menschen later zouden kunnen onderwijzen. Terwijl Jesus nu met zijne apostelen voorttrokken deden zij de stad Kana aan en kwamen daar in een huis, waar juist bruiloft werd gevierd. Men verzocht daar den Zaligmaker, dat Hij toch zou blijven en met hen zoude deelnemen aan de feesttafel. Hij voldeed aan dat verzoek. En de moeder des Zaligmakers was daar ook. Toen er na een poos gebrek aan wijn was, sprak de heilige Maagd Maria tot haar God-

delij
De
rond
brac
gens
mee
wate
riep
hem
verh
D
Heil
uit
eens
ven
seltj
neer
mijn
tot
bem
wat
Voc
tele
spra
ne

delijken Zoon: »Zij hebben geen wijn meer!” De Zaligmaker beval nu aan de dienaren, die rondom stonden, kruiken te brengen, en zij brachten groote kruiken, vol water. Vervolgens zeide de Zaligmaker: »Roept den hofmeester.” Deze kwam, proefde, en zei, het water was heerlijke wijn geworden. Toen riep de hofmeester den bruidegom en toonde hem den wijn en allen waren verbaasd en verheugd.

Dat was het eerste wonder, hetwelk de Heiland verrichtte. Wat kan mijn kind nu uit deze liefelijke geschiedenis leeren? Let eens goed op — alles wat ik u van den lieven Heiland verhaal, zijn niet enkel vertelseltje welke men aanhoort voor plezier, o neen, het zijn heilige en groote zaken. En als mijn kind zijn hartje met oprechtheid verheft tot den lieven Heiland en hem hartelijk wil beminnen, dan kan het ook reeds begrijpen, wat uit al die schoone verhalen te leeren valt. Vooreerst hebben wij gehoord van de apostelen, vrome mannen, tot welke de Heiland sprak: »Volgt mij!” En toen legden zij hunne netten weg, verlieten hun huis en alles

wat zij hadden, en volgden hem. Wat leert
gij van deze mannen? — Gehoorzaamheid?
De Heiland roept en zij komen. Zij zeggen
niet: »wij hebben nog iets te doen!" of
»wacht nog een weinig!" of »wij verlaten
niet gaarne ons huis!" Neen! Zij komen aan-
stonds. En de Heiland bood hun geen schoon
huis aan, geen prachtige kleederen, geen uit-
gezocht eten. Neen, hij was zelf arm en leef-
de slechts van hetgeen medelijdende personen
hem schonken; dikwijls moest hij honger,
dorst en allerlei ongemakken verduren. Maar
de Apostelen bleven hem volgen. Zie, mijn
kind, aan die Apostelen moet gij denken, als
gij geroepen wordt en liever nog zoudt spe-
len of daarbuiten rondspringen of iets anders
doen. Dan moet gij denken: »Ook ik wil een
kind en leerlingen zijn van mijn Verlosser,
ook ik wil zoo spoedig gehoorzamen, dan
laat de lieve Heiland ook mij hem volgen in
zijn schoonen hemel."

En wat kunnen wij wel leeren uit dit bruilofs-
verhaal? Ik geloof niet, dat gij het weet, maar
ik weet iets zeer schoons. De Verlosser is wel
is waar, niet meer bij ons, zooals hij eertijds

het huis binnenging waar bruiloft werd gevierd, hij voegt zich niet meer bij ons en eet niet meer met ons onder zichtbare gedaante. Maar Hij is onzichtbaar bij ons, de Heiland is overal, want Hij is immers God, Hij is dus ook bij ons als wij eten en dankbaar aan hem denken. Als mijn kind zich altijd eens levendig voorstelde, dat het den lieven Heiland als gast had uitgenoodigd, dan zou u het voorzeker altijd tevreden en gehoorzaam aan tafel zitten en nooit een zuur gezicht zetten als iets hem (haar) niet smaakt. Nu denkt gij misschien: »Ja, als de Verlosser waarlijk hier was en mijn water in wijn en mijn brood in koek veranderde, dan zou ik wel tevreden zijn." Zie, dat gebeurt nu niet, maar de lieve Heiland is toch tegenwoordig, en doet ook thans nog alle dagen hetzelfde wonder aan u, mijn lief kind, als gij maar wilt. Ja, gij ziet mij daarover verwonderd aan. Maar let eens op. Als bijvoorbeeld de soep u niet smaakt en gij eet haar toch tevreden en stil op, dan verandert de lieve Heiland uwe gehoorzaamheid in een kostbare hemelbloem. En die blijft voor u bewaard, totdat

gij daarboven komt. En alle dagen als gij iets goeds doet, verandert de lieve Heiland het voor u, en dan hebt gij later den schoonsten krans en dien behoud gij altijd, want in den hemel verwelken de bloemen niet zooals hier. Daarom, mijn kind, verzamel u zulke hemelsche bloemen bij den lieven wonderdadigen Heiland. Amen.

21. Jesus als kindervriend.

Op zekeren keer brachten godvreezende moeders hunne kinderen tot Jesus, opdat Hij hun de handen zou opleggen en over hen zou bidden. Maar wijl Hij vermoeid was door onderricht te geven aan het volk, wilden de leerlingen hen niet tot Hem laten naderen. Daarom werd Jesus ontevreden op de leerlingen en zeide: »Laat de kleinen tot mij komen en belet het hun niet, want hun behoort het rijk der hemelen.» Vervolgens sloot Hij de kinderen vol teedere liefde in zijne armen, legde hun de handen op en zegende hen. Daarna sprak hij tot de om-

standers: »Voorwaar, ik zeg u, als gij u niet bekeert en wordt gelijk de kinderen, zult gij het hemelrijk niet binnengaan. Maar die nederig is, evenals een dezer kinderen, hij zal groot zijn in het rijk des hemels. Ziet toe, dat gij geen van deze kleinen ergert, want ik zeg u, hunne engelen in den hemel zien altijd het gelaat mijns vaders, die in den Hemel is.» —

»Laat de kleinen tot mij komen!» zeide de Heiland. O kind! als wij toen er ook bij hadden mogen zijn; als ik met mijn kind had mogen naderen en zeggen: »Beminnelijke, vriendelijke Heiland, hier is mijn kind, zegen het ook.» Stel het u dan eens goed voor, mijn kind, hoe liefdevol de Heiland u dan wel zou hebben aanschouwd, hoe gaarne gij voor zijn knie zoudt hebben gestaan en zijn zegenende hand op uw hoofdje zoudt hebben gevoeld! Wij kunnen wel niet meer zoo tot den Heiland naderen als de moeders en de kinderen van dien tijd, wij zien Onzen Lieven Heer niet met onzen lichamelijke oogen voor ons, maar wij zien Hem met de oogen onzer ziel. Sluit uwe oogen eens, dan

hebt gij in uwe ziel, in uwe gedachten een schoon beeld, dan zult gij Hem duidelijk voor u zien, den lieven vriendelijken Heiland. En ook met open oogen kunt gij daar zijn beeltenis aanschouwen, daar hangt Hij aan het kruis, bloedend en lijdend uit liefde tot zijne kinderen, welke Hij zegent. Als gij medegenomen wordt naar het huis Gods, naar de hooge, heilige kerk en gij knielt neer voor het kruisbeeld, dat zich verheft boven het altaar, dan zijt gij zoo dicht bij uwen Heiland als de menschen het waren, die met Hem leefden; want onze Verlosser heeft gezegd: »Waar er twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn, daar ben ik in hun midden,» en in het huis Gods, in de kerk, daar zijn er meer dan twee of drie, daar komen vele menschen bij elkaar, allen in den naam van Jesus; zij allen bidden en zingen dan ter zijner eere, en daar is de lieve Heiland dan midden onder ons, wel onzichtbaar, maar wij gevoelen toch zijne heilige tegenwoordigheid. En wanneer gij dan, mijn kind, zoo innig aan Hem denkt en tot Hem bidt: »Lieve vriendelijke Heiland, die destijds tot de kin-

der
men
kon
hoo
zijn
en
u a
kru
Jesu
ziel
voo
war
rust
»
mel
me
die
me
was
ren
jeg
kin
is v
der
te

deren gezegd hebt. »Laat hen tot mij komen!" ik bid u vurig, laat ook mij tot u komen, heb ook mij lief, ook ik wil een gehoorzaam, vriendelijk, nederig kind van u zijn!" dan verhoort Hij u ook. Bid hartelijk en stel u voor, dat de onzichtbare Heiland u aanziet, aanschouw zijn beeltenis aan het kruis en gij zult het gevoelen, dat de lieve Jesus, de vriend der kinderen, bij u is. Uwe ziel zal zoo blij en gelukkig zijn, gij zult een voorsmaak hebben van het geluk des hemels, want bij den lieven Heiland vindt de ziel rust en geluk.

»Aan de kinderen behoort het rijk der Hemelen," sprak de Heiland; hij bedoelt daarmee de onschuldige, gehoorzame kinderen; die altijd stipt aan hunne ouders gehoorzamen, en daarom zegt Hij ook tot de volwassenen: »Gij moet worden als de kinderen," d. w. z. gij moet zoo gehoorzaam zijn jegens uwen hemelschen Vader, als een goed kind het is jegens zijn aardschen Vader. Het is voor de kinderen zeer gemakkelijk om in den Hemel te komen, zij behoeven slechts te luisteren naar hetgeen de ouders hun zeg-

gen; goede ouders letten op hunne kinderen en als het kind verkeerd wil doen, dan leiden de ouders het spoedig op den goeden weg met vriendelijke woorden, of, als het kind niet hooren wil, met straf. Telkens herinneren zij het kind er aan: »Luister naar de stem Gods in uw binnenste en doe geen kwaad.» — Het kind behoeft slechts te gehoorzamen, dan gaat het steeds vooruit op den smallen weg die ten Hemel leidt. Voor de groote menschen is het moeilijker; zij worden niet zoo dikwijls door anderen vermaand, die moeten steeds voor zich zelve zorgen en daarom als kinderen geleerd hebben trouw te luisteren naar de stem Gods; als zij dat niet willen leeren, verstaan zij als groote menschen de stem Gods niet en worden dan booswichten. Maar mijn kind wil goed en braaf worden, niet waar? mijn kind wil altijd Gods Kind blijven, ook als het groot is en daarom moet gij dan ook altijd trouw luisteren naar de stem van den lieven Heiland! Amen.

H spr
een
goe
per
Zo
de
de
lev
laa
wo
mi
pe
sta
no
en
ée
so
go
di
ee
da

22. Jesus de goede herder.

Eens toen zich in den tempel een menigte volks om den Zaligmaker vereenigd had, sprak hij aldus: »Ik ben de goede herder; een goede herder voert zijn schapen op een goede weide, hij gaat hun voor en de schapen volgen hem, wijl zij zijne stem kennen. Zoo volgen mijne schapen mij, want ik ken de mijne en de mijnen kennen mij. Ik ben de goede herder. De goede herder geeft zijn leven voor zijne schapen, maar de huurling laat ze in den steek en vlucht als hij den wolf ziet komen. Ik geef mijn leven voor mijne schapen. Ik heb echter nog andere schapen, die thans nog in een vreemden schaapsstal zijn (n.l. de arme heidenen, die den Heer nog niet kennen) deze moet ik herwaarts voeren zij zullen mijne stem hooren en het zal één schaapstal en één herder worden.” Een schaapherder, die zijne kudde liefheeft, zorgt goed voor al zijne schaapjes en ziet zorgvuldig toe, dat geen enkel verdwale, en als soms een wolf uit het bosch te voorschijn komt, dan gaat hij niet laf op de vlucht om zijne

schapen ten prooi te laten aan het gruwzame dier, neen, hij gaat hem onverschrokken te gemoet en tracht met alle kracht hem te bestrijden. Zie, de lieve Heiland vergelijkt zich zelven hier met zulk een goeden herder en de menschen met schaapjes. Een goede herder zegt hij, voert zijne schapen op een goede weide en gaat hun vooruit. Onze lieve Heiland nu, wil ons op een goede weide voeren, n.l. naar den hemel, want het rijk des Hemels is de gelukkige plaats, waar het ons aan niets ontbreekt. En evenals de herder zijn schapen voorgaat, zoo gaat ook de Heiland ons voor. Hij toont ons den weg, Hij heeft ons het voorbeeld gegeven, hoe wij moeten zijn: onschuldig, geduldig, vriendelijk weldadig en vol liefde voor alle menschen. Wij moeten ons zelven altijd afvragen: hoe heeft onze Herder gehandeld? en dan moeten wij als getrouwe schaapjes Hem volgen, want wij kennen de stem van den lieven Heiland zeer goed, even goed als de schapen die van hun herder. Ook mijn kind kent de stem van den Heiland, nietwaar? Gij weet wel, Hij spreekt tot u door den mond van

uwe
door
staan
eigen
mijn
scha
Hij
Hij
geen
en
hij
wild
bere
moe
den
boo
tige
den
»Ik
gee
niet
heb
mo
pijn
wij
M

uwe ouders en leeraars; Hij spreekt tot u door de heilige boeken, waarin zijn woorden staan opgeteekend; Hij spreekt tot u in uw eigen hart door de stem des gewetens. O, mijn lief kind, wees gij altijd een gehoorzaam schaapje en volg uwen goeden herder, want Hij heeft u zoo lief. Zie, zelfs zijn leven heeft Hij voor u gegeven, geen martelingen en geen smart heeft Hij geweigerd te ondergaan en uit louter liefde tot zijn schaapjes heeft hij zich aan het kruis laten slaan, want hij wilde hen verlossen, hij wilde hen den weg bereiden naar de goede weide, en dat was veel moeilijker en zwaarder dan een wolf bestrijden. De Zaligmaker was God, hij kon de booze menschen, die hem doodden, vernietigen; hij kon zich uit hunne handen bevrijden, als hij wilde. Maar hij deed het niet. »Ik ben de goede herder,» zegt hij, »en ik geef mijn leven voor mijne schapen.» Als hij niet gestorven ware, zou hij ons niet verlost hebben, en daarom verdroeg hij zoo zachtmoedig en geduldig al die verschrikkelijke pijn voor ons, zijne schaapjes. O, mijn kind wij zullen hem oprecht liefhebben, nietwaar,

onzen goeden Herder, wij zullen ook zachtmoedige en geduldige schaapjes zijn en onzen goeden herder volgen, ook al is de weg hobbelig en steenachtig en al wordt hij ons moeielijk; steeds moedig voorwaarts, de goede herder gaat ons voor en leidt ons naar den hemel.

Luister naar de stem van den goeden herder en niet naar de booze stem, als zij u verlokt en zegt: »Kom, lief kind, zie eens welk een schoonen, gemakkelijken weg, hoeveel bloemen en veelkleurige steentjes, kom, verlaat uwen weg!" — Ja, het is dikwijls veel gemakkelijker slecht te zijn, het is veel gemakkelijker lui te zijn dan vlijtig, en soms veel aangenamer stijfhoofdig te zijn en neen te zeggen in plaats van ja! Maar kind, denk er altijd aan: de moeielijke weg, waarop de goede Herder ons voorgaat, leidt ten Hemel, en de aangename, met bloemen beplante weg welken de Booze ons toont, eindigt weldra met schrik en ongeluk. — En het is ook niet zoo moeielijk den goeden Herder te volgen, want het brave, vlijtige kind, dat dapper zijne fouten overwint, ontvangt daarvoor van

den
dan
ook
zulk
gij h
op d
herde
metje
door
is di
uitge
der,
op d
lijk e
sprin
merk
daar
zijn
Zo
hoof
dig v
ziel
en h
aan
niet

den Heiland ook vreugde in zijn hart; het is dan in zijne ziel zoo gelukkig, dat hebt gij ook al reeds gevoeld, nietwaar? En hij is zulk een liefdevolle, vriendelijke Herder. Hebt gij het schoone plaatje al reeds gezien, waarop de lieve Heiland staat afgebeeld met den herderstaf, hoe hij op zijn schouder een lammetje draagt, hetwelk hij zoo pas uit een doornstruik heeft bevrijd? Zie, een mensch is dikwijls evenals een onwillig lammetje: in uitgelatenheid springt het weg van den herder, het wil zijn eigen weg zoeken en klimt op de groene bergen; het vindt het daar heerlijk en wordt steeds overmoediger; plotseling springt het in een afgrond, dien het niet bemerkt heeft en valt in een doornbosch en daar ligt het dan en berouwt duizendmaal zijn vermetelheid.

Zoo iets gebeurt ook het kind, dat stijfhoofdig zijn eigen wil verlangt; het zal spoedig veel kwaad hebben gedaan en dan is zijne ziel op eens zoo bedroefd en zoo ongelukkig en het denkt weer met weemoedig verlangen aan den goeden Herder. Maar deze heeft het niet vergeten. In zijn liefde en goedheid is

hij het verdwaalde schaapje nagegaan en roept voortdurend; eindelijk hoort het schaapje hem en antwoordt, en dan daalt hij tot het schaapje af, maakt het vrij en drukt het aan zijn hart. O, mijn kind! als gij eens misdaan hebt, kom dan aanstonds tot andere gedachten, luister naar den goeden herder, hij is altijd in uwe nabijheid en als gij tot hem roept en bidt: Lieve Heiland, neem mij weer op, ik zal niet meer moedwillig van u wegspringen, dan neemt hij u liefdevol en gaarne op; o, laten wij dien goeden Herder dan hartelijk beminnen. Amen.

23. Wonderbare spijziging.

Op zekeren dag was onze Goddelijke Verlosser met zijn leerlingen naar de woestijn gegaan, een uitgestrekte ruimte die geheel leeg en verlaten is. In zulk een ruimte zijn geen huizen, geen boomen of struiken; Hij werd daarheen gevolgd door eene groote menigte volks, want zij wilden hem gaarne hooren spreken, en daarom zette Jesus zich neder op een berg, waar zij allen hem kon-

den
gena
werd
derd
gaan
dorp
woon
gaan
een
hier
visse
men
gaan
vijfd
dere
mijn
stelle
dater
mark
als i
ieder
wild
allen
zijn.
meer

den zien en hooren. Hij sprak tot hen en genas de zieken die tot hem kwamen. Het werd intusschen avond en de leerlingen naderden hem en zeiden: »Laat het volk thans gaan, opdat het zich in de naastbij gelegen dorpen spijs kunnen koopen.» — Jesus antwoordde: »Het is niet noodig, dat zij heengaan. Hoeveel brooden hebt gij? Andreas, een van de leerlingen, antwoordde: »Er is hier een knaap die vijf gerstebrooden en twee visschen heeft, maar wat is dat voor zoovele menschen!» Jesus beval: »Laat de menschen gaan zitten.» Zij deden dit ten getale van vijfduizend mannen en vele vrouwen en kinderen. Dat waren zoovele menschen bij elkaar, mijn kind, dat gij het u nauwelijks kunt voorstellen. Gij hebt wel eens een regiment soldaten zien voorbijmarcheeren, of op een marktdag vele menschen op de markt gezien; als ik nu eens een paar brooden opsneed en ieder van die vele menschen een stuk er van wilde geven, dan zouden zij volstrekt niet allen iets krijgen, het zou spoedig gedaan zijn. Nu zijn vijfduizend menschen nog veel meer dan een regiment soldaten of een markt

vol menschen, en toch zegt de lieve Heiland tot de leerlingen, dat zij maar gerust moeten zijn, en dat zij genoeg hadden aan de vijf brooden en de twee visschen. Jesus nam de spijzen, zag op naar den Hemel, zegende ze en gaf ze aan zijn leerlingen opdat deze ze aan het volk zouden voorzetten. Al die duizenden aten en werden verzadigd. Nu beval Jesus aan de leerlingen: »Verzamelt de overgeblevene brokken opdat zij niet verloren gaan,» En zij verzamelden deze en vulden er twaalf korven mede. Toen zeiden de menschen vol verbazing tot elkander: »Waarlijk, deze is de profeet, die in de wereld moet komen, om ons te verlossen.» — En zij wilden den Zaligmaker met alle geweld medenemen naar Jerusalem om hem koning te maken. Maar Jesus verwijderde zich en ging naar eene andere stad.

Bij deze schoone geschiedenis hoe de lieve Heiland den hongerigen menschen zoo liefderijk spijs verschaft, denkt mijn kind zeker aanstonds aan een andere geschiedenis, welke het reeds heeft gehoord. Ja, juist, ik bedoel toen de Heiland op de bruiloft van Kana

het
liefde
wan
wij
den
als
niet
land
te
and
waa
den
M
nog
me
ma
mo
ren
mij
het
om
nie
ver
Lie
en

het water in wijn veranderde. Zoo zorgt Hij liefderijk en vriendelijk voor de menschen, want Hij wilde ons daardoor leeren, dat ook wij altijd aan de andere menschen moeten denken, dat wij gaarne iets moeten afgeven, als wij zelf iets hebben, aan anderen die niets hebben. Mijn kind kan den lieven Heiland daarin ook navolgen en als het iets goeds te eten heeft, daarvan iets geven aan een ander kind. Dat wilt gij gaarne doen, nietwaar, en daarbij aan den liefdevollen Jesus denken.

Maar mijn kind kan uit deze geschiedenis nog iets leeren. Let eens goed op. Toen de menschen geeten hadden, beval de Zaligmaker aan de leerlingen, dat zij de brokjes moesten verzamelen, opdat deze niet verloren zouden gaan. Ziet gij, dat is het. Als mijn kind eet, moet het er altijd aan denken, dat het een gave Gods is, welke het heeft; daarom mag het de brokjes en kruimels volstrekt niet wegwerpen, nog veel minder het brood vertreden. Dat zou kwaad zijn, dat wil onze Lieve Heer niet; Hij laat het koren groeien en uit de aren het meel komen, en uit het

meel wordt dan het brood gebakken voor alle menschen. En als mijn kind meer heeft, dan het eten kan, dan moet het dit niet verknoeien of verontreinigen, maar net en zuiver laten staan; er zijn vele hongerige menschen, of hongerige beestjes, die de overblijfsels nog gaarne opeten. En denk er wél aan: niet alleen met het brood en het andere eten moet gij zoo doen, maar met al uwe zaken. Zie eens goed rond als gij over de straat gaat. Dan zult gij menig arm kind bemerken, dat verscheurde kleedjes draagt en een beter rokje of jakje noodig heeft. Welnu, mijn kind, als gij zuinig zijt op uwe kleêren en oppast dat zij niet scheuren of dat er geen vlekken op komen, dan kunnen wij die, als gij nieuwe krijgt, nog zeer goed aan de arme kinderen schenken; maar als gij er slordig meê omgaat, uwe klêeren scheurt of vuil maakt, dan kan niemand die meer gebruiken. En zoo is het ook met de boeken en het speelgoed, dat gij hebt. Denk altijd bij u zelve: als ik het niet meer gebruiken kan, is het misschien nog goed voor anderen daarom zal ik zorgen het niet te bederven. Dan hebt gij goed

begre
brok

24

sch
der
waa
hen
daa
ven
hui
vel
To
ge
kra
sta
nie
op
zij
ka
Be
he

begrepen, waarvan de Heiland het volk de brokjes leerde verzamelen. Amen.

24. De genezing van den lamme.

Onze Goddelijke Zaligmaker trok van stad tot stad en overal, waar hij goede menschen trof die naar hem luisterden, daar onderwees hij hen yriendelijk en liefderijk, en waar hij arme zieke vond, daar genas Hij hen door zijn Goddelijke kracht. Ik zal u daarvan nog vele schoone geschiedenissen verhalen. Onze Verlosser leerde eens in een huis van de stad Jericho, en er waren zoo vele menschen in dat het geheel vol was. Toen kwamen er lieden die een zieke droegen; deze was verlamd, d. w. z. hij had geen kracht in zijn armen en beenen, hij kon niet staan of gaan. De dragers konden het huis niet binnengaan, wijl de menschen zoo dicht op elkander stonden gepakt. Daarom gingen zij naar het dak, want in het heilige land kan men op het dak komen langs een trap. Bovendien zijn de daken daar geheel plat en hebben een opening. Door deze opening nu

lieten zij de draagbaar met touwen in het vertrek neer, juist vlak voor den Zaligmaker. Toen Jesus hun geloof zag, wendde hij zich vol liefde tot den armen zieke en sprak: »Vertrouw, mijn zoon, uwe zonden worden u vergeven.” Maar nu waren er Pharizeeën in huis, voorname, geleerde mannen, die bij zich zelven dachten: »Wat doet deze mensch? Hij beledigt God, want God alleen kan aan den mensch diens zonden vergeven.” Maar de lieve Heiland die met zijne Goddelijke oogen het binnenste van ’s menschen hart doorziet, en onze gedachten kent, — al hielden wij ze ook behoedzaam in ons besloten, — Hij zag ook de valsche gedachten dezer mannen. Hij wendde zich tot hen en zeide: »Waarom denkt gij kwaad in uwe harten? Wat is gemakkelijker, te zeggen: »Uwe zonden worden u vergeven” of: »sta op en wandel?” Maar opdat gij weten moogt, dat de Zoon des menschen de macht heeft om de zonden te vergeven, daarom zeg ik u” — en hier wendde Hij zich wederom tot den zieke — »daarom zeg ik u: Sta op! Neem uw bed op en ga naar uw huis!” Aanstonds

ston
naar

»
H

nis

van

zeg

Let

den

Wa

toc

den

wo

ver

Zie

een

do

vo

Ze

en

za

ec

m

m

E

stond de zieke op, nam zijn bed op en ging naar huis. En allen waren verbaasd en spraken:

»Zoo iets hebben wij nog niet gezien!»

Heeft mijn kind deze schoone geschiedenis nu wel begrepen? — Gij denkt misschien van ja! Maar er zal toch nog veel over te zeggen zijn, waaraan gij niet hebt gedacht. Let eens goed op. — De Heiland zegt tot den zieke: »Uwe zonden worden u vergeven!» Waarom deed Hij dat? De arme zieke was toch tot Hem gekomen om genezen te worden, en nu zegt de Heiland: »Uwe zonden worden u vergeven!» Zijt gij daarover ook verwonderd, evenals de geleerde mannen? Zie eens, de Zaligmaker wilde ons daarmede een groote waarheid leeren, hij wilde ons doen begrijpen, dat een gezond, sterk lichaam voor een mensch niet de grootste schat is. Zeker, het is een groot goed gezond te zijn, en wij wenschen het allen, maar de hoofdzak is, dat de ziel gezond zij. De ziel is echter ziek en ellendig, en haar wit kleed is met leelijke vlekken besmeurd, als de mensch misdaan heeft, als hij zonden heeft bedreven. En daarom is het schoonste en het beste,

hetwelk de goede God voor ons doen kan, dat Hij ons uit groote liefde en barmhartigheid onze zonden vergeeft, dat Hij de ziel gezond maakt en haar het stralende witte kleed teruggeeft. — Zie, mijn kind, het lichaam sterft eenmaal en wordt stof, maar de ziel — zij leeft langer, zij is onsterfelijk, zij gaat naar Onzen Lieven Heer. Nu weet gij, dat zij slechts dan den Hemel mag binnengaan, als zij zuiver en heilig is. En daarom is het schoonste en het beste wat de Zaligmaker geven kan, als hij zegt: »Uwe zonden worden u vergeven,” om wille van uw geloof, als loon, wijl gij u zoo gehaast hebt om tot mij te komen. Daarom genas de Zaligmaker eerst de ziel van den zieke, en daarna het lichaam, de ziel is meer dan het lichaam. — Thans gaat de Heer Jesus niet meer rond om de zieken aan te raden en hen gezond te maken. Maar nog altijd is Hij de onzichtbare Geneesheer der ziel, en als een mensch misdaan heeft, en het doet hem leed, en hij zegt in zijn hart met oprechte rouwmoedigheid: »O, lieve Heiland, ik ben slecht geweest, het spijt mij innig, ik zal het niet weer

doen, maar ik wil zoo gaarne uw kind zijn!" dan vergeeft de Heiland, dan geneest Hij de ziel en de mensch is weer vroolijk en gelukkig, ook al heeft hij dan een ziek lichaam en al moet hij dan pijn verduren. Toen Jesus de ziel van den armen zieke had genezen, wendde hij zich tot de menschen, die in hun hart kwaad van hem dachten. Gij weet, dat de goede God alwetend is, hij weet immers alles wat wij denken, en eveneens ziet hij wat wij doen, al hebben wij ook de deuren gesloten of al is het donkere nacht. De Heiland zeide dan tot de lieden: »Waarom denkt gij kwaad in uwe harten? Wat is gemakkelijker te zeggen: »Uwe zonden worden u vergeven" of: »Sta op en wandel!?" Maar gij zult zien, dat ik de ware Heiland ben en van den Vader in den Hemel macht heb ontvangen over de ziel en over het lichaam en daarom zeg ik tot u, o zieke: »Sta op en ga naar uw huis!" En aanstonds stond hij op. Ja, nu moesten allen inzien dat de Heiland door God van den hemel was gezonden, dat hij Goddelijke kracht en macht had, en zij waren verbaasd en geloofden aan

hem. En ook wij staan verbaasd en gelooven en bidden tot onzen lieven Heiland. O, lieve Jesus, al komt gij ook niet meer zichtbaar tot ons om onze ziekte te genezen, genees, wij smeekeu het u onze zielen, vergeef ons onze misslagen en spreek eenmaal, als wij sterven tot onze ziel: »Sta op en kom naar uw huis,” want ons waarachtig tehuis is uw schoone hemel. Amen.

25. De hoofdman van Capharnaüm.

Een andere maal kwam de Zaligmaker van den berg af, waar hij het Evangelie gepredikt had aan vele menschen, en er naderde hem een arme man, die melaatsch was. De melaatschheid was een verschrikkelijke krankheid, die het geheele lichaam ziek en pijnlijk maakt. Deze arme man viel voor den Zaligmaker neer en sprak: »Heer, als gij wilt kunt gij mij reinigen!” En Jesus strekte zijne hand uit en zeide: »Ik wil, word gereinigd!” Daarna beval de Heiland den man, naar de priesters te gaan en hun te toonen, dat hij van zijne ziekte genezen was. Toen

ging
Caph
hoof
welk
de h
natin
moet
zijn
daar
het
zelf
ben
dak,
en
Jesus
die
tot
die
man
ven
heme
»Ga
En
H
gene

ging Jesus verder en kwam in een stad, die Capharnatim genoemd werd. Daar was een hoofdman, die een doodzieken knecht had, welken hij een groote liefde toedroeg. Toen de hoofdman hoorde, dat Jesus naar Capharnatim kwam, zond hij hem een bode tegemoet met de bede, dat hij zou komen en zijn knecht genezen. Toen ging Jesus met hen daarheen. Maar toen hij niet verre meer van het huis verwijderd was kwam de hoofdman zelf hem tegemoet zeggende: »O, Heer, ik ben niet waardig, dat gij komt onder mijn dak, maar spreek slechts een enkel woord en mijn knecht zal gezond worden.” Toen Jesus dit hoorde, wendde hij zich tot de schare die hem volgde en zeide hun: »Voorwaar, tot heden toe heb ik nog niemand gevonden die zulk een groot geloof bezat als deze hoofdman. Ik zeg u, dat al diegenen, die gelooven zooals hij, zullen ingaan in het rijk der hemelen!” En tot den hoofdman sprak hij: »Ga; u geschiede gelijk gij geloofd hebt!” En de knecht werd gezond op datzelfde uur.

Heden, mijn lief kind, hebben wij van twee genezingen gehoord welke Onze Zaligmaker

verrichtte. Vooral de tweede geschiedenis van den hoofdman heeft u zeker goed befallen; niet waar? Wij zullen er eens over nadenken, waarom deze geschiedenis ons zoo bevalt. Vooreerst hooren wij, dat de hoofdman een knecht had, die doodziek was en dien hij zeer liefhad. Zie, dat bevalt ons reeds! De hoofdman was voorzeker een goede, vriendelijke heer, hij beminde niet slechts zijn eigen kinderen en anderen, die even voornaam waren als hij, maar ook zijn knechts, die hem dienden. Hij zorgde voor hen en was zeer bedroefd, als het hun slecht ging. De hoofdman had een goed, liefderijk hart, hij was voorzeker nooit toornig en zal tot zijn bedienden ook wel geen booze woorden hebben gesproken, hij gaf hun zijne bevelen zoo vriendelijk mogelijk. Toen de hoofdman vernam, dat de Zaligmaker naar zijne stad kwam, zond hij dezen boodschappen tegemoet en liet hem verzoeken, bij hem te komen. En terwijl de Heer zijn huis naderde, dacht de vrome krijgsman bij zich zelven: »Ik ben slechts een arm, zondig mensch, ik durf den wonderdadigen Heiland niet verzoeken bij

te ke
goed
ser t
waar
spree
zal g
deron
was
Zalig
daan
moet
kind.
tot o
zijn
de k
de k
in G
te m
gen:
uw
ver,
vruc
kind
rige
kom

Mo

te komen, het zou een te groote genade en goedheid zijn." Daarom ging hij den Verlosser tegemoet en sprak; »Heer, ik ben niet waardig, dat gij komt onder mijn dak, maar spreekt slechts een woord en mijn knecht zal gezond worden, Zie, dat bevalt ons wederom in den hoofdman, dat hij zoo nederig was en erkende, hoe verheven en heilig de Zaligmaker was, die in de eenvoudige gedaante eens menschen tot hem kwam. Wij moeten aan hem een voorbeeld nemen, mijn kind. De Verlosser komt niet meer zichtbaar tot ons in onze woning, maar wij mogen in zijn huis komen, in zijn huis op deze aarde, de kerk. Als gij dus mede moogt gaan naar de kerk, vergeet dan niet, mijn kind, dat gij in Gods huis komt, waar de Heiland woont te midden van ons. Dan moeten ook wij zeggen: »Heer, ik ben niet waardig, dat ik in uw huis kom, maak mij toch braaf en zuiver, opdat ik slechts aan u denke en innig godvruchtig zij in uw heilig huis. Want, mijn kind, de mensch, die met slechte, gramstorige of andere booze gedachten in de kerk komt, zulk een mensch begaat een zonde;

hij moet zich eerst in een goede stemming brengen en godvruchtige, goede gedachten verwekken, eer hij in de kerk komt. Iederen Zondag morgen als mijn kind ontwaakt moet het denken: »Vandaag is een heilige dag, vandaag mag ik misschien meegaan naar het huis van God.» En dan moet gij bijzonder vriendelijk, gewillig en gehoorzaam zijn, uw morgengebed met godsvrucht verrichten, opdat gij u niet behoeft te schamen of te vreezen, voor O. L. Heer te verschijnen. Dan verheugt zich de Heiland over zulk een braaf, nederig kind, evenals Hij zich verheugde over den braven, nederigen hoofdman en Hij maakt de ziel van het kind gezond, en sterk in het goede, zoodat het kind ijverig en voortgang maakt op den weg ten Hemel. Amen.

27. De jongeling van Naïm.

Tot nog toe heb ik u reeds meerdere schoone geschiedenissen verhaald, hoe de Verlosser arme zieken gezond maakte; heden zal ik u verhalen, hoe hij den menschen toonde, dat Hij de Heer is van leven

en dood. Eens ging hij naar eene stad, Naïm
geheeten, en met hem gingen zijne leerlingen
en veel volk. En toen hij de poorten der
stad naderde, zie, daar werd een doode uit-
gedragen. Het was de eenige zoon zijner moe-
der en deze was een weduwe, d. w. z. haar
man was ook reeds gestorven. Weenend en
jammerend ging zij achter de baar. Toen de
Heer de moeder zag, werd zijn hart door
medelijden bewogen en vol liefde sprak hij
tot haar: »Ween niet!» Vervolgens trad hij
nader, raakte de baar aan, ten teeken, dat
de dragers moesten stilstaan. Hierop sprak
de Heer tot den doode. »Jongeling, ik zeg
u, sta op!» En aanstonds stond de jongeling
op en begon te spreken, en Jesus gaf hem
terug aan zijne moeder. En groote vrees greep
allen aan en zij zeiden: »Waarlijk, een groot
profeet is tot ons gekomen. — O, mijn kind,
denk toch eens welk een blijdschap die moe-
der zal gevoeld hebben! Zooeven nog ging
zij weenend en klagend achter de baar, ge-
heel alleen — zij had in de wereld niemand
meer, en men droeg haren eenigen zoon,
dien zij zoo innig bad bemind, naar het graf.

En zie! Daar komt de Goddelijke Verlosser en spreekt zijn machtig Goddelijk woord: »Jongeling, ik zeg u, sta op!» — En hij staat op en is gezond en vroolijk, en zijne moeder kan hem weer vreugdevol medenemen naar haar huis. — Denk eens, hoe verheugd zij met hem naar huis zal zijn gegaan, zij, die zoo bedroefd was gekomen, en hoe zij onzen Heiland zal bedankt hebben. En allen waren zoozeer aangegrepen door verbazing, dat zij vreesden. Ja, zij begrepen wel, dat hij die kon zeggen: »Jongeling sta op!» — geen gewoon mensch was, maar dat slechts de Zoon Gods zoo iets kon zeggen. Menig kundig dokter heeft met veel moeite en met behulp van geneesmiddelen een zieke gezond gemaakt, al deed hij het ook niet, evenals de Verlosser door den zieke alleen aan te raken. Maar de geleerdste en bekwaamste geneesheer kan met al zijn medicijnen geen doode in het leven terugroepen, dat kan alleen de almachtige God; hij geeft den menschen het leven, hij stort het den kleinen kinderen in, hij gaf het ook aan Adam, den eersten mensch; en de lieve God neemt ook

het leven weer als hij wil. Als hij roept, bezwijkt het lichaam, en de ziel stijgt op naar God. Geen mensch kan haar weerhouden of in het doode lichaam terugroepen; dat kan alleen God zelf, zooals de Verlosser ons dat toont in onze schoone geschiedenis. En de omstanders werden bevreesd, want zij wisten zeer goed, dat hij, die tot den doode kon zeggen: »Jongeling, ik zeg u, sta op!» dat hij ook de macht had om tot ieder hunner te zeggen: »Ik wil, dat gij sterft." En daarom waren zij vol vrees en verbazing. Maar later, toen zij den lieven Heiland beter leerden kennen en wisten, dat hij den hemel voor hen wilde openen, toen vreesden zij niet meer voor de stem Gods en ook wij vreezen die niet. God is immers onze Vader en zijn lieve Zoon, onze Verlosser, Jesus Christus, heeft ons den hemel weer geopend, die door de groote zonden der menschen gesloten was. O! wij vreezen niet, als God roept: »Kom tot mij!" Wij gaan dan gaarne, wij weten immers, dat het daar veel schooner is dan hier op aarde. Wij moeten slechts daaraan steeds denken, dat het kleed der

ziel wit en onbevlekt moet zijn, want bij God is niets onreins, bij God mag niets bevlekt zijn. En als mijn kind lust gevoelt om ondeugend of ontevreden te zijn, dan moet het denken; Onze Lieve Heer kan mij iederen dag roepen, ik wil zorgen mijne ziel niet te bevleken, want dan zou hij mij niet kunnen opnemen in zijn schoonen hemel. Amen.

28. De acht-en-dertigjarige zieke en de dochter van Jaïrus.

Heden zult gij weer een schoone geschiedenis hooren van den wonderdadigen Heiland. Die hoort gij gaarne, nietwaar, en gij bewaart die ook in uw geheugen en denkt er dikwijls aan, gedurende den dag en des avonds als gij in uw bedje ligt. Eens was de Zaligmaker in de groote stad Jerusalem; daar bevindt zich een vijver, dien men den schaapsvijver noemde. Rondom den vijver lag een groot gebouw met vijf galarijen en in deze galarijen lag een menigte lammen, blinden, dooven en andere zieken. Op een bepaalden tijd daalde namelijk een engel des Heeren

in den vijver af en bracht het water in beroering. Hij die na beroering het eerst in het water kwam, werd genezen, al was hij ook nog zoo ziek. Nu bevindt zich daar een man die acht en dertig jaren ziek was; dat is een lange, zeer lange tijd, gij kunt het u nauwelijks voorstellen, want gij zijt een klein jongetje (meisje), maar gij kunt u toch voorstellen, dat gij eenmaal groot zult worden en steeds zult toenemen in jaren, totdat gij ten slotte zoo oud wordt als moeder en vader. Denk nu eens: die arme man was reeds zoo oud geworden en voortdurend ziek en ellendig geweest; hij steunde op twee kruiken en kon zich nauwelijks bewegen.

Toen Jesus dezen man zag, sprak hij vol liefde tot hem: »Wilt gij gezond worden?» De zieke antwoordde: »Heer, ik heb niemand die mij in het water dompelt, als het in beroering is, en voor dat ik er met mijn kruiken in ben, is een ander mij reeds voor.” Toen sprak Jesus tot hem: »Sta op, neem uw bed op en ga.” En aanstonds, stond de zieke op, nam zijn bed en ging vol vreugde en dankbaarheid henen.

O mijn kind, bemint ook gij deze liefdevollen Heiland, die de arme zieken zoo vriendelijk en liefdevol hielp? Nooit werd hij vermoeid, hij zag niet op tegen een langen weg, tegen slecht weer, tegen honger of dorst, hitte of koude; hij trok voortdurend verder, van de eene stad naar de andere, want hij wilde alle menschen in het geheele land deelachtig maken aan zijn leer en zijn Goddelijke hulp. Zoo was de Heiland op zekeren dag aan het meer, toen een man tot Hem kwam, met name Jäirus. Deze viel Jesus te voet en smeekte hem dringend: »Heer, ga toch met mij mede, want mijne dochter is ziek; als gij niet komt om haar te helpen, zal zij zeker sterven." En Jesus ging met hem mede, en veel volk vergezelde hen, zoodat er rondom de Verlosser een gedrang ontstond. Onder die menschen bevond zich een zieke vrouw, die sinds vele jaren ziek was en door geen enkelen geneesheer geholpen kon worden; zij had reeds veel geld betaald aan de geneesheeren, maar was niet gezond geworden. De vrouw dacht bij zich zelve: Als ik slechts den zoom van 's Hee-

ren
inde
was
echt
raak
viel
van
wor
haar
hou
de v
Jairu
te k
is z
dus
schr
»Vr
zal
nent
well
den
gij
slaa
zij
zij

ren kleed aanraakt, zal ik genezen zijn. En inderdaad! zoodra zij zijn kleed aanraakte was zij gezond. De Zaligmaker wendde zich echter om en sprak: »Wie heeft mij aangeraakt?» — Sidderend kwam de vrouw nader, viel Jesus te voet en verklaarde ten aanhoore van geheel het volk, hoe zij gezond was geworden. De Verlosser sprak vol liefde tot haar: »Mijn dochter, uw geloof heeft u behouden, ga in vrede.» — Terwijl hij nog met de vrouw sprak, kwam een der dienaren van Jairus, die den Heiland gebeden had, tot hem te komen en sprak tot dezen: »Uw dochter is zooeven gestorven, maak het den Meester dus niet langer lastig.» De arme vader verschrok ten zeerste, maar Jesus sprak tot hem: »Vrees niet, geloof slechts en uwe dochter zal leven.» — Toen nu Jesus het huis binnentrad, vond hij daar eene menigte lieden, welke de doode beweenden en luid jammerden, en hij sprak tot hen: »Waarom weent gij lieden? Het dochttertje is niet dood, maar slaapt.» — Zij echter bespotten hem, want zij wisten, dat het kind gestorven was, en zij dachten niet, dat de Heiland gekomen

was om het weer op te wekken. Jesus deed nu al de menschen verwijderen en ging met de ouders en eenige zijner leerlingen in het vertrek waar het meisje lag. Hij kwam bij het doodsbed, vatte het meisje bij de hand en sprak: »Dochtertje, sta op!» En aanstonds stond het meisje op. En allen die tegenwoordig waren geloofden aan den Verlosser en loofden en beminden hem. En ook wij, nietwaar, ook wij hebben den lieven Jesus hartelijk lief, en mijn kind wil dezen liefderijken Heiland zeker gaarne vreugde verschaffen en ook zoo zachtzinnig en liefderijk zijn met allen, waarmede het omgaat. Een goed, vriendelijk, liefderijk kind, is een recht Godskind zooals de lieve Heiland wil dat het zijn zal.

28. De storm op zee.

Op zekeren keer voer de Verlosser met zijn leerlingen over de zee. Jesus sliep. Plotseling ontstond een hevige storm en slingerde het scheepje heen en weer. De leerlingen worden bevreesd, wekten de Verlosser en zeiden: »Heer, help ons.» Jesus echter

sprak
geloof
en d
een
liever
den
gezond
den
hede
ook
mijn
tuur,
dikw
mach
heer
heeft
heer
en d
den
»hal
water
moet
blik
hem
stem

deed met n het n bij hand tonds voor- er en niet- har- rijken en en met vrien- skind n zal.

sprak tot hen: »Wat zijt gij bevreesd, kleingeloovigen!» — En hij gebod aan den wind en den storm en oogenblikkelijk ontstond er een diepe stilte. Hoe zien wij hier nu den lieven Heiland? Heden zien wij hem niet als den wonderbaren geneesheer, die de zieken gezond maakt, of de dooden opwekt, of als den liefdevollen uitdeeler van brood en wijn; heden zien wij, hoe zijn goddelijke kracht ook gebiedt aan den storm en de zee. Zie, mijn kind, tegen de groote krachten der natuur, tegen storm, vuur, en water is de mensch dikwijls geheel hulpeloos en hij heeft geen macht om die te bestrijden. God alleen is heer over de geheele natuur. Hij, die alles heeft geschapen, voert ook over alles het beheer. Hij laat de zon schijnen op haar tijd en den regen; hij laat den donder rollen en den storm opsteken, en hij alleen kan ook »halt'' gebieden, als het op aarde en in het water weer stil moet zijn. Daarom, mijn kind moet gij niet vreezen als het onweert, als het bliksemt en de donkere wolken langs den hemel jagen. In den donder hooren wij de stem Gods en in de bliksemstraal zien wij

met sliep. n slin- erlin- osser- chter

zijne heerlijkheid schitteren. Dan moeten wij tot hem bidden, maar geen vrees koesteren, want wij zijn in Gods hand en deze leidt de bliksemstralen. De bliksem is goed en zuivert de lucht als deze te heet en ongezond is. En na het onweer is de aarde zoo verfrist, het gras ontspruit met nieuwe kracht, de bloemen geuren; en als gij dan in den tuin komt, bemerkt gij aanstonds, dat de lieve God niet gramstorig geweest is, maar zegen heeft verspreid. En als mijn kind des avonds alleen in zijn bedje ligt in het donkere vertrek, en daarbuiten de storm huult en in den schoorsteen giert en de blinden doet kloppen, dan moet gij ook niet vreezen omdat het zoo akelig klinkt. De lieve God zendt den storm, deze is zijn groote zuiveraar; deze veegt land en straten eens behoorlijk schoon en verdrijft uit de lucht en op den grond al wat ongezond en slecht was, en daarom moet de wind blazen in alle hoeken en tegen muren en vensters aanslaan, opdat geen plekje ongereinigd blijve. Mijn kind moet altijd denken: het is het werk van den lieven God. Hij zendt den storm. Ik

ma
altij
op
tha
gro
waa
de
lijk
ruis
klat
der
hoe
stor
ma
mer
den
wil
die
me
hij
Va
hen
hij
zijn
ling

wij
en,
de
ui-
nd
er-
ht,
en
de
ar
les
on-
ilt
en
en
od
e-
or-
op
as,
e-
n,
jn
un
Ik

mag niet vreezen want hij houdt over mij
altijd een wakend oog. Zie, evenals destijds
op het meer, zoo gebiedt de Heiland ook
thans aan den storm, als het tijd is. Hoe
groot en machtig is God toch! Overal —
waar wij onzen blik ook heenwenden, spreekt
de natuur ons daarvan; de vogels zingen vroo-
lijk Gods lof, de geur der bloemen, het ge-
ruisch van de boomen in het woud, het ge-
klater van fonteinen en watervallen, de glans
der zon, dat alles verkondigt ons dagelijks,
hoe groot en goed de lieve God is! Maar de
storm en de watervloed roepen ons toe; hoe
machtig is God, hoe moeten wij, zwakke
mensenkinderen hem dienen, tot hem bid-
den en ons best doen, om zijn almachtigen
wil te volbrengen. Hoe gemakkelijk kan hij
die den wilden storm gebiedt, ook mij, zwak
menschenkind, vernietigen als hij wil! Maar
hij is immers ook een goede en liefderijke
Vader, hij beschermt zijne kinderen en die
hem volgen, hebben niets te vreezen, want
hij beschermt hen in alle gevaren. En als
zijne gehoorzame kinderen evenals de leer-
lingen tot hem roepen: »Heer, help ons,” dan

helpt hij ons nog heden even liefderijk als toen in het schip. Mijn kind, ga nimmer in Gods heerlijke schepping daarbuiten, in het groene bosch, op de bonte weide, in den helderen zonneschijn, in storm of regen, zonder te denken aan hem, die dit alles heeft geschapen! Al zijne werken spreken van hem gij moet echter goed opletten, dan zult gij het begrijpen. Amen.

29. Vanden onbarmhartigen knecht.

Eens waren wederom vele menschen om den Zaligmaker vereenigd en hij verhaalde hun, volgens zijne gewoonten een geschiedenis; men noemt zulk een geschiedenis een gelijkenis. De Heiland vergelijkt in deze geschiedenis zijn hemelschen Vader met een koning en de menschen met de knechten van dezen koning. Zulk een gelijkenis nu verhaalde de Heiland aan de menschen niet louter voor hun genoegen, maar opdat zij daaruit ernstige en noodzakelijke leerlingen zouden putten, zooals ook wij zullen zien.

De lieve Heiland zeide dan:

• In
een z
zijne
was,
tiendu
groot
had r
beval
te ve
vrouw
(den
voor
gedul
— T
knech
heele
zijn
knech
dig,
greep
en z
Zijn
hem
zal u
wilde

»In het hemelrijk gaat het, evenals met een zeker koning, die afrekening hield met zijne knechten. Terwijl hij daarmede bezig was, bracht men er een voor hem, die hem tienduizend talenten schuldig was, dat is een groote menigte zilver en goud. Maar de knecht had niets om zijn schuld te betalen. Toen beval zijn heer hem, heen te gaan en alles te verkoopen, wat hij bezat, zijn huis, zijn vrouw en kinderen en dan het goud aan hem (den heer) te geven. Toen viel de knecht voor zijn heer op de knieën en sprak: »Heb geduld met mij en ik zal u alles betalen.» — Toen ontfermde de heer zich over den knecht, liet hem los en schold hem de geheele schuld kwijt. Maar toen de knecht van zijn heer wegging, trof hij een zijner medeknechten; deze was hem eveneens geld schuldig, maar slechts een zeer geringe som. Hij greep den armen man aanstonds bij de keel en zeide: »Betaal, wat gij schuldig zijt. — Zijn medeknecht viel hem te voet, en smeekte hem dringend: »Heb geduld met mij en ik zal u alles betalen.» Maar de eerste knecht wilde niet, doch ging heen en liet hem in de

gevangenis werpen, totdat hij de geheele schuld zou hebben betaald. Toen nu de overige knechten dit zagen, werden zij zeer ontstemd en verhaalde het hunnen heer. Daarop riep de heer den onbarmhartigen knecht bij zich en sprak: »Booze knecht, de geheele schuld heb ik u kwijt gescholden, wijl gij mij gesmeekt hebt; moest ook gij dan niet barmhartig zijn jegens uwen medeknecht, gelijk ik barmhartig was jegens u?» En vol toorn liet hij den onbarmhartigen knecht in een duisteren gevangenis werpen, totdat hij alles zou hebben betaald.

Deze geschiedenis hebt gij nu goed begrepen, nietwaar, mijn kind? en met de andere knechten zijt gij bedroefd over het gedrag van den onbarmhartigen knecht, die zijn medeknecht in de gevangenis wierp, ofschoon deze hem slechts een kleine som schuldig was. Foei, zeggen wij, de koning was kort te voren zoo barmhartig geweest en had deze knecht zulk een groote som kwijtgescholden, en de knecht kon zoo onbarmhartig zijn jegens zijn medeknecht! Foei, welk een slecht menschl En dan denkt mijn

geheele
nu de
zij zeer
r. Daar-
n knecht
e geheele
wyl gij
dan niet
echt, ge-
En vol
necht in
dat hij

goed be-
de an-
het ge-
cht, die
ierp, of-
ne som
koning
weest en
n kwijt-
onbarm-
l Foei,
kt mijn

kind verder: »Zoo slecht zou ik toch nooit zijn.” — Maar let nu eens goed op; thans zal ik u deze geschiedenis verklaren, zooals de Zaligmaker haar heeft bedoeld. Zie eens: de koning, van wien hij spreekt, is God; de afrekening, het oordeel Gods over de menschen, en de schuld, welke de knecht had, dat zijn de zonden der menschen, want deze zijn een groote schuld, welke wij hebben bij Onzen lieven Heer. God is zulk een goede, liefdevolle Vader en toch doet mijn kind gedurende den dag dikwijls iets, wat den goeden God bedroeft, en als het 's avonds dan gaat slapen en eens goed overdenkt hoe het den geheelen dag is geweest, dan zal het veel vinden, waarvan het moet zeggen: »Ach lieve Heer, ik heb niet goed gehandeld; ik ben grootelijks schuldig in uw oog en verdien daarvoor straf.” — Maar als het kind dan oprecht leed heeft over zijn mislag en schuld en het bidt den goeden God om vergiffenis en het zegt evenals de knecht: »Lieve Heer, heb geduld met mij, ik zal beter oppassen,” dan vergeeft de goede God gaarne en grootmoedig al wat het kind mis-

daan heeft en ziet het wederom vriendelijk aan als zijn kind. Maar als het kind nu den volgenden morgen is opgestaan en met zijn speelmakkers te zamen is gekomen, dan begint er misschien spoedig een twist. Een ander kind is wellicht ondeugend, neemt u iets af, slaat u, of wil niet met u spelen. Aanstands wordt gij boos en begint gij te twisten; misschien slaat gij zelfs terug, of gij gaat geheel vertoornd, het ander kind aanklagen: »Het is ondeugend geweest, het heeft mij geplaagd en moet straf hebben.” — Zie, doet gij nu niet hetzelfde als de booze knecht? Hij vond het ook zeer aangenaam, dat men hem vergiffenis schonk, maar hij zelf wilde zijn medeknecht geen vergiffenis schenken. Maar toen dan ook zijn onbarmhartigheid den koning ter oore kwam, toen werd deze toornig en strafte den knecht zoo gestreng, als deze verdiend had. Zie, mijn kind, God, de liefdevolle vader, Jesus, de vriendelijke Heiland, zij schenken gaarne vergiffenis aan kinderen, die spijt hebben over hetgeen zij hebben misdaan, maar zij willen ook vreedzame, vriendelijke, geduldige kinderen zijn, die ook

gaar
zijn.
de:
maa
vrie
over
de d

30.

uit
wed
bel
Ver
daa
dwa
geen
men
De
loft
wer
der
het

gaarne aan anderen vergeven en meegaande zijn. Leer daarvan uit deze gelijkenis het volgende: God is oneindig goed en barmhartig, maar hij wil, dat ook wij zachtzinnig en vriendelijk zijn, want ook voor allen die zich overgeven aan toorn, drift en ongeduld blijft de deur des Hemels gesloten. Amen.

30. De gelijkenis der tien maagden.

De lieve Heiland heeft ons zoovele parabelen of gelijkenissen verhaald, waaruit wij iets kunnen leeren. Heden zal ik u wederom een nieuwe en zeer schoone parabel verhalen. »Er waren eens» zoo sprak de Verlosser tot het volk, »tien maagden; vijf daarvan waren wijs en vijf dwaas. De vijf dwazen namen wel hunne lampen mede, maar geen olie, de verstandigen daarentegen namen behalve hunne lampen, ook olie mede. De maagden gingen naar een vroolijk bruiloftsfeest. Toen de bruidegom lang uitbleef, werden zij slaperig en sliepen in. Te middernacht werden zij plotseling gewekt door het geroep: Zie, de bruidegom komt, gaat

hem tegemoet. Toen stonden al de maagden op en ontstaken hunne lampen. De dwaze echter spraken tot de wijze: »Geefst ons van uwe olie, want onze lampen gaan uit." Maar de wijzen antwoordden: »Neen, want dan hebben wij zelf misschien niet genoeg." Gaat liever wat olie koopen! Terwijl zij nu henen gingen kwam de bruidegom; zij, die bereid waren, gingen met hem de bruiloftszaal binnen en de deur werd gesloten. Nu kwamen ook de andere maagden, kloppen en riepen: »Heer, Heer, doe ons open!" Maar hij antwoordde: »Zoo waar, ik zeg u, ik ken u niet!" Waakt en bidt dus, zegt de Heiland aan het einde dezer geschiedenis, want gij kent d'g noch uur." —

Hebt gij nu al eens bij u zelve nagedacht wat deze gelijkenis zou kunnen beteekenen, mijn kind? Een klein weinigje hebt gij wel nagedacht, nietwaar? Maar gij weet niet juist of gij goed hebt gedacht. Kom aan, ik wil u helpen, als gij goed oplet; dan zult gij het ook leeren begrijpen. De lieve Heiland spreekt van tien maagden, van welke vijf wijs en vijf dwaas waren. Deze tien maagden ver-

beel
wier
goe
len
de
het
aar
ver
het
pra
nen
wo
sch
zij
ma
ge
me
Da
he
de
zij
vr
dw
bi
m

beelden de menschen en de bruidegom op wien zij wachten is de Heiland zelf, die de goede en wijze menschen in den hemel willen binnenvoeren. De tijd, gedurende welken de maagden op den bruidegom wachten, is het leven. De goede God nu heeft ons op aarde geplaatst, opdat wij den hemel zouden verdienen, dat weet gij reeds. De hemel is het groote, heerlijke bruiloftsmaal, met een pracht en een glans, zooals wij ons niet kunnen voorstellen. Maar al deze heerlijkheid wordt slechts het deel van de goede menschen, van hen, die er altijd aan denken, dat zij haar moeten verdienen. Nu waren er vijf maagden, die hunne lampen met olie hadden gevuld, zoodat zij helder brandden, en daarmede den Bruidegom tegemoet wilden gaan. Dat zijn de goede menschen; de lamp, die helder brandt, is de ziel, die vervuld is van deugd en alle goede eigenschappen, zoodat zij schittert in het kleed der onschuld en een vreugde is voor den lieven God. De vijf dwaze maagden hadden wel hunne lampen bij zich, maar geen olie. Dat zijn de trage menschen, die het al te ongemakkelijk vin-

den, altijd te doen, wat hun zwaar valt. Deze versieren hunne ziel met deugden en goede daden, zij planten geen bloemen in hun hemeltuintje, zij denken altijd: »Ach, vandaag zal ik nog maar eens doen, wat mij gemakkelijk valt, maar morgen begin ik, en dan zal ik vlijtig en gehoorzaam zijn, en den geheelen niet doen, wat ik wil, maar wat ik moet.” Maar als de morgen komt, stellen zij hun verbetering uit tot overmorgen, en zoo gaat het voort, en de dagen worden weken, de weken maanden, de maanden jaren en het leven vervliegt, en zij komen er niet toe, hunne ziel te versieren, deze blijft leeg en dwaas. — »Het duurde echter zeer lang voordat de bruidegom kwam,” zegt de Zaligma-ker verder, »en zij werden allen slaperig en sliepen in,” d. w. z. het leven liep ten einde en zij stierven. »Daar werden zij plotseling gewekt door het geroep: »de bruidegom komt; op, hem tegemoet!” Dat is de roepstem Gods tot de ziel, die voor hem moet verschijnen. »Toen ontstaken de wijze maagden hunne lampen en deze brandden helder.” — Gij weet: als wij sterven, kunnen wij onze schoone

klee
niet
med
kan
dier
ged
hur
nu
wij
wij
vo
op
gaa
roe
wie
go
sn
die
me
wi
be
ge
en
te
no

kleederen, en al de sieraden van ons lichaam niet medenemen, want ons lichaam gaat niet mede naar God, alleen onze ziel; daarom kan alleen het sieraad van onze ziel ons dienen, namelijk het goede, dat wij hebben gedaan. — »Ook de dwaze maagden namen hunne lampen, maar zie, zij brandden niet; nu hadden zij gaarne olie geleend van de wijzen, maar deze zeiden: »Het gaat niet, wij hebben geen olie genoeg voor ons en voor u, gij hadt olie moeten koopen.” Daarop wilden de dwaze maagden inderhaast olie gaan koopen. Ja dan, als Onze Lieve Heer roept, dan zullen zij, wier lampen brandden, wier zielen vervuld zijn en versierd door een godvruchtig leven, vol vreugde komen toesnellen. En de dwazen, die niets hebben, die niets kunnen toonen, zij zullen jammeren en klagen en op eenmaal alles willen inhalen. Maar dat gaat niet, zij hebben den tijd verzuimd, den geheelen, langen levenstijd, die bestemd was, om braaf en godvruchtig te zijn, om olie in de lamp te doen. Zij loopen heen en weer en willen nog iets doen, en als zij dan terugkomen, is

de stem gesloten, en de bruidegom, de Heiland, roept hun toe. „Ik ken u niet!” — O, mijn lief kind, denk toch recht dikwijls aan deze ernstige geschiedenis. Het zal voor de dwaze maagden, die daarbuiten staan te klagen, verschrikkelijk zijn, maar al hun geschreeu helpt dan niets meer, de tijd, hun door God gegeven, is voorbij. Kind, lief kind, gebruik den tijd, doe olie in uw lampje, versier uwe ziel, zeg niet: ik zal morgen beginnen, maar begin op dit oogenblik en denk altijd aan het woord van den Zaligmaker: „Waakt en bidt, want gij kent dag noch uur,” d. w. z. wij weten niet wanneer Onze Lieve Heer ons roepen zal, of het nog lang zal duren of wel spoedig tijd zal zijn. Wij moeten ons altijd bereid houden, anders gaat het ons, evenals de dwaze maagden. — Daarom, mijn kind, laat uw lampje altijd helder branden! Amen.

31. Het onze Vader. I.

Tot nog toe, mijn kind, hebt gij altijd een klein' gebed tot den goeden God gericht en dat is een schoon gebed. Gij moet

het d
maar
bed l
de m
Gij l
nietw
ma
word

W
hem
lieve
„Ge
den
eerl
als
ge
Go
wij
Go
ee
sc
sp
zo
gl
al

Hei- het dan ook voortdurend nog blijven bidden,
— O, maar gij moet nu ook het allerschoonste ge-
aan bed leeren, dat onze lieve Heiland zelf aan
or de de menschen geleerd heeft, het Onze Vader.
e kla- Gij hebt het reeds meermalen hooren bidden,
chrei nietwaar? maar gij kent het nog niet goed;
God maar nu mijn kind zoo langzamerhand groot
ruik wordt, zal het dit ook van zelf leeren.

Wij bidden dan: »Onze Vader, die in de
hemelen zijt!» — Dat begrijpt gij, onzen
lieven Vader in den hemel kent gij goed.
»Geheiligd zij uw naam,” d. w. z. als gij van
den goeden God spreekt, moet gij altijd met
eerbied aan hem denken; het is zeer leelijk
als een kind zich aanwendt, ieder oogenblik
gedachteloos uit te roepen: »Ach, God!” —
Gods naam is hoog en heilig. daar moeten
wij altijd aan denken. De engelen durven
Gods naam nauwelijks noemen, alleen uit
eerbied; hoeveel te meer moeten dan de men-
schen dien naam nederig en godvruchtig uit-
spreken. Alles wat God heeft geschapen,
zon, maan en sterren, de groene boomen, het
glinsterende water, de bloemen en het gras,
alles roept ons Gods naam toe. In zijn naam

worden de kleine kinderen gedoopt, en iemand sterft, zeggen zij, die bij hem bidde: »Vertrek in den naam Gods naar een betere wereld. »Geheiligd zij uw naam,” d. w. ieder spreke Gods naam slechts uit met vroeger gezindheid en met liefde tot den grooten God.

»Ons toekome uw rijk,” voegt dan verzoeken in het Onze Vader. Wat is dat nu voor een rijk Gods, dat ons, volgens ons verlangen zal toekomen? Gij meent aanstonds, den hemel. Ja, de hemel is ook het rijk Gods, maar een ander moeten wij een ander rijk Gods betreden. Er is op aarde nog een rijk Gods, dat tot ons komt, als wij er ons moeite toe geven. Dit rijk Gods op aarde is het goede. Al het goede komt van God. God bemint het goede en haat het slechte. — Denk eens goed na, als gij eens een dag braaf, gehoorzaam en vriendelijk zijt geweest, zoodat uwe ouders zich over u verheugden, dan zijt gij blij met uw hart, dan gevoelt gij u gelukkig. Gij zijt zoo vroolijk gestemd — Nietwaar? Dat is schoon. Zie, dan hebt gij het rijk Gods betreden. Bid daarom altijd godvruchtig: »Ons toekome uw rijk!” Als gij voor uw hemeltuinen

, en als
n bidden:
en betere
d. w. z.
et vrome
ten God.
n verder
voor een
erlangen,
n hemel.
ar eerst
eden. Er
tot ons
n. Dat
Al het
t goede
ed na:
am en
ouders
olij in
Gij zijt
Dat is
ds in
s toe-
tuintje

schoone bloemen kweekt, als gij het glanzende kleed uwer ziel onbevlekt bewaart, als gij den geheelen dag gehoorzaam zijt, dan, mijn kind, is het rijk Gods op aarde bij u, en die het rijk Gods op aarde bij zich heeft, die komt ook zonder twijfel in het rijk Gods, in den hemel.

Wij bidden verder: »Uw wil geschiede op aarde als in den Hemel." — Wat is dat »uw wil?" — Kent gij den wil Gods? Ja zeker, kent gij hem, gij weet wel, dáár in uw binnenste, daar is een stem, die altijd, wanneer gij iets verkeerd doet, zegt: »Laat dat, het is verkeerd; doe het goede, wat u bevolen is." Zie, dat is Gods wil, welke de stem bedoelt. God wil, dat gij het goede doet, God wil, dat gij hem liefhebt; hij wil, dat gij zachtzinnig en liefdevol zult zijn, evenals de Heiland zelf het was. God wil, dat gij uwe ouders gehoorzamen zult, dat gij gaarne iets mededeelt van hetgeen gij hebt. Hij wil, dat gij vriendelijk en vreedzaam zult zijn jegens uwe medegezellen, en dat gij u nooit iets zult toeigenen wat u niet toebehoort. Zie, dat is de wil Gods. En daar mijn kind

nu zeker wel geleerd zal hebben, de stem
zijn hart te verstaan, weet het ook altijd
de wil Gods is. »Uw wil geschiede," bid
wij, »op aarde als in den Hemel." —

In den hemel geschiedt Gods wil name
altijd: de engelen en de heiligen doen n
wat verkeerd is, zij vervullen altijd alles
de goede God bevolen heeft, zoo volma
mogelijk, en wij menschen moeten ons zel
alle moeite geven, om den wil Gods op
zelfde wijze te volbrengen, als de engelen
den hemel. Dát beteekent: Uw wil geschi
op aarde als in den hemel "

Verder bidden wij: »Geef ons heden
dagelijksch brood." — »Ons dagelijksch
brood," daarmede bedoelt de Verlosser n
slechts het brood, dat wij eten, hij me
daarmede spijs en drank, woning en kleedi
alles wat wij noodig hebben om te lev
Misschien denkt gij nu bij u zelve: moe
heeft zooveel eten in huis en ik heb zoov
kleederen, waarom moet ik er dan nog
bidden? En toch, mijn kind, dat moet
Zie, dat alles komt van den goeden God,
God, die het gegeven heeft, kan het ook

der nemen; hij kan de rijken arm maken, hij kan de veld- en boomvruchten verwoesten, zoodat er niets groeit, want hij alleen geeft ieder jaar den wasdom, den regen en de zonneschijn, hij schept en behoudt alles, maar hij kan het ook nemen en vernietigen, wij hebben niets zonder den wil Gods en daarom moeten wij iederen dag blijven bidden: Geef ons heden ons dagelijksch brood. En de Verlosser wil ons daarmede ook nog leeren, dat wij het brood naar waarde moeten schatten, het niet wegwerpen en verkwisten, want het is een gave Gods. Hiermede zullen wij vandaag eindigen, den volgende Zondag zal ik u verdere verklaring geven van het schoone gebed des Heeren, »het Onze Vader."

32. Het onze Vader. II.

Gij weet nu reeds, mijn kind, wat gij denken moet, als gij het begin van het Onze Vader uitspreekt; nu willen wij ook zien of gij weet, wat het beteekent; »En vergeef ons onze schulden." — Onze schulden,

dat is namelijk de zonde, het kwade, hetwelk de menschen doen. Onze Lieve Heer is oneindig goed, mijn kind; alle dagen zorgt hij voor ons, hij laat de zon opgaan, opdat zij ons beschijne, hij laat den regen vallen, opdat de dorre velden verfrist worden, opdat ons goede vruchten opleveren, hij geeft ons een gezond lichaam; hij maakt, dat gij vroolijk rond kunt springen. dat uwe oogen helder en scherp zien, dat uw oor kan hooren, dat gij kunt denken en begrijpen. Hij helpt ons ook, als hij, om ons te beproeven, ziekte en droefheid overzendt. Want als Onze Lieve Heer een gezond, vroolijk kind ziek wordt, dan wil hij zien, of dat kindje ook geduldig kan zijn, of het iets geleerd heeft van den lieven Heiland, die zoo geduldig en zachtmoedig was en alle smarten verdroeg zonder te klagen. En dan wil Onze Lieve Heer aan zulk een kindje toonen, dat de zondheid een schoon en kostbaar geschenk is. Als gij zoo vroolijk aan het spelen bent en niets u pijn doet, dan denkt gij allicht niet u zelven: dat behoort zoo, dat is volstrekt niets bijzonders. Maar als gij in uw be-

welk
zoo
orgt
pdat
llen,
en
ons
roo-
lder
dat
ons
e of
ieve
laat
ook
eeft
g en
geg,
eve
ge-
enk
zijt
bij
ekt
dje

ligt en pijn hebt en zoo gloeiend heet en ziek zijt, dan denkt mijn kindje aanstonds: »Hoe gelukkig was ik toch toen ik gezond was!» en dan erkent gij, dat het iets zeer goed en schoon is, als Onze Lieve Heer u gezond laat zijn. Zoo, mijn kind, is Onze Lieve Heer altijd onze goede, liefdevolle vader, die het zoo goed met ons meent, als hij ons geluk en ook als hij ziekte of droefheid verzendt. En voor dezen goeden, liefdevollen vader zullen wij nu ook goede, dankbare kinderen zijn, nietwaar? Als wij dat niet zijn, als een kind eigennuttig, ondeugend, lui, slordig, en onbeleefd is, dan gedraagt het zich tegenover Onzen Lieven Heer volstrekt niet zooals het behoort, dan beledigt het hem en laadt daardoor schuld op zijne ziel. En daar de menschen voortdurend vergeten aan den goeden God te denken, en zoo dikwijls misdoen, heeft de lieve Heiland hen geleerd, alle dagen te bidden: »En vergeef ons onze schulden.» Daarbij moeten wij goed nadenken over hetgeen wij hebben misdaan en er hartelijk spijt over gevoelen; het moet ons droefheid veroorza-

ken en wij moeten ons zelven uit gansch harte voornemen, het den volgenden daag welke God ons zal schenken, niet weer te doen. En als wij dan zoo hartelijk bidden »Vergeef ons onze schulden” en het spijt ons, en wij willen ons zelven, zoo gaarne verbeteren, dan schenkt Onze Lieve Heer ook wettelijke vergiffenis; hij vergeeft u evenals mama vergiffenis schenkt, als gij haar braaf en ootmoedig vraagt, en neemt u dan weder aan als een lief kind.

Bij deze bede voegen wij nog de volgende »gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren. Dat begrijpt gij zeker niet goed. Let daaraan eens goed op, dan zult gij het spoedig begrijpen. Wie »is onze schuldenaar?” Zie eens, gij weet wat het zeggen wil, als gij schuldig hebt voor onzen Lieven Heer, nietwaar? Zie, gebeurt het ook, dat de eene mensch schuldig heeft jegens den anderen, het eene kind jegens het andere. Als gij bijv. braaf en vriendelijk waart en een ander kind was ondeugend genover u, zoodat het u sloeg of stootte, iets van u wegnam, dan is dat kind uw schuldenaar, want het heeft schuld bij u, het heeft

tegen u misdaan. Als dat gebeurt, klopt aanstonds uw hartje, gij zijt boos, erg boos op het andere kind en gij zoudt het gaarne onmiddellijk straffen en er misschien wel vermaak in scheppen als dat kind iets verdrietig overkwam. Maar zie, dat moogt gij nu niet, gij moet het kwade, dat men tegenover u heeft bedreven, gaarne vergeven, gij moogt op dat kind niet boos zijn, gij moet hem zijn schuld vergeven. Want, zegt de goede God, »ik schenk u gaarne vergiffenis van uwe vele zonden, als gij op uwe beurt liefderijk en barmhartig zijt en vergiffenis schenkt aan allen, die misdoen tegen u. Het is niet noodig, dat gij zelf voor de bestraffing van het kwaad zorgt, laat dat over aan mij. Ik ben rechtvaardig en zorg voor alles, maar het is uw plicht barmhartig te zijn en gaarne vergiffenis te schenken.»

En daarom bidden wij iederen dag: »Vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onze schuldenaren.» — Als mijn kind dus een volgende maal op een ander kind boos wil worden, dan moet het denken aan hetgeen het iederen dag bidt en vriendelijk en ver-

gevingsgezind zijn. Gij zijt immers zelf v
tijd tot tijd boos en onvriendelijk tegenov
anderen en gij wilt dan ook gaarne, dat
het spoedig vergeven en vergeten. Denk da
deze week nu eens dikwijls aan, mijn kin
dan houdt Onze Lieve Heer veel van u. V
geet het niet! Toen de lieve Heiland in
vreeselijkste pijnen aan het kruis hing, b
hij, voor degenen, die hem pijnigden: »Vad
vergeef het hun, want zij weten niet wat
doen!” Amen.

33. Het Onze Vader III.

Gij begrijpt het onze Vader nu bijna g
heel, mijn lief kind; wij hebben n
slechts de laatste woorden daarvan te b
spreken. Deze luiden aldus: »En leid ons n
in bekoring, maar verlos ons van den kwad
— Door deze woorden smeeken wij den go
den God, dat hij ons helpe, ons bijsta
kracht verleene, als de lust tot het kwa
zich in ons doet gevoelen. Ja, mijn lief kin
daar moeten wij den goeden God dikwi
en hartelijk om bidden.

van Als een kind slechts levendig wilde denken
over aan Gods tegenwoordigheid, o zeker, het zou
zij niet wagen kwaad te bedrijven, want het zou
laar tot zich zelve zeggen: »Er is een oog, dat
ind, alles ziet, zelfs wat bij duisterten nacht ge-
Ver- schiedt" — ook al doet het kind iets, dat
de voor de menschen geheel verborgen blijft.
aad Maar de kinderen denken meestal niet ten
der, rechten tijde aan den goeden God, dat is de
zij fout, Onze Lieve Heer is altijd in onze na-
bijheid, maar hij wil door de menschen op-
gezocht worden. Hij heeft ons geleerd, door
zijn eigen lieven Zoon, onzen Heiland Jesus
Christus, hij heeft ons den weg ten Hemel
getoond; wij weten nu, dat hij met een lief-
ge- devol vaderhart op ons wacht, wij weten,
og hoe- veel goeds God ons iederen dag bewijst.
oe- niet En daar wij ook weten, wat goed en wat
e" kwaad is, moeten wij de hulp van God zelf
oe- zoeken te verdienen. Nu is het gebed de lad-
en der waarmede onze ziel opstijgt naar den
ad goeden God. Hoe godvruchtiger wij bidden,
d, hoe beter wij ons Gods tegenwoordigheid
jls voorstellen, des te dichter is onze ziel bij
hem. En hoe dichter onze ziel bij hem is,

des te meer bestraalt ons zijne genade. -- Gij kunt u voorstellen, dat iemand zich in een diep dal bevindt, dat omringd is door hooge bergen, die zoo hoog en steil oprijzen, dat de zon niet in het dal kan schijnen. De mensch staart die bergen aan, zij zijn steil en het is moeielijk naar boven te klimmen, maar hij weet, dat hij, als hij zijn traagheid overwint en naar boven stijgt, in het gouden zonlicht komt. Meent gij dan niet, dat hij het besluit zal nemen, om — hoeveel moeite het hem ook mogen kosten — naar boven te klimmen, om uit de duisternis in het licht en de warmte te komen? Zoo is het ook met onze ziel. Hier op aarde wandelen wij eveneens in een dal en al de vele aardsche gedachten, de traagheid en gemakzucht, de lust tot ongehoorzaamheid en verzet, het vele denken aan schoone kleederen, aan lekker eten, aan spel en vermaak, dat zijn de bergen, die de zon, d. i. den goeden God voor ons verbergen. Maar wij moeten over deze bergen heenklimmen, wij moeten onze ziel tot God verheffen door een godvruchtig gebed en al die ijdele gedachten

die onzen geest willen verstrooien, aanstonds
verjagen. Wij moeten in ~~het~~ gebed aan den
lieven Heiland denken, die zooveel voor ons
heeft geleden, en wij moeten ons dat leven-
dig in den geest prenten. Als wij zoo bid-
den, voelen wij inderdaad de nabijheid Gods,
dan woont hij in onze ziel en maakt haar
moedig en blij, dan zijn wij verlost van het
kwade, want een godvruchtige ziel is altijd
tevreden en zelfs te midden van ziekte wel-
gemoed, zij is niet bedroefd en wrevelig als
zij eenig genoegen moeten ontberen; de ziel,
die zich de gewoonte heeft eigen gemaakt,
met de ladder van het gebed tot God op te
stijgen, die ziel lijdt gaarne iets voor hem,
en doet gaarne alles voor hem, en het wordt
haar gemakkelijk te strijden tegen de booze
stem, die haar tot het kwaad verlokt. Ja, mijn
lief kind, laten wij altijd goed bidden, dan
komen wij niet in bekoring en dan verlost
de goede God ons van het kwade. Amen.

34. De groetenis des engels.

ls wij het »Onze Vader» bidden, voegen wij er altijd nog een gebed bij tot de heilige maagd en moeder Gods Maria, Dit gebed begint aldus: »Wees gegroet, Maria, gij zijt vol van genade, de heer is met u.» — Weet gij wel, mijn kind, wie deze woorden het eerst gesproken heeft? Het was een engel des Heeren, door God afgezonden naar de stad Nazareth tot een maagd, wier naam was Maria. Deze was juist in haar kamertje aan het bidden, toen haar de engel verscheen en sprak: »Wees gegroet, Maria, gij zijt vol van genade, de Heer is met u, gezegend zijt gij onder de vrouwen. Vrees niet, want gij hebt genade gevonden bij God. Zie, gij zult een Zoon ontvangen en zijn naam Jezus noemen; deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogste genoemd worden en aan zijn rijk zal geen einde zijn.

O, mijn kind, hoe gelukkig moet de H. Maagd zijn geweest, toen zij deze woorden van den Engel vernam. Gij weet reeds, zooals ik u vroeger heb verhaald, dat de meeste

menschen in de wereld zoo slecht waren geworden, dat zij den goeden God geheel hadden vergeten; de weinige braven die nog in het Joodsche land leefden en in de heilige boeken lazen, verwachtten met smachtend verlangen den tijd, dat de beloofde Verlosser, den Messias, door profeten voorspeld, zou komen. Die tijd was nu daar, de heilige Maria hoorde deze boodschap en, o geluk, o onuitsprekelijke zaligheid! zij zelf zou de moeder van den Verlosser zijn, zij zou het goddelijk Kind mogen verplegen, grootbrengen, aan haar hart drukken en kussen! O, mijn kind! met hoeveel vreugde zal de heilige Maagd het eerste kerstfeest hebben tegemoet gezien; het eerste kerstfeest, dat was de geboorte van Jezus, het schoonste, het heerlijkste kerstfeest van alle, en de gedachtenis daaraan vierten wij nog ieder jaar op den 25^{en} December.

Maar denk nu eens, mijn lief kind, hoe braaf en heilig, hoe zuiver en deugdzaam diegenen wel moest zijn, die waardig bevonden werd, de moeder te zijn van den Heiland. Reeds toen zij nog een zeer klein

meisje was, strekte zij alle kinderen tot voorbeeld, toen zij nog slechts weinige jaren telde, stond hare moeder, de vrome Anna, de kleine Maria aan den tempel af en daar leerde het kind van jongs af aan den lieven God den geheelen dag dienen. Haar jeugdig hart was slechts vervuld van liefde tot God en daarom was zij ook het zachtzinnigste, liefderijkste kind voor iedereen; geen zonde heeft ooit haar jeugdig hart bevlekt. Gelijk een kapel, die versierd is met goud, zilver en bloemen, zoo versierden de deugden van liefde, nederigheid, zachtmoedigheid, gehoorzaamheid en vlijt haar hart. En juist wijl zij zoo onschuldig was, een engel, in menschengedaante, daarom verkoos God haar tot moeder van zijn eeniggeboren Zoon, Jezus Christus, den lieven Heiland. En toen de lieve Heiland een kind was, hoe zorgzaam en liefdevol verpleegde zijn heilige Moeder hem toen, ofschoon zij arm was! Voor haar Goddelijk Kind ontzag zij geen arbeid. En toen de booze koning Herodes het kind Jezus wilde dooden, toen ondernamen Maria en Joseph aanstonds de moeilijke reis naar Egypte. Maria zat

met het Kind op een ezel en de vrome Joseph schreed te voet naast haar voort. Zij schuwden geen vermoeienis, geen hitte, geen harde wegen. Van deze reis worden allerliefelijkste legenden verhaald. In het land van Egypte, woonden enkel heidenen, die afgodsbeelden aanbaden, en op vele wegen stonden groote afbeeldingen van valsche goden. Maar overal waar het Goddelijk Kind voorbijkwam, daar storten zij, getroffen door een onzichtbare macht, van hune hooge voetstukken af, en vielen in puin.

Wij weten uit de heilige Schrift, hoe de heilige Maagd zich later zeer beangst maakte, toen het Goddelijk kind eens in Jerusaleem verdwenen was, hoe zij het drie dagen lang zocht en vol vreugde was, toen zij het eindelijk vond. En nog later, toen de Verlosser een man was geworden, door het land rondtrok, predikte en wonderen deed, toen vergezelde zijn heilige moeder hem dikwijls, want zij kon niet lang van haren goddelijken Zoon gescheiden blijven. En toen hij eindelijk in doodsbenauwdheid aan het vreeselijke kruis hing, van allen verlaten, die

zich eens om hem hadden verdrongen, toen stond zijn lieve moeder bij hem onder het kruis en week niet van zijne zijde, voordat hij de oogen had gesloten. Na den dood van den Heiland woonde de heilige maagd bij den Apostel Joannes, den beminden leerling van haren gestorven zoon, en scheidde even vroom en zalig van deze wereld als zij geleefd had. Toen echter de apostelen haar heilig lichaam wilden begraven, zie, toen ontwaarden zij eensklaps, dat het verdwenen was, en de kist bevatte niet het doode lichaam, maar was geheel gevuld met rozen. Er bestaat een zeer schoone schilderij, waarop staat afgebeeld, hoe de apostelen vol heilige verbazing over het rozenwonder hunne oogen omhoog slaan en zien, hoe Gods moeder ten Hemel zweeft, naar haren Goddelijken Zoon. En van den Hemel uit ziet zij vol liefde neder op de aarde; zij heeft de menschen reeds zoozeer bemind, toen zij nog leefde, en bemint hen nog voortdurend, evenals de lieve Heiland. Zij is een heerlijk voorbeeld voor de kleine meisjes en de vrouwen, en tegelijk voor alle kinderen een liefderijke moe-

der in den Hemel. En evenals zij bij de bruiloft van Cana tot den Zaligmaker bad, dat hij den gasten wijn zou verschaffen, zoo bidt zij nog altijd gaarne voor de menschen en helpt degenen, die haar voorbeeld navolgen. Mijn kind, wees een kind van Maria! Wees zoo schuldeloos en vol liefde als uwe hemelsche moeder, dan zijt gij een waar kind Gods, dan verzamelt zij voor u de hemelsche bloemen, die gij in uwe ziel kweekt, dan vlecht zij voor u den krans, die u kronen zal als gij eenmaal de poort des hemels binnengaat. Tot deze liefderijke hemelsche Moeder bidden wij alle dagen: »Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons, zondaars, nu en in het uur van onzen dood! Amen.

36. De gelijkenis van den zaaier.

Een zaaier ging uit om te zaaien. Terwijl hij zaaide, vielen eenige korrels langs den weg en werden vertreden, en de vogelen des hemels kwamen en aten ze op. Andere korrels vielen op den rotsgrond. Deze schoten wel op, maar toen de zon heet be-

gon te schijnen verdorden zij, wijl zij geen vocht hadden. Weer andere korrels vielen tusschen de doornen, en de doornen groeiden mede op en verstikten ze. Een vierde gedeelte eindelijk viel op goede aarde. Dit deel schoot op en droeg dertig- zestig- ja honderdvoudige vruchten."

Toen Jezus dit gezegd had, riep hij uit:

»Die ooren heeft om te hooren, dat hij hoore."

Ook mijn kind moet zijn oortjes goed open doen en aandachtig opletten, want nu verklaart de lieve Heiland de gelijkenis: Het zaad is het woord Gods, de leer van den goeden God, door den Heiland bekend gemaakt aan de menschen, welke deze leer hooren. Ook uw hart, mijn kind, is zulk een bodem en gij kunt maken, dat het een goede bodem wordt; gij kunt echter ook oorzaak zijn, dat het een slechte bodem wordt, die geen vrucht draagt. Vooreerst zegt de Zaligmaker:

»Eenige korrels vielen langs den weg, en de vogelen des hemels aten ze op." — Dat zijn namelijk de harten van zulke menschen,

die wel is waar tegenwoordig zijn als het woord Gods gepredikt wordt, maar zij zijn niet oplettend, zij bekommeren zich er niet om, het is juist alsof zij het niet gehoord hadden. Er zijn, helaas, zoovele menschen, die, als zij in de Kerk over God hooren spreken en onderricht worden, wel toehooren, maar met hunne gedachten geheel ergens anders zijn, bij het spel, bij de ontspanning, bij hun mooie kleêren, en wie weet waarbij anders nog; de woorden klinken wel in hunne ooren, maar dringen niet door in hun hart. Hun hart blijft koud; Het is voortdurend zoozeer bezig met alles, wat het lichaam betreft, dat er geen tijd overblijft, ook aan de ziel en den lieven God te denken, geen tijd om te bidden. O, met zulk een bodem, met zulk een hart ziet het er slecht uit! Het zaad is er naast gevallen en geen hemelplant spruit er uit te voorschijn.

Andere korrels vielen op den rotsgrond; deze schoten wel op, maar toen de zon begon te schijnen, verdorden zij, wijl zij geen vocht hadden; dat zijn de harten van zulke menschen, die het woord met vreugde opne-

men, die, als zij nog pas de schoone leer van den godsdienst hebben gehoord, denken: »O, ik wil dat alles opvolgen, ik wil alles opvolgen, ik wil alles doen, wat de lieve Heiland verlangt.» En een tijdlang doen zij het ook, zijn vlijtig en goed, maar op zekeren dag komt de beproeving. Misschien is het een vriend, die tot het kind spreekt: »Kom, laten wij buiten gaan spelen, uwe ouders hebben het wel verboden, maar zij zijn op dit oogenblik niet hier, zij bemerken het toch niet, kom mede.» Het kind vergeet zijn goede voornemens, loopt mede en doet dus kwaad. En als het dan later door de ouders onder- vraagd wordt, naar hetgeen het in hunne af- wezigheid gedaan heeft, of het vlijtig geweest en steeds thuis gebleven is, dan zegt het: ja, en liegt dus nog bovendien. Zulk een hart bedoelt de Heiland met den rotsgrond, waar- in het zaad, het woord Gods, wortel had ge- schoten, maar toen de zon scheen, verdorde het plantje; toen de beproeving kwam, was al het goede vergeten.

Weer andere korreltjes vielen tusschen de doornen, en de doornen groeiden op en ver-

stik
men
maa
dac
den
zich
ben
hem
moe
door
goed
de r
»H
delij
en d
bode
woon
er g
hart,
wat
hart
Wij
den
te zij
heid

stikten de ontkiemende zaden. Dat zijn zulke menschen, die het woord ook aanhooren, maar dan heengaan terwijl hunne goede gedachten door andere, dwaze, verdrongen worden. Zulke menschen onderzoeken niet bij zich zelve, of zij ook wel alles gedaan hebben, wat zij doen moesten, of er in hun hart hemelbloemen bloeien, ofwel onkruid, dat moet worden uitgeroeid. Ach, mijn kind, die doornen, welke de teedere kiemen van het goede verstikken, zijn de ijdele gedachten en de nuttelooze gesprekken.

»Een ander gedeelte,» zoo besluit de goddelijke Heiland, »viel echter op goeden grond en droeg honderdvoudige vruchten. De goede bodem, dat is een goed braaf hart, dat het woord Gods in zich opneemt en bewaart en er gedurende den dag dikwijls aan denkt; een hart, dat niet slechts hoort, maar ook doet, wat de lieve Heiland heeft gezegd. Zulk een hart moet ook het uwe worden, mijn kind. Wij willen alle dagen aan deze akker arbeiden en hoe meer mijn kind leert volgbaar te zijn, hoe meer het de traagheid en driftigheid overwint en zijn best doet, om altijd

vlijtig en liefderijk te zijn, des te schooner schiet in zijn hart het zaad Gods op en brengt honderdvoudige vrucht voort. Het hart wordt rijk aan honderde goede daden, aan honderde liefdewerken, en als eens de Heer vanden akker komt, om den oogst in te zaaijen, als eens de goede God uwe ziel roept en vraagt: wat hebt gij voor mij gedaan? O, hoe gelukkig zal mijn kind dan zijn, het zooveel rijke vruchten kan toonen! Amen

38. Van den smallen weg en den enge poort.

Eens waren vele menschen rondom een lieven Heiland vergaderd en hij preekte dikte voor hen, terwijl hij op een berg stond en tot hen sprak. En hij zeide hun vele alder schoonste en ernstige zaken omtrent Gods Koninkrijk. Een kind kan al die zaken nog niet begripen, maar eenige daarvan toch wel. Let er goed op, of gij de woorden van den lieven Heiland kunt begrijpen, welke ik u nu zal zeggen: »Doet uw best,” zegt Jezus, »doet uw best om door de enge poort in te gaan

te schooner
op en brengt
et hart wordt
aan honder-
de Heer van
in te zame-
we ziel roept
mij gedaan?
dan zijn, als
oonen! Amen.

weg en de

rondom den
l en hij pre-
en berg stond
hun vele aller-
omtrent God.
g niet begrij-
wel. Let eens
an den lieven
e ik u nu ga
t Jezus, »doet
rt in te gaan

ten eeuwigen leven, want wijd is de poort
en breed de weg, die ten verderve voert en
velen zijn er, die dien weg bewandelen. Maar
eng is de poort en smal de weg, die ten Hemei
voert, en weinigen zijn, die hem bewandelen.”

Wat kan mijn kind uit deze woorden lee-
ren? Laten wij ze eens goed overdenken. Gij
weet wel, dat de lieve Zaligmaker altijd tot
het volk in gelijkenissen sprak d. w. z. hij
verhaalde hun een geschiedenis en deze ge-
schiedenis was een beeld van hetgeen zij moes-
ten leeren. En zoo geeft de Zaligmaker ons
ook hier een beeld en wij zullen nu zien, wat
het beteekent.

»Doet uw best door de enge poort in te
gaan ten eeuwigen leven. Eng is de poort
en smal de weg die het leven voert.” Op een
smallen weg, mijn kind, die daarbij onge-
makkelijk en vol steenen is, valt het gaan
zeer lastig en komt men slecht vooruit. De
voeten doen dikwijls pijn en dat smalle pad
leidt, als men lang, zeer lang gegaan heeft,
naar een klein, enge poortje, dat er zeer on-
oogelijk uitziet en waardoor men zich slechts
met moeite kan heendringen.

Naast het smalle en steenharde pad strekt zich een groote, gemakkelijke, effen zandweg uit, aan beide zijden beplant met schaduwrijke boomen en omzoomd met veelkleurige bloemen, en aan het einde van dezen zandweg schittert ons een prachtige gouden poort toe. Hoe denkt gij, mijn kind, zou het niet dwaas zijn, den slechten weg te kiezen, die naar de duistere, enge poort voert? Gij denkt zeker bij u zelve: Ik zal niet zoo dom zijn, ik spring aanstonds op den breedten, schoonen zandweg.

Ja! maar als men een weg kiest, dan moet men eerst bedenken, waarheen deze weg voert. Zie eens; zoo verstandig zijt gij toch wel, dat gij aanstonds zoudt vragen: waar brengt deze weg ons heen? Luister dan: de breede met bloemen begroeide weg, die zoo verlokkend uitziet, schijnt aanvankelijk naar dezelfde richting te voeren. als het smalle pad; maar spoedig wijkt hij af en slaat een geheel andere richting in en als men zorgeloos en onbekommerd verder wandelt, o wee! dan vertoont zich plotseling een huiveringwekkende afgrond aan de voeten van den wan-

delaa
Deze
van
wat
Daa
zijn
het
»nee
bedv
wees
vlijt
het
het
gem
hem
een
wan
de
in o
hee
als
der
niet
doe
nie

trekt
weg
rijke
bloe-
weg
toe.
vaas
naar
enkt
zijn,
noo-
moet
bert.
wel,
engt
ede
lok-
de-
bad;
ge-
oos
dan
rek-
an-
delaar, hij stort daarin neer en is verloren. Deze breede weg, mijn kind, is het beeld van het leven eens menschen, die altijd doet, wat hij gaarne wil, en nooit wat hij moet. Daar is bijv. een kind, dat niet hoort, als zijn moeder iets zegt, het zegt »neen” als het leeren moet en gaan spelen; het zegt »neen” als de moeder hem vermaant: kind, bedwing u zelven toch, al valt het ook zwaar, wees niet ondeugend, maar gehoorzaam en vlijtig, liefdevol en vriendelijk. »Neen,” zegt het kind; »dat is mij te moeilijk.” Zoo gaat het kind altijd verder voort op den breeden, gemakkelijken weg, nooit doet het iets wat hem moeielijk valt, en zoo groeit uit het kind een groot mensch, een ondeugend mensch, want wat het niet heeft geleerd, dat leert ook de groote mensch niet meer. Het kwaad heeft in dat hart de overhand en het goede is geheel verstikt. Het eet en drinkt en is blijde, als het slechts al het noodige heeft; of anderen dorst of honger hebben, kommert hem niet, hij denkt slechts aan zich zelven en doet alleen, hetgeen hij verkiest, hij vraagt niet naar God of naar de andere menschen.

Maar op zekeren dag moet hij toch wel bemerken, dat God nog leeft, want hij wordt zwaar ziek en voor al zijn geld kan geen dokter hem helpen, hij moet sterven. Dat is de afgrond die zich aan hem vertoont; nu ziet hij plotseling allerduidelijkst in, dat hij op een dwaalweg is geweest, het einde van den weg ligt voor zijn oog, hij zou gaarne willen omkeeren, maar het is geen tijd meer, de loopbaan is ten einde. Waarom luisterde hij ook niet, toen men hem zoo herhaaldelijk waarschuwde? Het smalle pad, dat ten leven leidt, is hem dikwijls genoeg getoond geworden.

Geheel anders is het gesteld met het kind, hetwelk gaarne gehoorzaamt, en zijn ouders volgt, die hem het smalle, steenige maar zekere pad toonen. Zie, het kind, dat naar de goede stem luistert, dat zich zelve kan bedwingen, en trouw en ijverig zijn werk verricht, ook al heeft het de grootste lust tot spelen, het kind, dat, als het berispt wordt, niet mort, maar een vriendelijk gezicht zet en belooft zich te zullen verbeteren, dat in het spel gaarne toegeefelijk is, zulk een kind bewandelt het smalle pad. Meermalen is het

zeer
De
spel
maa
het
te d
zijt
den
heer
nen
een
God
kind
En
gaar
wor
hee
te
dat
men
zwa
ste
voo
lijk
o,

zeer moeielijk daarop te blijven volharden. De breede weg met zijn bloemen, d. i. het spel en de ongehoorzaamheid, lokken menigmaal zoo machtig en het kind denkt: ach, het is toch veel te moeielijk altijd en altijd te doen hetgeen ik niet gaarne doe. Zie, dan zijt gij op een steenige, moeielijke plaats van den weg gekomen, maar dan moedig er overheen géstapt! Als die moeielijkheid overwonnen is, ontwaart het kind in zijn hart zulk een heerlijk blij gevoel; dan ziet namelijk Gods oóg liefderijk neer op de ziel van het kind en daarom is het zoo blij te moede. En hoe verder men op dat smalle pad voortgaat, des te gemakkelijker het begaanbaar wordt. Het kind dat reeds vroegtijdig geleerd heeft zich zelve te overwinnen, gehoorzaam te zijn en aan de booze lusten te weerstaan dat zal op lateren leeftijd een goed en braaf mensch zijn, dan zal het hem niet meer zwaar vallen, het kwaad te laten, en hij leert steeds meer goed doen en wordt een zegen voor alle andere menschen, en als hij eindelijk het einde van zijn loopbaan bereikt heeft o, dan ziet hij door de duisteren poort des

doods reeds de schitterende heerlijkheid der hemels; hij voelt de nadering van den engel die hem tot God zal voeren en vol vrede en geluk ziet hij terug op den weg, dien hij heen afgelegd; want al zijne goede werken zijn hem gevolgd en zijn ziel treedt versierd met het bruiloftskleed voor God, die haar voor liefde zal ontvangen.

O mijn kind! denk dikwijls aan den breeden en den smallen weg; laat u niet naar den breeden weg verlokken door de vergiftige bloemen, die alleen van verre schoon schijnen, want een verboden genot maakt uw hart daarna zwaar en onrustig. Maar bij iederen steen, over welchen gij op den smallen weg heenstapt, d. w. z. telkens als gij bedwingt en luistert naar de goede stem, zullen gij geluk gevoelen in uw hart en een nieuwe bloem hebben vergaard voor uwe hemelkroone. Amen.

erlijkheid des
an den engel,
vol vrede en
dien hij heeft
werken zijn
versierd met
die haar vol

aan den bree-
t u niet naar
oor de vergif-
verre schoon
genot maakt
stig. Maar bij
op den smal-
kens als gij u
oede stem, zult
en een nieuwe
ve hemelkroon.

37. Het gebod der liefde. Gelijke- nis van den barmhartigen Samaritaan.

Toen de Zaligmaker op zekeren dag in de groote stad Jerusalem kwam, naderde hem een leeraar, die zeer ervaren was in de heilige boeken en die tevens een groote gedachte van zich zelven had. Deze vroeg den Zaligmaker: »Meester, wat moet ik doen, om het eeuwige leven te verwerven?» Jesus antwoordde hem: »Weet gij dan niet, wat er staat in de heilige Schrift? Wat hebt gij daarin gelezen?» En de leeraar antwoordde: »Gij zult den Heer, uwen God, liefhebben uit geheel uw hart, uit geheel uwe ziel, uit geheel uw verstand en uit al uwe krachten en uwen evennaaste gelijk u zelven.» Toen sprak de Zaligmaker: »Gij hebt goed geantwoord, doe dat, en gij zult in den hemel komen.» De andere vroeg verder: »Wie is mijn naaste?» — Dat weet mijn kind ook nog niet, nietwaar? Wel weet gij, wat het beteekent den goeden God liefhebben uit geheel uw hartje, en gij hebt hem dan ook hartelijk lief, dien

goeden, besten Vader in den Hemel. Maar wie is nu wel de naaste, dien gij moet liefhebben als u zelve, en hoe moet gij dat doen? Laten wij eerst eens hooren, welk een antwoord de Zaligmaker gaf. Als antwoord verhaalde hij een zeer schoone geschiedenis: »Een zeker man ging van de stad Jericho naar Jerusalem. Onder weg viel hij in de handen van roovers. Deze beroofden hem van zijne kleederen, ontstalen hem alles, sloegen en verwondden hem en lieten hem half dood liggen. Er kwam nu een priester langs dien weg, zag hem en ging voorbij. Daarna kwam een leviet, zag den gewonde en ging insgelijks voorbij. Maar ten laatste kwam er een Samaritaan, d. w. z. een geheel vreemde man uit een ander land, die op zijne doorreis was. Deze werd door medelijden bewogen, zoodra hij den ongelukkige zag liggen. Hij trad op hem toe, goot olie en wijn in zijne wonden en verbond die. Vervolgens hief hij hem op zijn lastdier, bracht hem naar een herberg en droeg zorg voor hem. Daar hij echter verder moest reizen, haalde hij twee geldstukken uit zijne tasch te voorschijn,

gaf :
hem
dit g
—
»sch
die
woo
—
doe
D
was
hij
»Ac
ik k
hem
hij
hem
haa
wijs
dat
her
her
en
her
vol

Maar gaf ze den waard en zeide: »Draag zorg voor hem en wat gij nog meer noodig hebt dan dit geld, zal ik u bij mijn terugkomst betalen.» — »Wie van deze drie,» vroeg Jesus nu, »schijnt u de naaste geweest te zijn van hem die onder de roovers viel?» De leeraar antwoordde: »Hij, die barmhartigheid bewees.» — En Jesus sprak tot hem: »Ga heen en doe gij eveneens.»

Die geschiedenis bevalt u, nietwaar; dat was een goede man, die Samaritaan. Toen hij den ongelukkige zag liggen, zeide hij niet: »Ach, wat gaat die man mij aan, ik heb haast, ik ken hem in het geheel niet, laten anderen hem helpen, die hem nader zijn.» — Neen! hij steeg aanstonds af van zijn rijdier en hielp hem, zooveel hij kon. Deze geschiedenis verhaalde de Heiland aan den leeraar, die zoo wijs was in zijn eigen oogen en die dacht, dat hij met zijn verstand alleen wel in den hemel zou komen. Maar de Heiland toonde hem, dat het niet genoeg is, geleerd te zijn en vele boeken gelezen te hebben, hij leerde hem, dat de hoofdzaak bestaat in een hart vol innige liefde. En zulk een hart kan een

ieder hebben, de armste man even goed als op, tot da
de rijkste, het kind zoowel als de volwassen tot da
mensch. Ja, mijn kind, ook tot u zegt de kind
Heiland: »Ga heen en doe gij insgelijks.» — mam
Daarover zijt gij verwonderd, nietwaar? Gij te et
kunt nog wel geen verwonden opnemen en ver vrou
plegen, maar gij kunt toch vele andere dingen den
die even goed zijn. Wilt gij weten wat ik be vrou
doel? Denk eens gij hebt uwen evennaaste altijd brui
bij u, alle menschen zonder uitzondering moe maa
ten uwe naasten zijn, want alle menschen het
zijn kinderen van den goeden Vader daar ren
boven, en daarom moeten wij alle elkander boos
liefhebben als broeders en zusters. En wat kind
moet mijn kind dan doen om zijn naaste den
lief te hebben als zich zelven? Ach, dat is zou
niet moeielijk; gij gaat bijv. over de straat, eens
een arm kind in uwe nabijheid struikelt en naa
valt op de steenen, het heeft zich bezeerd zeg
en weent. Zal nu een goed kind denken: naa
»Ach, wat kan mij dat vreemde, havelooze ken
kind schelen!» — Neen, het denkt: »Als ik zijn
gefallen ware, zou het mij aangenaam zijn, E
indien iemand mij vriendelijk hielp.» En ree
haastig snelt het toe, helpt het arme kindje of

ed als op, troost het en spreekt het vriendelijk toe, vassen totdat het weder vroolijk is. Ofwel het goede gt de kind gaat zijns weegs en heeft van zijn s." — mama iets in zijn taschje gekregen om op Gij te eten. Als het dan een kind of een arme n ver- vrouw ontmoet, die er armoedig uitziet, dan ingen denkt het goede kind aanstonds: »Die arme k be- vrouw kan mijn eten zeker veel beter ge- altijd bruiken dan ik; ik kan het voor een enkele moe- maal wel eens zonder doen" — en dan geeft chen het dit weg. Of er spelen bijv. meer kinde- daar- ren met elkander. Op een hunner worden zij nder boos en jagen het weg; zij willen met dat wat kind niet meer te doen hebben. Aanstonds aaste denkt nu het recht geaarde kind: »Ach, wat at is zou het voor mij verdrietig zijn, als ik zoo raat, eens behandeld werd" — en dan gaat het t en naar het verlaten kind, en troost het en eerd zegt: »Kom, wees welgemoed, ik ga met u ken: naar de anderen en zal alles weer goed ma- ooze ken, dan kunnen wij gezamenlijk vroolijk s ik zijn. En zoo gebeurt.

Het kind kan ook zijn naasten, als zij En reeds groot zijn, liefdediensten bewijzen. Vader of moeder is bijvoorbeeld niet wel, heeft

hoofdpijn of is gedrukt door zorg; dan denkt een goed kind aanstonds: »Hoe goed en bezorgd zijn vader en moeder toch voor mij, als ik niet wel ben, o, wat doet mij dat goed!” en dan is het stil en bedaard en geeft goed acht, of het niet iets halen of doen kan. Of het kind is aan het spelen geweest en heeft in de kamer veel wanorde gebracht, en nu moet er veel opgeruimd en zuiver gemaakt en weggesloten worden. Ach hoe vervelend! En het kind wil het dienst-meisje gaan roepen en het deze laten doen. »Neen!” denkt het eensklaps, »neen, het arme meisje heeft vandaag gewasschen en geschrobd; zij zal wel erg vermoeid zijn, ik wil haar niet nog meer vermoeien,” en aanstonds pakt het aan en daar het een goeden wil en een liefderijk hart heeft, gaat alles snel en vroolijk van de hand en is spoedig gedaan.

En zoo is er veel, zeer veel te doen voor een kind met een hart vol liefde. Nu zult gij deze week zeker wel eens dikwijls aan den Samaritaan denken nietwaar, mijn kind, en ook uw best doen om uwen naaste te leeren

liefh
het
kun
het
denk
is:
doe
volg

38.

zag
ren
den
hen
zegg
die
De
tolle
man
boel
best
eenv

liefhebben? Dat is het grootste, het beste en het schoonste, dat wij voor den goeden God kunnen doen, en zelfs een klein kind kan het reeds, als het maar steeds aan de spreuk denkt, die ons ook door den Heiland geleerd is: »Wat gij wilt dat de anderen u doen, doe dat ook aan hen.” Welaan, mijn kind, volg dan den Samaritaan na. Amen.

38. De Pharizeër en de tollenaar.

Toen de Zaligmaker op zekeren dag aan de scharen het evangelie verkondigde, zag hij, hoe eenigen hoovaardig en ijdel waren en zich in hun hart voor veel beter hielden dan de overigen. Toen sprak Hij tot hen aldus: »Luistert naar hetgeen ik u te zeggen heb. Er waren eens twee mannen die daar den tempel opgingen om te bidden. De een was een Pharizeër, de andere een tollenaar. De Pharizeër was een voornaam man, die veel geld had. Ook had hij veel boeken gelezen en meende, dat hij alles het beste wist. De tollenaar was echter een zeer eenvoudig man. De Pharizeër ging voor in

den tempel staan en bad bij zich zelven:
»Mijn God, ik dank U, dat ik niet ben gelijk de overige menschen, roovers en onrechtvaardigen, of ook zooals deze tollenaar. Ik vast tweemaal in de week en ik geef het tiende deel van alles wat ik bezit aan de armen.»

Maar de tollenaar bleef in de verte staan en durfde niet eens zijne oogen ten Hemel slaan. Hij sloeg op zijn borst en sprak:
»God, wees mij zondaar genadig!»

»Ik zeg u,» voegde de Zaligmaker er bij, aan dezen schonk God vergiffenis, maar aan dien hoovaardigen Pharizeër niet. Want een ieder, die zich verheft, hem zal God verneren, maar die zich vernedert en zijne fouten bekent, hem zal God verheffen.

Laten wij eens nadenken, mijn kind, op wien van deze twee mannen de meeste kinderen wel gelijken, op den hoögmoedigen Pharizeër, of op den nederigen tollenaar.

Gij denkt misschien weer bij u zelven: hoe kan een kind gelijken op zulke groote menschen, dat is toch niet mogelijk. Maar vergeet niet, hetgeen gij in de geschiedenis van

den
dat
kun
won
kun
van
voor
Jesu
Heil
wat
Let
elka
onde
niet
was
toch
blik
is v
daar
en a
hetz
deug
Ja,
zoo
and

den barmhartigen Samaritaan geleerd hebt, dat ook kleine kinderen reeds iets dergelijks kunnen doen als de goede man, die den gewonden zoo liefderijk hulp verleende. En zoo kunnen kinderen ook gelijken op de mannen van welke ik u thans verhaal. Stel u eens voor dat gij tegenwoordig waart geweest, toen Jesus deze geschiedenis verhaalde en dat de Heiland uwe ziel geheel had doorschouwd, wat zou hij daar dan wel hebben gevonden? Let eens goed op. Als meer kinderen bij elkander zijn en spelen en een van hen is ondeugend of koppig, heeft mijn kind dan niet dikwijls gezegd: »Hé, hoe ondeugend was dat kind, hoe is het mogelijk, ik ben toch niet zoo!" Mijn kind denkt op het oogenblik alleen aan zijn speelmakkers, zijn hart is vol van het verkeerde, dat een ander gedaan heeft. Maar het vergeet daarbij geheel en al, dat het, weinige dagen geleden, juist hetzelfde heeft gedaan, dat het eveneens ondeugend is geweest en het spel gebroken heeft. Ja, ziet gij, zoo is het dikwijls; wij vergeten het zoo gaarne als wij zelf misdoen, maar dat, wat anderen misdoen, dat onthouden wij goed.

Laten wij ook nog eens aan iets anders denken. Mijn kind bijv. heeft zijn les goed geleerd, maar een ander kind ken die niet zoo goed, maakt fouten en wordt berispt. Is het nu schoon, als mijn kind dan zegt: »Ik ben toch gelukkig niet zoo dom als dat andere kind maar veel beter en veel verstandiger. Bah! Hoe kan men zoo lui zijn!»

Is dat schoon? Neen, mijn kind, dat is even liefdeloos spreken als de Phariseër, u valt het misschien gemakkelijk om te leeren en een ander kind valt het misschien moeilijk. Gij weet immers ook niet, of het misschien niet eenigszins ongesteld is geweest, of er misschien geen gedruisch of stoornis is geweest in de kamer, waar het moest arbeiden. Dat alles weet gij niet en gij behoeft er u ook niet om te bekommeren, het is volstrekt uw zaak niet. Zie eens: als gij vlijtig zijt geweest, hebt gij slechts gedaan wat gij moest doen; niets bijzonders, maar slechts wat uw plicht was, daarbij valt volstrekt niets te roemen. Zeker, Onze Lieve Heer verheugt zich over een vlijtig kind en het hemelsch bloemtje in uw hart zal door Hem niet worden vergeten,

maar wanneer gij u zelven prijst en groot gaat op het goed hetwelk gij doet, zie, dan beloont gij u zelf reeds, en dan doet Onze Lieve Heer het niet meer. Of als gij van uw lekkernij, uw speelgoed en uw geld iets aan anderen hebt geschonken en gij gaat dan rond en vertelt het aan eenieder: ik ben niet gierig, ik geef gaarne iets weg, ik heb dit of dat gedaan, o! dan heeft uw geschenk volstrekt geen waarde meer bij Onzen Lieven Heer, dan zijt gij evenals de Pharizeër, die hoogmoedig sprak: »Ik geef een tiende van alles wat ik bezit aan de armen.» — Onze goddelijke Verlosser heeft geheel zijn leven lang niets dan goed gedaan en hij prees zich zelven nooit, maar zeide: »Als gij goed doet, als gij geeft van hetgeen gij hebt, doet het dan stil, zoodat niemand het weet, want uw hemelsche Vader ziet het toch.

Maar — denken wij er aan — de arme tollenaar stond van verre, sloeg op zijn borst en sprak: »God, wees mij zondaar genadig.» De tollenaar deed misschien evenveel goed als de rijke Pharizeën, maar het viel hem niet in, zich daarop te beroemen. Hij denkt

aan den grooten, glorieijken God in den Hemel, aan diens liefde en getrouwheid en zegt bij zich zelven: hoe ellendig ben ik toch in vergelijking van den ontzaggeijk grooten God in den Hemel! hoeveel kwaad doe ik! En het spijt hem zoo innig, hij neemt zich zoo oprecht voor zich steeds meer en meer te verbeteren en roept smeekend: »God, wees mij, zondaar genadig!" — »En" sprak de Zaligmaker, »deze ontving vergiffenis." — Zie, op dien tollenaar gelijkt een goed, braaf kind, dat, als het een fout begaan heeft, schuld bekent, zonder tegen te spreken of zich zelven te willen rechtvaardigen. Een nederig kind, dat iederen avond in zijn bedje nadenkt, hoe het zich gedurende den dag heeft gedragen, en Onzen Lieven Heer hartelijk om vergeving bidt voor het kwaad hetwelk het heeft bedreven; een kind, dat steeds denkt aan zijn eigene fouten en niet van anderen spreekt of met anderen spot. — Zulk een kind gelijkt op den tollenaar en aan zulk een kind schenkt God gaarne vergiffenis van het kwaad en geeft Hij dagelijks meer kracht en genade, om steeds sterker te worden in het goede. Amen!

schu
ma
te g
verzo
blind
hoor
raakt
en h
en st
vrees
en d
ben.
heilig
zooal
naar
wel,
ween
sprak
tot d
u, st
ging

39. Jesus voorspelt zijn lijden.

Drie jaren lang trok de Zaligmaker door het Joodsche land, leerde het volk, schuwde hitte noch koude, honger noch dorst, maar was altijd vol liefde bereid allen raad te geven, allen te helpen, die hem daarom verzochten. Hij deed vele wonderen, gaf den blinden het gezicht en den dooven het gehoor terug; met zijn zegerende hand raakte hij de lammen aan en zij stonden op en hunne verlamde ledematen waren krachtig en sterk; hij genas de ongelukkigen, die de vreeselijke ziekte der melaatschheid hadden, en die met niemand omgang mochten hebben. Ja, hij wekte door de almacht van zijn heilig woord zelfs dooden tot het leven op, zooals den jongeling van Naïm, dien men naar het graf droeg. Gij herinnert u nog wel, hoe zijne moeder, die een weduwe was, weende; maar de Heiland troostte haar en sprak: »Ween niet." Daarna wendde Hij zich tot den doode en sprak: »Jongeling, ik zeg u, sta op," en aanstonds stond hij op en ging naar huis met zijn gelukkige moeder.

Een andermaal wekte hij het dochttertje op van Jairus, een meisje van twaalf jaren, en sprak tot de ouders, die haar kind bitter beweende: »Het dochttertje is niet dood maar slaapt.” Een aardsche dokter echter had het meisje niet kunnen opwekken, alleen de Zoon Gods vermocht dit. Wat voor wonderen kent mijn kind nog meer, door den Zaligmaker verricht gedurende de drie jaren van zijn omwandeling op aarde? Weet gij nog wel, wat zijn eerste wonder was? Dat was de verandering van water in wijn op de bruiloft te Cana en daarbij komt ons tegelijkertijd voor den geest, hoe de goede Verlosser medelijden gevoelde met de hongerige schare en eenige weinige brooden en visschen zoo vermeerderde, dat vele duizenden menschen daaraan hun genoegten konden eten. En ook op het meer vertoonde hij eens dat hij macht had om te gebieden over de geheele natuur; met een enkelen wenk deed hij den woeden storm en de wilde golven bedaren. En van de heerlijke lessen van den goddelijken Heiland hebt gij er nu reeds vele geleerd, mijn kind. Gij kent de beteekenis der schoone

gelij
het
van
lamp
weg,
was
harti
Phar
welk
land
verz
Hij
een
sche
zij v
sen
gedu
tot l
uw
nog
verh
Jesu
bitte
het
N

gelijkenissen; gij kent de geschiedenis van het zaad, dat op verschillenden bodem viel, van de wijze en dwaze maagden en hun lampjes, van den breedten en den smallen weg, van den knecht, die zoo onbarmhartig was jegens zijn medeknecht, van den barmhartigen Samaritaan, van den hoogmoedigen Pharizeër en den nederigen tollenaar. En welk een liefde betoonde de goddelijke Heiland steeds voor de kinderen, hoe teeder verzamelde hij ze om zich heen en zegende Hij ze! Ook vergelijkt hij zich zelve met een goeden herder, die zijn schapjes beschermt en met duizend moeite zoekt, als zij verdwaald raken. Deze schoone gelijkenissen en nog vele andere heeft de Heiland gedurende de drie jaren van zijn leeraarschap tot het volk gesproken. Als gij ouder zijt en uw verstand meer ontwikkelt is, zult gij die nog beter leeren begrijpen. Thans zal ik u verhalen van het lijden, hetwelk onze Heer Jesus Christus voor ons doorstond, van zijn bitteren dood, dien hij uit liefde tot ons aan het kruis onderging.

Nietwaar, mijn kind, wij zouden recht ge-

lukkig zijn geweest, als wij in dien tijd, hadden geleefd, als wij onzen lieven Heiland hadden mogen aanschouwen en getuigen hadden mogen zijn van zijne wonderen! Ach, hoe zouden wij hem hebben liefgehad en wij denken nu zeker, dat alle menschen hem wel moesten liefhebben, dat alle hem vol verbaazing en eerbied aanzagen, dat allen in hun hart gevoelden, dat de wonderbare Heiland de Zoon Gods was. Maar denk eens aan! er waren in het Joodsche land een menigte booze lieden, Pharizeën en oversten des volks. Dezen waren zeer nijdig, dat zoovele menschen den Zaligmaker volgden, dat zij zooveel van hem spraken en hem zoo beminden. Ook waren zij naijverig, wijl de Zaligmaker met zooveel gezag leerde en zoo wonderschoon sprak, want zij wilden alleen wijs zijn, alles het beste weten, en dat de menschen alleen naar hen hoorden; en ten laatste waren zij nijdig om de wonderdaden des Verlossers, want zij konden iets dergelijks verrichtten, en daar zij zelf alleen machtig wilden zijn, konden zij het niet verdragen, dat er Eén was die veel meer vermocht dan

zij.
voo
toe
spa
te
M
in
nen
Da
»Zi
naa
zoo
—
rize
ver
gee
den
dez
wa
geb
zul
de
wij
we
Pa

zij. Deze lieden, wier verharde gemoederen voor al de liefdeblijken van den Heiland ontoegankelijk waren gebleven, haatten hem en spanden in 't geheim samen om hem ter dood te brengen.

Maar Jesus, de alwetende Zoon Gods, las in hunne harten en kende al de booze plannen welke zij tegenover hem beraamden. Daarom zeide hij dan ook tot zijne leerlingen: »Ziet, wij gaan heden op naar de groote stad, naar Jerusalem en de Zoon des Menschen — zoo noemde de Heiland zich zelve dikwijls — zal daar overgeleverd worden aan de Pharizeën en Hoogepriesters, en zij zullen hem veroordeelen, en hij zal bespot, bespuwd, gegeeseld en gekruisigd worden. Maar op den derden dag zal hij verrijzen.» — Onthoud deze wonderbare voorspelling goed, mijn kind, want juist zooals de Heiland voorzeide, zoo gebeurde het later. Den volgenden Zondag zult gij hooren, hoe hij zijn intocht deed in de heilige stad, en in onze gedachten zullen wij den Zaligmaker volgen op zijn laatste wegen. Zie, binnen eenige weken hebben wij Paschen; in de dagen die aan dit hooge feest

voorafigingen, werd onze lieve Heiland gedood, daarom is het thans een ernstige tijd voor ons. Wij moeten nooit vergeten wat Onze Lieve Heer uit liefde tot ons gedaan heeft, en gaarne ook iets voor hem doen, dat ons zwaar valt. Denk nu eens goed na, of gij misschien niet iets voor hem doen kunt. Amen.

40. Intocht in Jerusalem.

Toen de Heiland in de nabijheid der stad Jerusalem was gekomen, bij den Olijfberg, — zoo is de naam van dien berg — zond hij twee zijner leerlingen uit en sprak tot hen: »Gaat naar het dorp Bethphage, dat voor ons ligt, en zoodra gij daar gekomen zijt, zult gij een ezelin vastgebonden vinden en een veulen bij haar; bindt haar los en brengt haar bij mij, en als iemand u vraagt, antwoordt dan: »de Heer heeft ze nodig'' en men zal u laten gaan. De leerlingen gingen heen en vonden alles, zooals de Heer hun gezegd had. Zij bonden het veulen los

ge-
tijd
wat
aan
dat
, of
unt.

stad
lijf-
—
prak
dat
nen
den
en
agt,
lig”
gin-
eer
los

en brachten het, legden hunne kleederen er over en deden Jesus er op zitten. Terwijl hij nu verder trok, verzamelde zich veel volk om hem heen en jubelde luid. Eenigen spreidden hunne kleederen voor hem op den weg, anderen hieuwen takken van de boomen en strooiden die langs den weg. En de scharen die vooruitgingen en die volgden, riepen: »Hozanna den Zoon van David! Gezegend hij die komt in den naam des Heeren!” — Er waren echter onder de menigte eenige Pharizeën, die uit nijd en haat Jesus overal op zijne schreden volgden. Dezen ergerden zich zoozeer over den luisterrijken intocht des Zaligmakers, dat zij zelfs tot hem zeiden: »Meester, verbied toch aan uwe leerlingen die luidruchtigheid.” Maar de Zaligmaker antwoordde hun: »Ik zeg u, als dezen zwijgen, zullen de steenen roepen.”

Hoe meer Jesus de stad naderde, des te grooter werd het gejubel. Alles geschiedde gelijk reeds voor vele honderden jaren een der wijze profeten, welke God van tijd tot tijd op de wereld zond, voorspeld had, en zooals het in de heilige boeken te lezen stond:

»Verheug u, Jerusalem! Zie, uw Koning komt tot u als uw Heiland, Hij is arm en rijdt op het veulen eener ezelin.

De Zaligmaker nu trok door de straten van Jerusalem recht naar den tempel. Daar kwamen van alle zijden zieken, blinden en lammen tot hem en hij genas hen allen. Bij dit gezicht begonnen de kinderen wederom vol vreugde te roepen: »Hozanna den Zoon van David. — Nu werden de Pharizeën vertoornd en zeiden tot Jesus: »Hoort gij dan niet, wat deze zeggen?" Maar de Heiland antwoordde: »Voorzeker hoor ik het, weet gij dan niet wat er in de H. Schrift staat: »Uit den mond van kleine kinderkens heb ik mij lof bereid."

Mijn kind, ook gij zijt nog klein, maar gij kunt toch ook reeds uwen Heiland loven met uwen mond en met de gedachten van uw hart. Vergeet hem nooit, lof en prijs hem en denk, dat ook gij zeker zoudt hebben medegejubeld: »Hozanna, voor u, geliefde Zaligmaker!" en bid hem dan, dat hij u eens in den hemel opneme en dat gij daar met alle engelen moogt medejubelen; »Hozanna den

Zoon Gods, Onzen Verlosser, Jesus Christus." Toen men den Zaligmaker eens de heerlijke bouwwerken van Jerusalem toonde dacht hij er aan, dat die stad veel kwaad zou doen, en hij weende over haar en riep uit: O Jerusalem, Jerusalem, mocht gij toch erkennen wat tot uw geluk strekt! Maar gij ziet het niet, en daarom zal God dagen van groote ellende over u doen komen. Er zullen vijanden komen, die u van alle zijden zullen omsingelen en beangstigen; zij zullen u verstoren en in u geen steen op den anderen laten." — O mijn kind, zoo straft God de verharde gemeederen, die volstrechts niets hooren willen, die alle liefdeblijken en vermaningen verachten en hunne boosheid niet opgeven. Kind! luister naar de lessen die u worden gegeven. Volg uwen lieven Heiland en wacht niet, tot dat Gods straf over u neerkomt. Amen.

41. Het Paaschlam en de voetwassching.

Het was bij het Joodsche volk het gebruik, dat ter gelegenheid van het Paasch-

feest in iedere familie een lam werd geslacht en dat daarvan een feestelijke maaltijd werd bereid. Ook de lieve Heiland wilde met zijne leerlingen dit feest vieren; daarom vroegen zij hem: »Waar wilt gij dat wij het Paaschlam zullen bereiden?» Toen sprak hij tot Petrus en Joannes: »Gaat naar de stad; daar zult gij iemand ontmoeten die een waterkruik draagt, volgt hem waar hij ingaat, en zegt aan den heer des huizes. »De Meester laat u zeggen: waar is de zaal, waar ik met mijne leerlingen het Paaschlam kan eten? En hij zal u een groote zaal toonen; maakt daar alles voor ons gereed.» Zij gingen heen, en vonden alles zooals Jesus hun gezegd had. Toen het nu avond geworden was, kwam Jesus, zette zich met de twaalf aan de tafel sprak: »Ik heb een groot verlangen gehad, om dit Paaschlam met u te eten, alvorens ik lijde, want ik zeg u: ik zal het niet meer eten, totdat alles in vervulling zal zijn gegaan. De Zaligmaker bedoelde met die woorden, dat hij nu weldra den bitteren kruisdood zou moeten sterven. Nadat het Paaschlam genuttigd was, stond hij op, ontdeed zich

van
doe
om
en
hij
zeid
mij
hen
ma
gin
zult
Jes
mij
heb
het
ten
Na
gev
aar
de
sch
ter
ge
ik
kin

van zijn opperkleed, bond zich een linnen doek om en goot het water in een bekken, om de voeten zijner leerlingen te wasschen en met den linnen doek af te drogen. Toen hij nu met Petrus een aanvang wilde maken, zeide deze geheel verbaasd: »Heer, wilt gij mij de voeten wasschen?» Jesus antwoordde hem: »Wat ik doe, begrijpt gij nu nog niet, maar later zult gij het begrijpen.» Petrus ging echter voort en zeide: »In eeuwigheid zult gij mij de voeten niet wasschen.» Maar Jesus antwoordde hem: »Als gij u niet door mij laat wasschen, zult gij geen deel met mij hebben.» Toen riep Petrus uit: »Heer, als het zoo is, wasch mij dan niet allen de voeten maar ook de handen en het hoofd.» — Nadat Jesus al zijn Apostelen de voeten had gewasschen, trok hij zijn opperkleed weder aan, zette zich aan tafel en sprak; »Als ik, de Heer en Meester uwe voeten heb gewasschen, dan moet ook gij elkander de voeten wasschen, want ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook gij doen zoudt, zooals ik gedaan heb.» — Kunt gij het gissen, mijn kind, waarom de Heiland dit deed, waarom

hij zijn apostelen de voeten wiesch? Let eens op: de voeten zijn het benedenste lichaamsdeel van den mensch, zij treden in stof en onreinheid en worden daardoor besmeurd, vooral in warme landen, waar de menschen, geen schoenen dragen, en daarom is het geen schoone of aangename bezigheid, anderen de voeten te wasschen, geen werk voor verfijnde handen, die liefst alleen zuivere en schoone zaken aanraken. Het is een dienst, welken men aan een ander bewijst, en wel een zeer nederige dienst, want men moet zich voor een ander op den grond werpen en diep gebogen dien arbeid verrichten. Daarom dan ook riep Petrus, toen de Heiland, die de Zoon Gods was, voor hem nederknielde om hem de voeten te wasschen: »Heer, gij zult mijne voeten niet wasschen in eeuwigheid.” Hij bedoelde daarmede: hoe zal ik arme vischer, mij door den Goddelijken Meester zulk een knechtendienst laten bewijzen! Maar de Heiland antwoordde hem: »Doe, wat ik u zeg, anders zult gij geen deel aan mij hebben.” O, toen wilde Petrus wel, want hij verlangde deel te hebben aan zijn Heer,

hij w
aarde
toen
wassc
Als i
gewa
wassc
geven
u ge
een
steed
leen
voete
mede
besch
ook
zoud
des
aan
gon
maa
nooc
groc
te v
ook

hij wilde bij hem blijven, overal hier op aarde en ook eenmaal in den Hemel. En toen de Heer aan allen de voeten had gewasschen, stond hij op en sprak tot hen: Als ik, de Heer en Meester, u de voeten heb gewasschen, moet ook gij elkander de voeten wasschen, want ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat gij ook doen zoudt, zooals ik u gedaan heb. Dit voorbeeld is nu weer zulk een beeld en gelijkenis, zooals Jesus die steeds gaf, want hij wilde daarmede niet alleen zeggen, dat de apostelen elkander de voeten moeten wasschen, hij wilde hun daarmede leeren, dat zij alle menschen moesten beschouwen als hunne broeders en aan allen, ook aan den armste, gaarne liefdediensten zouden bewijzen. Zij moesten na den dood des Heeren uitgaan over de geheele wereld, aan de menschen de leer des heils verkondigen en hen helpen niet alleen naar de ziel, maar ook naar het lichaam, zoo dikwijls het noodig was; nooit moesten zij zich zelven te groot achten, nooit iets als te moeielijk of te vernederend beschouwen. En zoo moeten ook alle ware kinderen Gods, allen, die deel

willen hebben met den lieven Heiland, gestemd zijn. Wij moeten gaarne de armen helpen, mijn kind, wij moeten vriendelijk en goed jegens hen zijn, en ons zelve niet voor beter houden dan zijn; want ook zij zijn kinderen van den hemelschen Vader. En zoo doet ook de plaatsbekleeder van den lieven Heiland, de eerste, hoogste priester in de Kerk, onze heilige Vader, de paus van Rome. Donderdags voor Paschen, den dag dien wij ook Witten-Donderdag noemen, laat de Paus twaalf arme bedelaars in zijn prachtig paleis komen, en hij, in wiens tegenwoordigheid groote vorsten slechts met eerbied verschijnen, knielt voor deze arme menschen neer en wast hunne voeten. Hij doet het volgens het voorbeeld van den nederigen Heiland, en geeft daarmede aan alle Christenen de les: dat niemand hoogmoedig mag zijn, maar een ieder er aan denken moet, dat onze Lieve Heer gezegd heeft: »Alles wat gij aan den geringste uwer broeders gedaan hebt, dat hebt gij aan mij gedaan, iedere goede daad, iedere daad van Christelijke liefde, die gij jegens de armen doet, zal de

Hen
Am

zijn
ned
en
na
tele
He
bro
der
zij
he
me
va
za
oo
sp
di
w
te

Hemelsche Vader U niet onbeloond laten.
Amen.

42. Het heilig avondmaal.

De laatste maal, mijn kind, hebt gij gehoord, hoe de Heiland de voeten wiesch zijner leerlingen, om hen te leeren, dat zij nederig moesten zijn en gaarne alle armen en geringe menschen moesten dienen. Daarna zette hij zich weder aan tafel en de apostelen namen plaats rondom hem heen. De Heiland zag hen vol liefde aan, nam het brood, dat op tafel lag in zijne heilige handen, sloeg zijne oogen ten hemel, tot God, zijn almachtigen Vader, dankte hem, zegende het brood en gaf het aan zijne leerlingen met de woorden: »Neemt en eet allen daarvan, want dit is mijn lichaam, dat voor u zal worden overgeleverd.» Insgelijks nam hij ook den kelk met wijn, dankte wederom en sprak: Neemt en drinkt allen hieruit, want dit is mijn bloed, dat voor u zal vergoten worden tot vergiffenis der zonden: »Doet dit ter mijner gedachtenis.» — Zie, mijn kind,

dit was een zeer heilige en plechtige handeling, welke wij het laatste Avondmaal noemen; heden vieren wij die plechtigheid nog juist op dezelfde wijze, als de Heiland op den dag, waarvan ik u verhaal, haar vierde met de apostelen. Nog altijd vieren wij het heilige avondmaal en zullen het blijven vieren tot aan het einde der wereld, tot aan denken aan onzen lieven Heiland, aan het offer, dat hij voor ons bracht, door aan het kruis een bitteren dood te ondergaan voor onze zonden. Gij zijt wel eens mede geweest naar de Kerk, nietwaar, en hebt daar wel eens de godsdienstoefening bijgewoond, waarbij de priester voor het altaar staat en de menigte godvruchtige gezangen aanheft. De godsdienst-oefening, welke wij de heilige Mis noemen, is de gedachtenisviering van het avondmaal waarvan ik u zooeven heb verhaald. De priester verricht aan het altaar vele schoone, heerlijke gebeden, welke de groote menschen in hunne gebedenboeken hebben staan en medebidden, en als dan te midden van die godsdienst-oefening de koorknaap, die onder aan het altaar knielt, met de bel klingelt, dan

buig
en
broo
den
dat
dan
spre
mak
verg
ooge
het
bij
God
borg
en v
waa
gebo
Dan
moc
kind
hem
heer
wij
den
ten

buigen wij allen diep het hoofd vol eerbied en nederigheid, dan neemt de priester het brood, in zijne handen en spreekt de woorden van den Zaligmaker: »Dit is mijn lichaam dat voor u zal worden overgeleverd.» — En dan neemt hij den gouden kelk met wijn en spreekt daarbij ook de woorden des Zaligmakers: »Dit is mijn bloed, dat voor u al vergoten worden.» En op datzelfde heilige oogenblik daalt de Zaligmaker persoonlijk op het altaar neder. Hij is daar, zooals hij was bij zijne leerlingen, maar onzichtbaar; zijne Godheid en zijne menschheid zijn geheel verborgen onder de nederige gedaante van brood en wijn; maar toch is hij daar wezenlijk en waarachtig en daarom liggen wij allen, diep gebogen op onze knieën en aanbidden hem. Dan moogt ook gij tot hem bidden, dan moogt gij hem smeeken, dat hij u een goed kind doe worden, evenals de kinderen tot hem mochten bidden, welke hij eens om zich heen verzamelde en zegende. En dan hebben wij zulk een goede gelegenheid om te overdenken, hoe onze Verlosser was, hoeveel smarten hij stil en geduldig voor ons heeft gele-

den en hoe hij nog voortdurend tot ons komt. Dan bidden wij tot den Hemelschen Vader, en de groote, heilige God ziet barmhartig op ons neder, aanschouwt het offer, hetwelk zijn geliefde Zoon Jesus voor ons heeft gebracht, en ziet hoe hij zich nog altijd in de gedaante van brood en wijn voor ons laat opofferen. O Hemelsche Vader, om de liefde, waarmede uw geliefde Zoon ons bemind heeft, om al het lijden, hetwelk hij voor ons heeft doorstaan, schenk ons vergiffenis van het kwaad, dat wij hebben bedreven, wij aanbidden u en Onzen lieven Heiland en het doet ons zoo leed, dat wij zoo dikwijls boos zijn geweest. O zeker, wij willen ons telkens en telkens het voornemen vernieuwen om ons te verbeteren en zoo te worden, dat wij de liefde waardig zijn van onzen Heiland. — En de priester nuttigt het heilig Brood en den wijn en al diegenen in de kerk, die met bijzonderen ijver hunne zielen hebben geheilgd en gezuiverd van zondenvlekken, zij allen mogen ook tot het altaar naderen, want het altaar is de tafel des Heeren, en de priester deelt hun het heilig Brood

uit,
linge
gen
hoog
heef
ver
ook
kom
der
dat
telij
de
met
men
God
wo
ook
zag
en
altij
zijn
bin
har
sch
van

ons uit, gelijk Jesus dit eens deed aan zijne leerlingen. Als mijn kind eenmaal groot is en arm- genoegzame kennis genoeg heeft om zulke offer, hooge en heilige zaken te begrijpen, en het ons heeft dan geleerd, het kleed zijner ziel zuiver en onbevlekt te bewaren, dan mag het g al- voor ook naderen tot de tafel des Heeren, dan om komt de Zaligmaker ook tot hem (haar) ons onder de gedaante van brood. En als wij aan k hij dat alles eens goed hebben gedacht en har- ergif- telijk hebben gebeden, zie, dan verlaten wij edre- de kerk met een vroolijk, gelukkig hart en Hei- met versterkten wil en vernieuwde voorne- zoo mens, om braaf te zijn, want in het huis wil- Gods zijn wij inderdaad in zijn heilige tegen- men woordigheid geweest, en al hebben wij hem o te ook niet gezien, zooals de apostelen hem van zagen en hoorden, toch was het ons zoo goed t het en zalig daar te zijn. O mijn kind, doe toch n in altijd uw best om een waar Kind Gods te e zie- zijn, doe altijd uw best om het huis Gods zon- binnen te treden met een vroom en goed taar hart, dan moogt gij eenmaal ook de hemel- Hee- sche woning Gods binnengaan, om hen daar rood van aanschijn tot aanschijn te zien in zijne

heerlijkheid, en in die aanschouwing onze eeuwige zaligheid te vinden. Amen.

43. Jesus neemt afscheid van zijn Apostelen. Zijn laatste gebed.

Onze Zaligmaker had met zijne Apostelen het laatste Avondmaal gehouden, hij had brood en wijn gezegend en hun gezegd, dat zij dit tot zijne gedachtenis moesten herhalen. Dat heb ik u de laatste maal verhaald.

Thans zullen wij den Zaligmaker vergezellen op het einde van zijn lijdensweg, want hij sprak nu tot zijn leerlingen; komt met mij mede, en ging vervolgens met hen naar den Olijfberg. Onderweg zeide hij hun, dat het nu tijd was om afscheid te nemen, en hij vermaande hen hartelijk, om elkander oprecht lief te hebben, zóó als hij, de Heiland zelf, hen had liefgehad. Toen de leerlingen hoorden, dat de Heer van hen heen zou gaan werden zij zeer treurig. Daarom troostte hij hen en sprak: »Weest niet bedroefd, want ik keer thans terug tot mijnen vader in den Hemel. In het huis mijns Vaders zijn echter

vele
plaat
en u
moet
D
waa
pad,
Mijn
sten
het
niet
de
en
al
en
vre
gele
dra
zwa
win
I
leg
lee
hie
col

vele woningen en ik ga heen, om u daar een plaats te bereiden. Later zal ik terugkomen en u tot mij nemen, want waar ik ben, daar moet ook gij zijn. Den weg daarheen kent gij."

Dien weg kent ook mijn kind reeds, nietwaar? Den weg naar den Hemel, het smalle pad, dat dikwijls zoo moeielijk te begaan is. Mijn kind weet reeds zeer goed, naar welke stem in zijn hart het moest luisteren en wat het moet doen om den weg te bewandelen, nietwaar, mijn kind? Want ook voor ons heeft de Heiland zulk een schoone plaats bereid, en wij willen van dien weg niet afwijken, al is het ook dikwijls moeielijk, altijd braaf en gehoorzaam te zijn. Hoor slechts, welke vreeselijke pijnen onze lieve Zaligmaker heeft geleden, hij heeft voor ons alles moedig verdragen; als gij goed toelustert, zal het u niet zwaar zijn u zelve in kleine zaken te overwinnen.

In een tuin, Gethsemane geheeten, en gelegen bij den Olijfberg, ging Jesus met zijn leerlingen binnen en sprak tot hen: »Wacht hier, terwijl ik ga en bid. Slechts Petrus, Jacobus en Joannes nam hij dieper met zich

den tuin in. Toen begon hij bedroefd en ontsteld te worden en te sidderen en sprak: »Mijne ziel is bedroefd tot den dood toe, blijft hier, waakt en bidt met mij." Daarop ging hij een weinig verder, viel op zijn aangezicht, bad en sprak: »Mijn vader! indien het mogelijk is, neem dan deze kelk van mij weg, doch niet mijn, maar uw wil geschiede." Met den kelk bedoelde de Zaligmaker het bittere lijden, dat hij zou moeten verduren, want zie, mijn kind, wijl hij de Zoon Gods was, daarom wist hij te voren alles, wat de booze menschen hem zouden aandoen; hij wist, dat zij hem het zware kruis op de schouders zouden leggen en hem daaraan met ijzeren nagelen zouden vastklinken.

O mijn kind, denk eens, dat alles zag hij duidelijk voor zich, en al was ook zijn hart voor ons, zondige menschen, zóó vol van liefde, dat hij alles wilde verdragen om ons te verlossen, toch sidderde zijn lichaam er voor en het was hem alsof hij de scherpe doornenkroon reeds in zijn heilig hoofd voelde dringen, alsof de puntige nagelen zijn heilige handen en voeten doorboorden, en daarom

over
en b
dan
wil
als
voor
daar
daar
het
huiv
de
folt
den
leer
her
Ku
Wa
ten
»V
kel
—
tot
sla
ze
de

ont-
rak:
toe,
arop
aan-
dien
mij
hie-
ker
rdu-
oon
les,
oen;
de
aan

hij
art
ief-
te
oor
or-
de
ge
om

overviel hem een groote, schrikkelijke angst en bad hij: »Vader, als het mogelijk is, neem dan deze kelk van mij weg, maar toch uw wil geschiede.” — Denk eens aan, mijn kind, als gij een zeere vinger hadt, en gij wist vooruit, dat de dokter met een scherp mes daarin zou moeten snijden, dan zoudt gij daarvoor zeer bevreesd zijn, nietwaar? want het lichaam schuwt de smart, het vleesch huivert er voor, zelf al is de ziel moedig. En de Zaligmaker wist, dat de schrikkelijkste folteringen en pijnen hem te wachten stonden. Toen hij opstond, ging hij naar zijne leerlingen en vond hen slapende. Hij wekte hen en sprak tot Petrus: »Hoe, slaapt gij? Kunt gij dan niet één uur met mij waken? Waakt en bidt!” Daarna verwijderde hij zich ten tweeden male en sprak evenals te voren: »Vader, indien het niet mogelijk is, dat deze kelk mij voorbij ga, dan geschiede uw wil.” — Na een korte poos keerde hij wederom tot zijne leerlingen terug en vond hen opnieuw slapende, want het was nacht en zij waren zeer vermoeid. Toen verliet hij hen voor de derde maal en hervatte zijn gebed. En doods-

angst overviel hem, zoodat hij sidderde en zijn zweet als druppelen bloed op den grond bevochtigde, en hij bad lang en dringend; op dat gebed daalde een Engel van den hemel neder om hem te versterken; toen begaf hij zich weer tot zijne leerlingen en sprak tot hen: slaapt nu en rust. Het uur is gekomen, waarop de Zoon des Menschen — zoo noemde de Zaligmaker zich zelve — overgeleverd zal worden in de handen der zondaren. Staat op, laat ons gaan. Hij, die mij verraden zal, is nabij.” — Deze verrader, die aan de vijanden van Jesus had gezegd waar zij den Zaligmaker konden vinden, was een van de twaalf apostelen, die den Heer gevolgd waren. Denk eens, welk een smart voor den liefdevollen Heiland, te ondervinden dat een van zijne leerlingen zoo slecht was geworden! Dat was Judas; hij had zoo gaarne blinkend geld en daar de booze Pharizeërs en Schriftgeleerden, die nijdig waren op den Zaligmaker en hem wilden dooden, hem dat blinkend geld hadden aangeboden, had hij geen weerstand geboden, maar het aangenomen. Dertig zilverlingen gaven zij hem en

daarv
waar
de e
en la
want
Hoe
Juda
zelve
kon

M
waa
rend
lede
well
gest
goe
met
zal
telo
blij

44

daarvoor toonde Judas aan deze vijanden, waar de Zaligmaker verborgen was, en voerde een groote schaar, voorzien van fakkels en lantaarns naar den tuin van Gethsemane, want hij wist, dat Jesus zich daar ophield. Hoe slecht, hoe ondankbaar was dat van Judas, nietwaar, mijn kind? Gij denkt bij u zelve: hoe is het mogelijk, dat hij zoo slecht kon zijn?

Mijn kind, laten wij in dezen ernstigen tijd, waarin wij wederom de dagen vieren, gedurende welke onze Heiland voor ons heeft geleden, laten wij er nu bijzonder aan denken, welken nood en angst hij voor ons heeft uitgestaan en laten wij bidden: O, gij lieve, goede Heiland, die ter wille van onze zonden met bloedig zweet zijt overdekt geworden, ik zal altijd aan U denken, opdat het niet vruchteloos voor mij geweest zij, ik zal uw kind blijven altijd en zonder ophouden. Amen.

44. De gevangenneming van Jesus.

Gij weet, mijn kind, dat de Zaligmaker met zijne leerlingen in den tuin van

Gethsemane was aan den voet van den Olijfberg. Hij wekte hen en zeide: »Zie, hij die mij verraden zal, is nabij!» En terwijl hij nog sprak, kwam Judas en met hem een groote schaar, voorzien van fakkels en zwaarden. Judas had tot zijn begeleiders gezegd: Hij, dien ik zal kussen, is het; grijpt hem." Zoo- dra hij nu Jesus zag, trad hij op hem toe en sprak: »Wees gegroet, Meester!" — en hij kuste hem. Jesus antwoordde hem: »Vriend, waartoe zijt gij gekomen? Judas, verraad gij den Zoon des Menschen met een kus?" Daar- op trad Jesus toe op de bende en vroeg: »Wien zoekt gij?" Zij antwoordden: »Jesus van Nazareth." — Vol goddelijke waardig- heid antwoordde Jesus: »Ik ben het." — Bij dat woord weken zij terug en stortte ter aarde. Toen zij van hun schrik hersteld wa- ren, vroeg hij hen wederom: »Wien zoekt gij?" en zij antwoordden; »Jesus van Naza- reht." Jesus sprak: »Ik heb u gezegd, dat ik het ben; als gij dus mij zoekt, laat dezen dan gaan." Jesus bedoelde daarmede zijn leer- lingen. Nu namen de soldaten hem in hun midden. — Toen de leerlingen dit zagen,

spraken zij tot Jesus: »Heer, zullen wij er met het zwaard op inslaan?" En Petrus trok werkelijk zijn zwaard en hieuw den knecht van den hoogepriester, Malchus geheeten, een oor af. Maar Jesus sprak tot Petrus: »Steek uw zwaard in de scheede. Of meent gij, dat mijn Vader, als ik hem er om smeeke, mij niet een geheel legioen engelen zenden zal? Hoe zou anders alles geschieden, zooals het in de H. Schriften voorspeld is?" Daarna genas hij wederom het oor van Malchus, den knecht en bood zijn heilige handen vrijwillig aan zijne vijanden om gebonden te worden. Toen verlieten zijne leerlingen hem en vluchtten weg. — Hebt gij het nu wel goed begrepen, mijn kind, hoe zachtmoedig en geduldig onze Heer en Heiland is? Hij wist zeer goed, dat hij slechts tot zijn hemelschen Vader behoefde te zeggen: »Ik bid u: zend uwe engelen om mij te helpen," en aanstonds zou hij omgeven zijn geweest door een hemelsch heirleger. Maar hij wilde dat niet, hij wilde veel liever lijden, bitter lijden. Hij wilde alles verduren wat hem overkwam; hij wilde zich ten bloede toe laten slaan en be-

spotten, hij wilde het zware kruis dragen en zich daaraan laten vasthechten, enkel en alleen uit liefde tot de menschen; hij wilde toonen, dat niets hem te zwaar was.

O mijn kind, wilt ook gij niet gaarne iets doen voor dezen liefdevollen Heiland, in dezen tijd, nu wij de gedachtenis vieren van zijn lijden en de heilige dag van zijn dood, de goede Vrijdag, steeds nader komt? Denk eens ernstig na, onderzoek eens bij u zelve, wat het wel is, dat u zwaar valt om te doen en wat gij toch moet doen. Vraag u zelve af: »Zijn mijne woorden wel altijd zoo vriendelijk en vreedzaam, als die van mijn Verlosser, of spreek ik niet dikwijls woorden, die verkeerd zijn? Verricht ik wel altijd gaarne en vlijtig het weinige dat ik te verrichten heb? Denk ik niet altijd eerst aan mijzelven, in plaats van aan anderen?» — Bepaal u nu tot een van deze fouten of als gij nog een andere fout vindt, neem dan ook die er bij en zeg ernstig: »Lieve Heiland, ik wil uit liefde tot u er voortdurend aan denken en dit leelijke gebrek geheel afleggen.» —

De vijanden die onzen Zaligmaker mede-

voer
en o
ter
acht
zij l
schu
leug
toen
zwe
zegt
toen
erns
N
gen
des
land
dee
lijke
rech
en
hoe
tot
tuss
voo
staa

voerden, brachten hem nu voor de rechters, en op de eerste plaats voor den Hoogepriester. Daar brachten slechte lieden vele leugenachtige beschuldigingen in tegen Jesus, want zij konden hem van niets naar waarheid beschuldigen. Maar de Heer zweeg bij al die leugens en sprak geen enkel woord. Slechts toen de Hoogepriester hem vroeg: »Ik zweer nu bij den levenden God, dat gij ons zegt, of gij de Christus, de Zoon Gods zijt?» toen antwoordde de Heiland met plechtigen ernst: »Ja, ik ben het.» —

Nu begonnen zij een luid geschreeuw tegen hem aan te heffen en riepen: »Hij is des doods schuldig, wij zullen hem voor den landvoogd brengen, daar moet hij veroordeeld worden.» En zoo werd de beminnelijke, geduldige Heiland voor den anderen rechter gebracht, voor den landvoogd Pilatus en den volgenden Zondag zullen wij hooren, hoe hij daar mishandeld en veroordeeld werd tot den bitteren dood des kruises. Denk intusschen deze week aan hetgeen gij u nu hebt voorgenomen, mijn kind; dan kunt gij aanstaanden Zondag in uw hartje tot den lieven

Heiland zeggen: »Ik heb mijzelven ook een weinig bestreden, uit liefde tot u, o beminlijke Heer Jesus!» Amen.

45. Jesus voor zijne rechters.

De opperste rechter in het Joodsche land was Pilatus, de Romeinsche landvoogd; voor dezen brachten de hooge priesters en Pharizeën vergezeld van een groote menigte volks, den lieven Heiland, en schreeuwden voortdurend voor het huis van Pilatus: »Kruisig hem, kruisig hem!» Want het volk was geheel bedrogen door de leugens welke slechte menschen tegen den Heiland hadden uitgestrooid, en velen, die nog kort geleden, toen de Zaligmaker zijn intocht deed binnen Jerusalem, geroepen hadden: »Hosanna den Zoon van David!» riepen thans: »Kruisig hem!» Maar Pilatus was verstandiger dan het dwaze volk, hij zag zeer goed, dat de Pharizeën uit louter nijd tegen den Zaligmaker hadden gelogen, en daarom antwoordde hij aan de Joden: »Ik vind geen schuld in Hem.» Nu was het in dat land de gewoonte, dat

de l
geva
als h
in de
roove
raba
wilt
— F
vrijh
eens
door
hun
daan
zoud
ons
wat
schu
daar
den
verd
krijg
ontd
hem
sels
besp
Mo

een de landvoogd omtrent Paschen een van de
emin- gevangenen die in den kerker zaten, vrijliet
als het volk voor deze genade vroeg. Er was
in de gevangenis een zeer slecht mensch, een
S. roover en moordenaar, en deze heette Bar-
rabas. Pilatus sprak nu tot de Joden: »Wien
land wilt gij, dat ik u loslate, Jesus of Barrabas?»
oogd; — Hij dacht zeker, dat zij voor Jesus de
s en vrijheid zouden vragen. Maar neen! Denk
nigte eens aan, zoo verblind waren deze Joden
wden door de leugens der Pharizeën en wijl deze
Kru- hun geld gegeven en schoone beloften ge-
was daan hadden, als zij tegen den Zaligmaker
slech- zouden getuigen, dat zij allen riepen: »Laat
n uit- ons Barrabas los.» — Pilatus hernam: »Maar
eden, wat moet ik dan met Jesus doen; ik vind geen
innen schuld in hem, ik zal hem laten geeselen en
den daarna in vrijheid stellen.» — Nu liet hij
ruisig den geduldigen Heiland, die alles stilzwijgend
an het verdroeg naar het gerechtshuis voeren. De
Pha- krijgsknechten kwamen nu haastig naderbij,
naker ontdeden Jesus van zijne kleederen, bonden
de hij hem aan een kolom en sloegen hem met gee-
tem.' sels ten bloede toe. Daarna wierpen zij hem als
e, dat bespotting een pulperen mantel om zijn door-

Heiland zeggen: »Ik heb mijzelf ook een weinig bestreden, uit liefde tot u, o beminlijke Heer Jesus!» Amen.

45. Jesus voor zijne rechters.

De opperste rechter in het Joodsche land was Pilatus, de Romeinsche landvoogd; voor dezen brachten de hooge priesters en Pharizeën vergezeld van een groote menigte volks, den lieven Heiland, en schreeuwden voortdurend voor het huis van Pilatus: »Kruisig hem, kruisig hem!» Want het volk was geheel bedrogen door de leugens welke slechte menschen tegen den Heiland hadden uitgestrooid, en velen, die nog kort geleden, toen de Zaligmaker zijn intocht deed binnen Jerusalem, geroepen hadden: »Hosanna den Zoon van David!» riepen thans: »Kruisig hem!» Maar Pilatus was verstandiger dan het dwaze volk, hij zag zeer goed, dat de Pharizeën uit louter nijd tegen den Zaligmaker hadden gelogen, en daarom antwoordde hij aan de Joden: »Ik vind geen schuld in Hem.» Nu was het in dat land de gewoonte, dat

de l
geva
als h
in d
roov
raba
wilt
— H
vrijh
eens
door
hun
daar
zoud
ons
wat
schu
daa
den
verc
krij
ont
hen
sels
bes

een min-
s.
land
ogd;
s en
nigte
vden
Kru-
was
ech-
uit-
den,
nnen
den
uisig
a het
Pha-
aker
e hij
m.”
dat

de landvoogd omtrent Paschen een van de
gevangenen die in den kerker zaten, vrijliet
als het volk voor deze genade vroeg. Er was
in de gevangenis een zeer slecht mensch, een
roover en moordenaar, en deze heette Bar-
rabas. Pilatus sprak nu tot de Joden: »Wien
wilt gij, dat ik u loslate, Jesus of Barrabas?”
— Hij dacht zeker, dat zij voor Jesus de
vrijheid zouden vragen. Maar neen! Denk
eens aan, zoo verblind waren deze Joden
door de leugens der Pharizeën en wijl deze
hun geld gegeven en schoone beloften ge-
daan hadden, als zij tegen den Zaligmaker
zouden getuigen, dat zij allen riepen: »Laat
ons Barrabas los.” — Pilatus hernam: »Maar
wat moet ik dan met Jesus doen; ik vind geen
schuld in hem, ik zal hem laten geeselen en
daarna in vrijheid stellen.” — Nu liet hij
den geduldigen Heiland, die alles stilzwijgend
verdroeg naar het gerechtshuis voeren. De
krijgsknechten kwamen nu haastig naderbij,
ontdeden Jesus van zijne kleederen, bonden
hem aan een kolom en sloegen hem met gee-
sels ten bloede toe. Daarna wierpen zij hem als
bespottling een pulperen mantel om zijn door-

wondde ledematen, vlochten een kroon van doornen en drukten hem die op het hoofd. In de rechterhand gaven zij hem in plaats van een scepter, een riet; vervolgens bogen zij voor hem hunne knie en zeiden: »Wees gegroet, koning der Joden!»

Anderen spuwden hem in het gelaat, gaven hem kaakslagen, rukten hem het riet uit de hand en sloegen daarmede op zijn heilig hoofd, zoodat de doornen nog dieper daarin drongen. Toen nu Jesus zoo verschrikkelijk mishandeld was, meende Pilatus, dat zijn aanblik de Joden tot medelijden zou stemmen; daarom liet hij den Heer wederom voor het volk voeren en sprak, terwijl hij op hem wees: „Ziet, welk een mensch!” Maar de woeste bende riep: „Kruisig hem, kruisig hem!” En de hooge priester en oudsten bedreigden hem: „Als gij dezen loslaat, zijt gij de vriend des keizers niet meer, want hij heeft gezegd, dat hij koning der Joden was, en die zich zelf tot koning maakt, weerstaat den keizer.” — Toen Pilatus dit hoorde, verschrok hij, want hij was zeer bevreesd, de gunst van den machtigen keizer te zullen

verliezen. Ach! Pilatus en al deze booze menschen begrepen den Zaligmaker niet, of wilden hem niet begrijpen, toen hij zeide: „Ik ben Koning, maar mijn rijk is niet van deze wereld.” De nederige Heiland wilde geen aardsche koning zijn, omgeven door grootheid en rijkdom, hij wilde op deze aarde geen land bezitten, hij wilde zijn rijk hebben in de harten der menschen en in den Hemel, waarheen hij de goede menschen wilde voeren. Maar Pilatus begreep dit niet en zoo kwam het dat hij vreesde voor den toorn des keizers, wyl hij dacht, dat de Joden hem zouden aanklagen. Daarom nam hij water, wiesch zijn handen in tegenwoordigheid van het volk en sprak: »Ik ben onschuldig aan het bloed van deze rechtvaardige, gij moogt toezien.” Maar het volk riep: »Wij willen zijn bloed, kruisig hem!” — En toen gaf Pilatus Jesus over om gekruisigd te worden.

O, mijn lief kind, denk altijd aan hetgeen de Heiland heeft geleden voor u, voor ons allen, die aan smartvolle geeselslagen, die hem het bloed uit het lichaam deden springen, aan die scherpe doornenkroon, welke die ruwe

krijgsknechten hen in het hoofd drukten, aan al den spot en den hoon, die over hem kwam terwijl er niemand, niemand was, die hem een vriendelijk woord van troost toesprak. O, mijn kind! als gij eens pijn hebt, als een of ander u lastig valt, dan denkt gij aanstonds, dat het onmogelijk is, een oogenblik geduldig te zijn, een onaangename arbeid met lust en opgewektheid te verrichten. Maar als gij dan denkt aan den Zaligmaker overdekt met bloed, en zijn purperen mantel en met zijn doornenkroon, dan zult gij u schamen om te klagen. O, geliefde, lijdende Zaligmaker! uw aanblik moge ons leeren gaarne en geduldig te lijden, alles wat de Hemelsche Vader ons zal verzenden.

46. De Kruisiging.

De soldaten grepen nu den Zaligmaker, namen hem zijn mantel af, en legden hem het zware kruis op de schouders. Met den schrikkelijken last beladen, sleepte hij zich voort door de staten van Jerusaleem naar de strafplaats, welke Golgotha, Calvarië ofwel

Schedelberg heette. Met hem werden twee roovers en moordenaars ter kruisiging gevoerd. Denk eens aan, mijn kind, de Heiland, het onschuldige Lam Gods, tusschen twee booswichten, alsof ook hij een schandelijke, slechte roover ware geweest. De geeseling, de mishandelingen, welke de krijgsknechten hem gedurende den nacht hadden aangedaan, hadden den Zaligmaker zoozeer uitgeput, dat hij onder het zware kruis meermalen bezweek. De krijgsknechten dwongen daarom een voorbijganger, Simon van Cyrene, Jesus het kruis te helpen dragen.

Onder de groote volksmenigte, welke Jesus volgde, bevonden zich ook eenige vrome vrouwen, die hem beklagden en over hem weenden. Jesus wendde zich tot hen, troostte hen en sprak: »Weent niet over mij, maar weent veel meer over de hardnekkigheid en het ongeloof van hen, die niet naar mij willen luisteren.» — Toen Jesus ten laatste op den Calvarieberg was aangekomen, reikten de soldaten hem een met myrrhe en gal gemengden wijn toe; deze moest dienen om hem te bedwelmen, zoodat hij de pijn min-

der gevoelde, maar Jesus wilde dien drank niet, hij wilde alles lijden zonder eenige verzachting. Daarop rukten zij hem de kleederen van het lichaam, en nagelden hem aan het kruis. Met hem kruisigden zij ook de beide misdadigers.

Daar hing nu de Zoon Gods, naakt en gewond tusschen hemel en aarde, en zijn bloed stroomde neder op den grond. Zijne kleederen verdeelden de soldaten onder elkander; over zijn rok wierpen zij het lot, want deze was geweven en uit één stuk. De goede Zaligmaker dacht echter — ook terwijl hij daar hing in de grootste smarten — alleen aan de menschen, die hij zoo liefhad, en hij bad tot zijn hemelschen Vader voor zijne vijanden, die aan den voet van het kruis stonden en hem hoonden en beschimpten: »Vader, vergeef het hun, want zij weten niet, wat zij doen.» — De Zaligmaker kende in zijn hart geen ander gevoel dan dat van liefde, liefde voor zijn wreede beulen, hij wilde niet, dat God hen zou straffen, want, zeide hij, zij zijn dwaas en blind, zij begrijpen hun eigen werk niet; anders zouden zij zoo gruwzaam niet

zijn
loute
den
deze
med
was
anne
Moe
heid
ten
ven
terv
Joan
Joan
oog
tot
als
ten
del
plo
na
lan
rie
wo

zijn tegenover dengene, die voor de menschen louter liefde gevoelt. — Naast het kruis stonden twee personen, die diep bedroefd waren; dezen wierpen een blik vol liefde en innig medelijden omhoog naar den Heiland. Dat was zijne heilige Moeder en zijn leerling Joannes. En de Zaligmaker zag zijne heilige Moeder aan, wiens hart van de bitterste droefheid vervuld was, en hij wilde haar nog troosten en beschermen en haar een bewijs geven zijner liefde; daarom sprak hij tot haar, terwijl hij een blik wierp op den heiligen Joannes: »Moeder, dat is uw zoon" en tot Joannes: »Dat is uwe moeder." En van dat oogenblik af nam Joannes de heilige Maria tot zich en beschermde haar en bleef bij haar als een liefhebbende Zoon, om haar te troosten over den dood van haar inniggeliefd Goddelijk Kind.

Toen het nu middag was geworden, werd plotseling de zon verduisterd en een zwarte nacht omhulde de geheele aarde, drie uren lang. Toen de duisternis begon te verdwijnen, riep de Zaligmaker: »Ik heb dorst" en op dit woord reikte een soldaat hem een in azijn

gedoopte spons toe aan een langen rietstengel. Jesus proefde van den azijn en sprak: »Het is volbracht." Vervolgens riep hij met luider stemme: »Vader in uwe handen be- veel ik mijnen geest." — Na deze woorden boog hij het hoofd en stierf.

Op datzelfde oogenblik scheurde het voorhangsel van den tempel van boven tot beneden, de aarde beefde en de rotsen spleten vaneen. Toen werden de hoofdman en de soldaten, die Jesus bewaakten door groote schrik bevangen, zij sloegen op hunne borst en riepen uit: »Waarlijk, deze mensch was een rechtvaardige, hij was inderdaad de zoon Gods." En zwijgend en sidderend keerde het volk terug naar Jeruselem. De vrienden en leerlingen van den Zaligmaker namen nu het gestorven lichaam van het kruis, wikkelden het in zuiver lijnwaad, dat doortrokken was van geringe geurige specerijen, en legden het in een nieuw graf, dat in een rots was uitgehouwen. Den toegang tot het graf sloten zij af met een grooten steen.

Denk er nu den geheele dag aan, mijn kind, welk een heiligen dag wij heden vieren;

het
zijn
lijke
deze
ond
de 2
en l
verc
den
voor
Am

al
klec
op
nor
sier
klec
org
sch
den

het is de sterfdag des Heeren, de dag van zijn onbeschrijfelijke pijnen en verschrikkelijken dood! Wees braaf en stil, opdat gij dezen heiligen treurdag niet ontheiligt door ondeugend of luidruchtig te zijn. Denk, hoe de Zaligmaker aan het kruis heeft gehangen, en klaag niet, als gij een kleine smart moet verduren, maar bedank hem, bedank hem den geheelen dag in de stilte van uw hart voor zijn overgroote liefde tot ons menschen. Amen.

47. Paschen.

Heden is het een blijde, een heerlijke dag, mijn kind! In steden en dorpen, overal luiden de kerkklokken; het zwarte rouwkleed, waarmede de altaren waren omhuld op den dag van 's Heeren dood, is weggenomen en alles is schoon en feestelijk versierd. Ook de menschen dragen hun beste kleederen en spoeden zich naar de kerk, het orgelspel jubelt door de gewelven en de menschen zingen, vereenigen daarmede hun blijden zang: »De Heer is opgestaan, Christus

is uit den dood verrezen!" Het is immers Paschen, het vreugdevolle feest, de dag, waarop de lieve Heiland zich openbaarde, zich toonde als den Zoon Gods in zijne heerlijkheid, zooals hij ook voorspeld had. »Op den derden dag zal ik verrijzen!" En dit was nu de derde dag na dien smartvollen Goeden Vrijdag, den droevigen sterfdag des Heeren.

Toen de morgen van dien derden dag was aangebroken, ontstond eensklaps een hevige aardbeving. Op datzelfde oogenblik kwam Jesus levend en glorievol uit het graf te voorschijn. En een engel daalde af van den Hemel. Zijn aangezicht glansde en zijn kleederen waren wit als sneeuw; hij wentelde den steen af van het ledige graf. De wachters, welke Pilatus, de landvoogd, bij het graf had opgesteld, sidderden en vielen als dood van schrik neder. Zoodra zij eenigszins tot zich zelve waren gekomen, vluchtten zij in allerijl de stad in. Er waren echter in Jerusalem eenige vrome vrouwen, die zich zeer vroeg in den morgen op weg begaven, om bij het graf van Jesus te weenen en te bidden. Onderweg spraken zij vol droefheid tot elkan-

der: »
afwent
zagen
Zij gi
hun
niet n
gelen
schro
terzije
zoekt
Hij i
boods
En
den
allen
en d
wijl
selijk
was
lijke
den
onfei
want
graf
den.

der: »Wie zal ons den steen van het graf afwentelen?» Maar toen zij naderbij kwamen, zagen zij, dat de steen reeds afgewenteld was. Zij gingen het graf binnen, maar vonden tot hun droefheid het lichaam des Heeren daar niet meer. Plotseling ontwaarden zij twee engelen in glanzend witte kleederen. Zij verschrokken, maar de engel, die aan hun rechterzijde was gezeten sprak: »Vreest niet; gij zoekt Jesus van Nazareth, den gekruisigde. Hij is verrezen en niet meer hier. Gaat en boodschapt het aan zijne leerlingen.»

En haastig gingen zij heen en verkondigden het. O, mijn kind! hoe blijde zullen zij allen geweest zijn, die godvruchtige vrouwen en de leerlingen, die zoo bedroefd waren, wijl zij den lieven Heiland onder zulke vreeselijke smarten hadden zien sterven, en thans was hij verrezen. Vol majesteit en Goddelijke schoonheid was hij te voorschijn getreden uit het graf. Thans wisten zij allen het onfeilbaar zeker, dat hij de Zoon Gods was, want niemand, niemand anders kan zijn eigen graf ontsluiten en daaruit te voorschijn treden. Dat kan alleen Onze Lieve Heer zelf,

Hij is de Heer van leven en dood. — En wij, mijn kind, wij verheugen ons met de leerlingen, want ook voor ons is de Verrijzenis des Heeren een groote blijdschap. Want, gij moet wel acht geven; evenals de Zaligmaker ons alles heeft geleerd, wat wij moeten gelooven en doen om den Hemel te verdienen; evenals hij ons getoond heeft, dat wij zelfs liever groot lijden moeten doorstaan en sterven, dan kwaad doen, evenals hij ons dat alles heeft getoond door zijn voorbeeld, zoo toont hij ons door zijne Verrijzenis, hoe het met ons gaan zal na onzen dood. Wij weten dat nu met zekerheid: de dood is niet verschrikkelijk, maar alleen een verandering. Wij moeten sterven en ons lichaam wordt verborgen in de zwarte aarde, evenals een zaadkorrel in de vore wordt gelegd. Maar onze onsterfelijke ziel heeft dan het lichaam reeds verlaten, evenals wij een kleed uittrekken en wegleggen. Onze ziel gaat aanstonds naar Onzen Lieven Heer, want zij sterft niet met het lichaam, en eens als het einde der wereld daar zal zijn, als de Zaligmaker voor de tweede maal van den hemel zal afdalen,

dan
en v
schoo
stelle
En
het
een j
Chris
blijda
ne v
eieren
en da
reeds
groot
verhe
rijzen
met
Heer
kind
lijkhe

48.

De

dan ontvangt onze ziel wederom een lichaam en wel een glansrijk, onsterfelijk lichaam, schooner dan wij het ons thans kunnen voorstellen.

En daarom verheugen wij ons zoozeer op het feest van Paschen, daarom is het zulk een jubelfeest, daarom roepen wij: »Alleluja, Christus is verrezen!" En als de menschen blijde zijn, dan verschaffen zij elkander gaarne vreugde en daarom worden met Paschen eieren en andere schoone zaken geschonken en dan weten ook de heele kleine kindertjes reeds dat Paschen een blij feest is. Maar de grooteren, die reeds meer begrip hebben, verheugen zich nog veel meer over de Verrijzenis des Zaligmakers en bidden tot Hem met godsvrucht: »O Gij, geliefde verrezen Heer en Heiland! help mij toch om een braaf kind te worden, dat eens in vreugde en heerlijkheid opstaat, even als gij. Amen."

48. De verschijningen des Heeren na de Verrijzenis.

Den vorigen Zondag vierden wij het schoone feest van Paschen. Thans zult gij hooren,

hoe onze lieve Heiland aan de godvruchtige vrouwen en de leerlingen verscheen en hen troostte en verblijdde. Er was in die dagen te Jerusalem een zeer godvruchtige vrouw, Maria Magdalena geheeten. Zij had den Zaligmaker zeer liefgehad, en toen hij eens in de stad harer inwoning was gekomen, had zij alles laten staan en liggen, en was zich aanstonds aan zijne voeten komen werpen om naar zijn woord te luisteren. Evenals de andere vrouwen, was nu ook Maria Magdalena diep bedroefd naar het graf gekomen, en daar zij zag, dat de steen was afgewenteld, ging zij weenende heen. Zij zag echter ook de twee engelen, en deze spraken tot haar: „Vrouw, waarom weent gij?” — Daar zij nog niet wist, dat de Heer opgestaan was, antwoordde zij: „Ach, zij hebben mijnen Heer weggenomen en ik weet niet, waar zij hem gelegd hebben. Zij meende namelijk dat de soldaten het lichaam des Heeren uit het graf hadden weggenomen. Toen zij dit gezegd had en zich omwendde, stond Jesus voor haar; zij herkende hem echter niet en dacht, dat het de tuinman was. Daarom vroeg zij hem:

„H
dra
zijn
dit
zij
„O
om
Ik
Va
gez
lin
Zij
nis
geg
ge
de
be
gij
ree
He
De
he
bo
ho

„Heer, weet 'gij niet, waar zij hem heengedragen hebben?” — En toen sprak Jesus met zijn goddelijke, beminnelijke stem tot haar dit ééne woord: „Maria!” Daaraan herkende zij hem, viel voor zijne voeten neer en riep: „O, geliefde Meester!” Maar hij sprak wederom: Ga en boodschap het aan de leerlingen. Ik vaar nu spoedig op tot mijnen en uwen Vader, tot mijnen en uwen God.” En na dit gezegd te hebben, verdween hij.

Op denzelfden dag gingen twee van de leerlingen naar een stadje, Emmatis geheeten. Zij hadden echter nog niets van de verrijzenis gehoord, want zij waren vroeg van huis gegaan. Plotseling kwam Jesus tot hen in de gedaante van een vreemdeling en zij herkennen hem niet. De vreemdeling sprak: „Wat bespreekt gij met elkander en waarom zijt gij zoo treurig?” Zij verhaalden nu, wat de reden was van hun droefheid, dat n. l. hun Heer en Meester aan het Kruis was geslagen. De Zaligmaker ging met hen mede, troostte hen en verklaarde hun alles wat in de heilige boeken over Jesus Christus was geschreven; hoe alles reeds door de profeten voorspeld was

geworden, dat hij zou lijden en eindelijk een smartelijken en schandelijken dood sterven. De leerlingen luisterden aandachtig en toen zij bij het stadje Emmaüs kwamen, deed Jesus, alsof hij verder wilde gaan. Doch nu baden de twee hem, zeggende: „Heer, blijf bij ons, want het wordt avond en de dag is reeds aan het vallen,” Toen ging hij met de leerlingen binnen en zette zich met hen aan tafel. Daarop gingen hunne oogen open en zij herkenden hem. Hij echter verdween uit hunne oogen. En vol vreugde en verbazing spraken de leerlingen tot elkander: »Ach, hoe wonderbaar was het ons reeds te moede, toen hij tot ons sprak op den weg, hoe is het mogelijk, dat wij hem niet aanstonds herkend hebben? En zij snelden naar Jerusalem terug, om het aan de overige leerlingen te verhalen. Maar de Zaligmaker kwam ook zelf bij de leerlingen te Jerusalem. Terwijl zij allen vergaderd waren in een grooten zaal met gesloten deuren, stond hij plotseling voor hen, zoodat zij allen groote vreugde en nieuwen moed gevoelden. Slechts een van de apostelen, Thomas, was niet bij hen toen Jesus verscheen.

Toen
hebb
hen
hand
mijn
zijde
gen
Thom
geslo
hun
volg
hand
ook
onge
mas
mijn
»Wij
gij;
loov
E
voor
die
het
te a
gelo
Mo

Toen de anderen hem nu verhaalden: »Wij hebben den Heer gezien,” toen wilden hij hen niet gelooven en zeide: »Als ik in zijn handen niet de teekenen der nagelen zie en mijn vinger daarin leg en mijn hand in zijn zijde, zal ik het niet gelooven.” — Acht dagen later waren de leerlingen weer bijeen en Thomas met hen. Wederom kwam Jesus met gesloten deuren binnen, stond plotseling in hun midden en sprak: »Vrede zij u!” vervolgens zeide hij tot Thomas: »Zie mijne handen en steek uwe vingers daarin. Leg ook uwe hand in mijne zijde en wees niet ongeloovig, maar geloovig.” Toen viel Thomas voor hem neer en riep: »Mijn heer en mijn God!” Maar Jesus sprak tot hem: »Wijl gij mij gezien hebt, Thomas, geloof gij; zalig degenen, die niet zien en toch gelooven.”

En zie, mijn kind, dit laatste woord is voor ons een schoon woord. Zalig degenen, die niet zien en toch gelooven. Wij zien niet, het is ons niet gegeven onzen Heiland hier te aanschouwen in zijn heerlijkheid, maar wij gelooven aan hem, wij beminnen hem, wijl

wij door hem de kennis hebben gekregen van al wat goed en schoon is. En als wij nu ook goed leven en alles doen wat wij van den Zaligmaker leeren, dan worden wij zalig dan hebben wij geloofd, zonder hem te zien. Amen.

49. De Hemelvaart.

Op den veertigsten dag na zijne verrijzenis verscheen Jesus aan al zijn apostelen te Jerusalem voor de laatste maal. Hij beval hun, daar te blijven en te wachten, tot dat de H. Geest over hen zou nederdalen.

»Na weinige dagen,» zoo sprak hij, »zal de H. Geest over u komen en dan zult gij bekleed worden met groote kracht en grootten moed en gij zult uitgaan in de wereld en aan alle menschen leeren en verkondigen wat ik u gezegd heb.» — En na deze woorden, leidde hij zijne leerlingen naar den Olijfberg en sprak daar tot hen: »Mij is door den Hemelschen Vader groote macht gegeven; gaat daarom en leert alle volkeren en

doopt hen in den naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes en leert hen onderhouden, alles wat ik u bevolen heb. En zie, ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld."

O mijn kind, als wij de lessen van den Zaligmaker volgen, zijn ook wij zijne leerlingen, en hij blijft ook bij ons en zal bij alle goede menschen blijven tot aan de voleinding der wereld. Op een ander keer zeide hij ook tot zijne leerlingen: »Waar twee of drie in mijne naam vergaderd zijn, daar ben ik in hun midden. Dus, mijn kind, als wij godvruchtig met elkander nederknielen en bidden, dan is de Zaligmaker bij ons, onzichtbaar, gelijk hij zichtbaar midden onder de apostelen verscheen. Denk daar altijd aan, mijn kind, als mij elkander bidden 's morgens en 's avonds en ook 's middags. En in de groote kerk, waar niet slechts twee of drie, maar veel meer menschen in den naam des Heeren te zamen komen om te bidden, te prijzen en te danken, ook daar is hij midden onder ons. Op het altaar toont hij zich aan ons onder de onaanzienlijke gedaante van

brood en wijn, maar hij de liefdevollen Heiland, is daar, en wij gelooven, ofschoon wij niet zien, want gij weet dat de Zaligmaker tot den ongeloovigen Thomas zeide: »Zalig, degenen, die niet zien en toch gelooven.»

En op den Olijfberg sprak de Zaligmaker nog meer afscheidswaarden tot de apostelen. Hij zeide verder: »Die gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn, hij zal zalig worden. Zij nu die gelooven, zullen werken kunnen verrichten: zij zullen zieken genezen, slangen verdrijven, en nieuwe talen spreken, en als zij iets doodelijks mochten gedronken hebben, zal het hun niet schaden.»

Onthoud deze voorspellingen des Heeren, mijn kind, want later zult gij hooren, hoe alles juist overeenkomstig die voorspellingen geschiedde. En nadat de Zaligmaker deze woorden gesproken had, hief hij zijne handen op en zegende zijn leerlingen. Op dat oogenblik werd hij voor hunne oogen verheven en voer op ten Hemel, waar hij gezeten is aan de rechterhand Gods.

De leerlingen staarden hem na, zelfs nog toen een wolk hem aan hunne blikken ont-

tro
gel
ne
de
is
wij
ler
da
he
de

mi
na
en
ma
lij
he
go
do
de

trokken had. Toen verschenen hun twee engelen in sneeuwwit gewaad en spraken: »Mannen van Galilea, wat staart nog steeds naar den Hemel? Deze Jesus die voor uwe oogen is opgeklommen, zal eenmaal op dezelfde wijze wederkomen.» Toen vielen de Apostelen op hunne knieën en aanbaden Jesus; daarna keerden zij naar Jerusalem terug, verheerlijkten en prezen God en wachtten totdat de H. Geest over hen zou nederdalen.

Dat was de dag van 's Heeren hemelvaart, mijn kind, en zoo dikwijls gij heden opziet naar den hemel, moet gij daar aan denken en bij u zelve bidden: »O, geliefde Zaligmaker, gij, die met grooten luister en heerlijkheid naar den hemel zijt teruggekeerd, help mij, opdat ik een waar leerling, een goed kind van u zij, en mijne ziel bij mijn dood ook vol vreugde opstijge tot uwe Goddelijke heerlijkheid! Amen.

50 Pinksteren.

Toen de Apostelen na de hemelvaart des Heeren naar Jerusalem waren teruggekeerd, kwamen zij te zamen in de opperzaal van het huis, waar zij gewoonlijk verblijf hielden. Hier bleven zij met Maria, de moeder van Jesus, en meerdere andere godvruchtige vrouwen en leerlingen tien dagen in het gebed vereenigd. Op den tienden dag echter — terwijl zij allen in de zaal bijeen zaten, ontstond plotseling een gedruisch van den hemel, evenals een opstekende geweldige storm en vervulde het geheel huis. En boven ieders hoofd zetten zich vurige tongen neder. Toen werden allen vervuld van den H. Geest en begonnen verschillende talen te spreken. Zie! dat is het eerste wonder, hetwelk onze lieve Heiland op den feestelijken Hemelvaartsdag voorspeld had. Er waren nu op dien dag zeer vele menschen in Jerusalem, want het was voor de Joden het Pinksterfeest en uit alle landen waren vreemdelingen daarheen gekomen. Toen zij het sterke windgedruisch vernamen, liepen zij met vele bewoners van

Jerus
telen
toen
talen
delin
Zij
en z
leërs
staa
zijn,
Grie
en
Toe
uit
mar
sus
ged
hee
alle
de
uitg
en
Go
van
De

Jerusalem verschrikt voor het huis der Apostelen te zamen. Groot was hunne verbazing toen zij de leerlingen van Jesus verschillende talen hoorden spreken; ieder van al de vreemdelingen die daar waren, kon hen verstaan. Zij begrepen dit verschijnsel volstrekt niet en zeiden: »Zijn al deze mannen geen Galileërs? Hoe komt het dan, dat wij hen verstaan, wij, die van verschillenden landaard zijn, die allerlei verschillende talen spreken, Grieksch, Arabisch, Perzisch en Armeensch, en toch verstaan wij allen, wat zij zeggen!» Toen trad Petrus met de andere apostelen uit het huis te voorschijn en sprak: »Ziet, mannen, hier is in vervulling gegaan wat Jesus Christus heeft voorzien. Gij hebt hem gedood en aan het kruis geslagen, maar God heeft hem weer opgewekt, dat hebben wij allen gezien. Vervolgens is hij opgevaren aan de rechterhand Gods en heeft hij den H. Geest uitgestort over ons, gelijk gij allen zelf ziet en hoort. En zoo is het onfeilbaar zeker, dat God Jesus Christus tot Verlosser en Heer van de geheele wereld heeft aangesteld.» — Deze rede van den Apostel Petrus trof de

harten van vele menschen en zij kwamen tot de apostelen en zeiden: »Broeders, wat moeten wij doen?» Petrus nu sprak: »Doet boetvaardigheid en laat u doopen in den naam van Jesus Christus, dan worden uwe zonden u vergeven en dan zal ook over u de H. Geest nederdalen.» En ongeveer drie duizend menschen lieten zich doopen en geloofden aan den Zaligmaker en vierden met elkander het heilig avondmaal en baden tot God. Dat, mijn kind, was het wonder van Pinksteren, dat was de kracht des H. Geestes, die de apostelen met groote macht tot het volk leerde spreken. En van dezen dag af gevoelden zij grooten moed in hunne ziel en leerden met luider stemme op de marktplaats van Jerusalem en togen de wereld in en verkondigden de leer des Zaligmakers aan alle menschen, en zooals de Zaligmaker het had voorspeld, konden zij in zijnen naam ook wonderen verrichten.

Niet lang daarna vroeg een lamme bedelaar, die voor den tempel te Jerusalem was gezeten, den Apostel Petrus om een aalmoes. Deze antwoordde: »Zilver en goud heb ik

niet
naa
En
de
tele
doo
geb
wer
die
zett
zou
stre
een
we
en
zel
zen
da
we
he
op
ren
al
da
me

niet, maar wat ik heb, dat geef ik u. In den naam van Jesus Christus, sta op en wandel." En aanstonds sprong de bedelaar vol vreugde op. En zoo genazen ook de andere apostelen vele zieken in den naam van Jesus, door het opleggen der handen en door het gebed. Toen de apostel Paulus eens gebeten werd door een vergiftigde slang, meenden zij die om hem heen stonden en het met ontzetting zagen, dat hij aanstonds dood neer zou vallen. Maar zie! het schaadde hem volstrekt niet. En toen den apostel Joannes door een vijand een beker met vergiftigden wijn werd aangeboden, toen bad hij eer hij dronk, en zie! het vergift schaadde hem niet. Ja zelf, toen een wreede heidensche koning dezen heiligen apostel wilden dooden en hem daarom in een ketel met ziedende olie liet werpen, toen bleef hij ongedeerd, wijl God hem een hoogen leeftijd wilde laten bereiken, opdat hij vele menschen zou kunnen bekeeren. En waar de apostelen ook kwamen, overal verkondigden zij de leer en de wonderdaden des Zaligmaker en overal lieten vele menschen zich doopen en bewaarden de leer

van Jesus in hunne harten. En zoo hebben de eerste Christenen de heilige leer aan hunne kinderen verkondigd en deze wederom aan hunne kinderen en zoo verder, tot in onze dagen en zoo zal het zijn aan tot aan het einde der wereld. De heilige apostelen verkozen de meest godvreezende mannen tot hun opvolgers en wijdden hen tot het heilig ambt, om de leer van Jesus verder te verspreiden, te prediken, te doopen en in de kerk de heilige godsdienst oefeningen te houden. De priesters, die gij in de kerk aan het altaar de heilige handelingen ziet verrichten, de priesters, die brood en wijn veranderen in het lichaam en bloed des Heeren, door de woorden van den Heiland zelven, die priesters zijn de plaatsbekleeders der apostelen op aarde. En evenals een moeder haar kleine kinderen leert, zoo leeren de priesters de groote kinderen en de groote menschen en zorgen, dat de woorden des Zaligmakers niet in vergetelheid geraken. Als gij grooter zijt zult gij van deze door God uitverkoren mannen nog veel meer leeren hetgeen de Zaligmaker heeft bevolen. Gij zult ook nog beter

leer
daa
ser
vija
wel
des
he

leeren, wat de heilige apostelen hebben gedaan en hoe zij bijna allen voor hun Verlosser den marteldood zijn gestorven. Tot hunne vijanden spraken zij: »Ons lichaam kunt gij wel dooden, maar onze ziel brengt gij slechts des te eerder toe tot de hemelsche heerlijkheid. Amen.

V

I

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

INHOUD.

	Bladz.
Voorwoord	3
1 De Macht van God	7
2 Gods alomtegenwoordigheid	9
3 De ziel	12
4 De onschuld der ziel	14
5 De twee stemmen	17
6 De dood	21
7 De schepping der wereld	25
8 Verdrijving uit het Paradijs	28
9 De Verlosser	31
10 De aankondiging van Christus' geboorte	35
11 Het hart, een tuin Gods	37
12 Andere bloemen uit Gods tuintje	42
13 Nog eens het tuintje van O. L. Heer	47
14 De Advent	50
15 Nog eens de Advent	54

	Bladz.
16 Kerstmis	57
17 De heilige driekoningen	60
18 De vlucht naar Egypte	63
19 De kindsheid van Jesus	66
20 Jesus' eerste leerlingen en het won- der te Kana	69
21 Jesus als kindervriend	74
22 Jesus de goede herder	79
23 Wonderbare spijziging	84
24 De genezing van den lamme	89
25 De hoofdman van Capharnaüm	94
26 De jongeling van Naïm	98
27 De acht-en-dertigjarige zieke en de dochter van Jäirus	102
28 De storm op zee	106
29 Van den onbarmhartigen knecht	110
30 De gelijkenis der tien maagden	115
31 Het onze Vader. I	120
32 Het onze Vader. II	125
33 Het onze Vader. III	130
34 De groetenis des engels	134
35 De gelijkenis van den zaaier	139
36 Van den smallen weg en de enge poort	144

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

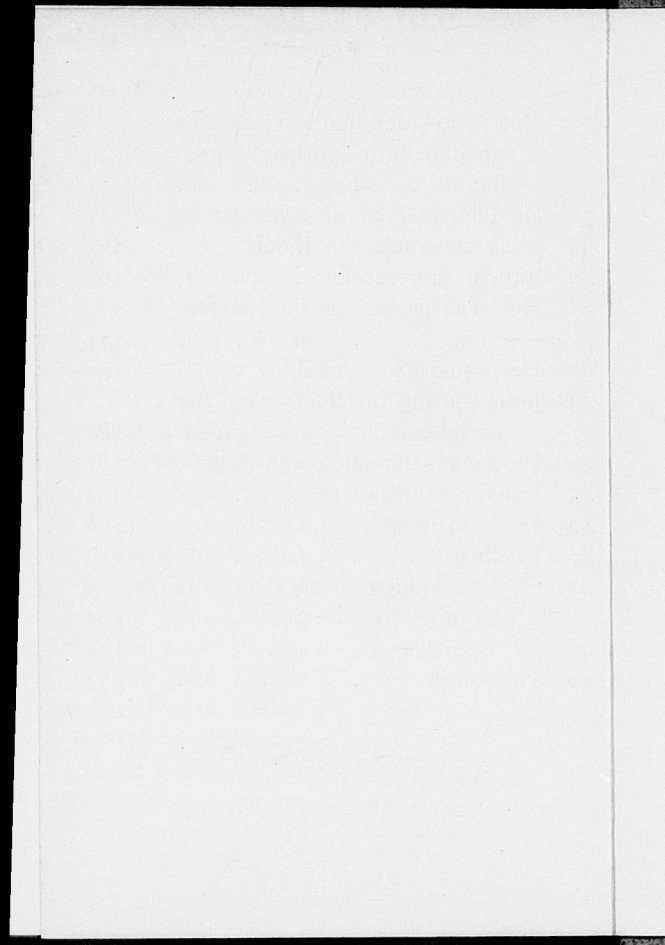
ladz.

Bladz.

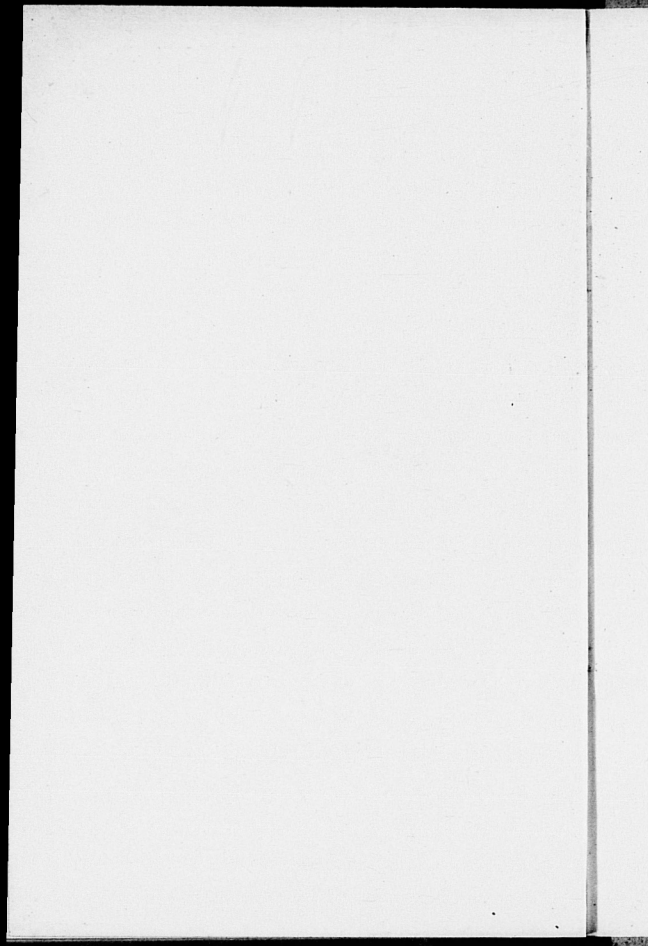
57	37	Het gebod der liefde. Gelijkenis	
60		van den barmhartigen Sama-	
63		ritaen	151
66	38	De Pharizeër en de tollenaar .	157
	39	Jesus voorspelt zijn lijden .	163
69	40	Intocht in Jerusalem . . .	168
74	41	Het Paaschlam en de voetwas-	
79		sching	171
84	42	Het heilig avondmaal . .	177
89	43	Jesus neemt afscheid van zijn	
94		Apostelen. Zijn laatste gebed	182
98	44	De gevangenneming van Jesus .	187
	45	Jesus voor zijne rechters . .	192
102	46	De Kruisiging	196
106	47	Paschen	209
110	48	De verschijningen des Heeren na	
115		de Verrijzenis	205
120	49	De Hemelvaart	210
125	50	Pinksteren	214

144

Verschenen bij M. Waterreus, Roermond:

Drievoudige Liturgische verklaring
der H. MIS

voor Kerk-, School- en Huisgebruik;
vooral voor kinderen, die zich voor-
bereiden tot de eerste H. Communie
door A.B. LEIJSER, Pastoor te Zeddam.

Kerkelijk Goedgekeurd.

Prijs per ex. 15 ct.

Laudate **D**ominum

Geestelijk Liederboekje,

Deze uitgave is geheel herzien en
verbeterd door den heer HENRI
TIJSSSEN, Directeur van Roer-
monds Mannenkoor.

Prijs in cartonnen band 45 ct.
